

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Oversigtstavle

over

Familien Bruun.

De røde Tal henviser til den side, hvor pågældende er omtalt-

1a. Christen Nielsen ^A

ca. 1650

2a. Peder Christensen

Østerby + 1660

Jacob Hansen

Falsled

3c. Niels Bruun ⁶

1700 - 1766

g. m.

3d. Ursula Jacobsdatter

1700 - 1796

4a. Peder Nielsen Bruun ⁹

1721 - 1786

gift

5a. Maren Bomose

g. m. Gl. Rasmus

¹²

5b. Unge Rasmus Bonnemose

1766 - 1848

Stedsøn

¹⁵

5c. Karen Sirak

^{3c}

6a. Karen Jespersen

⁶ Niels Mortensen

6b. Jørgen Siraksen

(Buur)

7b. Jens Pedersen

7c Jørgen Nielsen

7b. Karen Larsen

(Store Karen)

8c. Sofie Jensdatter

8a. Johanne Katr.

Nielsen

8e. Carl Vigild

9a. Maren Sofie

Mogensen

9a. Jens Aage Jørgensen

9a. Karen Vigild

10a. Palle Rydsgård
Jørgensen

10b. Jørgen Gravesen

Anders Pedersen

Millinge

Jørgen Jensen

Millinge

3. Rasmus Andersen

+ 1783

g. m.

3. Johanne Jørgensdatter

1703 - 93

med

4. Johanne Rasmusdatter

1736 - 1817

5e. Johanne Haastrup

74

5g. Morthen Braun

1777 - 1862

83

6c. Niels Pedersen Haastrup

6a. Johanne Lehrmann

7a. Peder Nielsen Haastrup

7b. Morten Larsen

8a. Ane Nielsen H.

g. m. Ellebjerg

8c. Gudmund Larsen

9a. Laurids Ellebjerg

9a. Vibeke Larsen

10a. Hans Erik Hansen

At jout ppri 9/5-1967.

Endelig afsluttet 9/2-1968.

Familien Bønn.

Karl Schaldemose Larsen.

Morthen Bruuns elm.

Min farmors fader hed Morthen Pedersen Bruun fra Millinge, Svanninge Sogn. Hans forældre var gårdfæster Peder Nielsen Bruun i Millinge ogustru Johanne Rasmusdatter.

Farmors moder hed Anne Marie Nielsdatter, datter af gårdfæster Knud Nielsen i Mosegårde, Balslev Sogn og hstr. Ane Jensdatter.

Familien Bruuns stamfader er:

1 a. C h r i s t e n N i e l s e n .

Det var min 4 tipoldefader, og han levede omkr. 1650 i Svanninge Sogn. Han har været gårdfæster.

1 søn:

2 a. P e d e r C h r i s t e n s e n ,

f. ca. 1660, gårdmand i Østerby, matr. nr. 30. Han havde 4 børn, Lars, Christen, Niels og Margrethe, der alle blev kaldt Bruun.

3 a. L a r s B r u u n ,

c. 1690 - 1752, gårdmand i Svanninge (M.n. 8), gift med Kirsten Larsdatter. Der er ingen Børn, og i 1752 fæster Lars' broderdatter Maren Christensdatter Matr. nr. 8. Hun er gift med Peder

Jacobsen Ladefoged fra Falsled, der var broder til Lars Bruuns svigerinde Ursula Jacobsdatter. M. N. hedder nu Svaningegård. Se s.

3 b. Christen Bruun,

+ 1753.

Gårdmand, boende i Østerby (Matr. nr. 27), han fæstede gården i 1717.

Gm. Margrethe Nielsdatter, og de havde 6 børn. I 1753, da datteren Karen og hendes mand Hans Knudsen overtager nr. 27, hedder det i Stensgård fæsteprotokol I, at enken Margrethe Nielsdatter og de to små børn er i gården og skal have værelse og ophold.

De 6 børn er:

4 a. Peder Christensen Bruun f. 1726.

I Stensgård fæsteprotokol I s. 193 læses:

Preben Brahe til Hvedholm fæster til ungkarl Peder Chr. Bruun, barnefødt i Østrup, en udi Svaninge beliggende bondegård, som af Hans Olufsen beboes. H. K. 6. 5. 2., med alt sit rette tillæg, når Hans Olufsen ved døden afgår eller og godvillig sit fæste vil afstå.

Bemeldte Peder C. Bruun, som ægter datteren på stedet, skal nyde, bruge, beholde, osv. - 19/6 1761. Gården var Pugesøgård, Svaninge Matr. nr. 26, og den hørte under Østrupgård. Gården eksisterer ikke mere, billedet på næste side af stengærdet er taget, hvor gården lå. Damen er Karen Dahlkild, (s.).

Ved tællingen 1787 træffer vi Peder C. Bruun som 61 årig bonde og gårdbeboer. Han er gift II°, og konen hedder Johanne Hansdatter.¹⁾ 2/6 1790 udstedes fæstebrev til ungkarl Søren Jensen, Svaninge, på

1) datter af Hans Olufsen.

en gård i Svaninge, som Peder Chr. Bruun hidtil har beboet, men for- medelst alderdom og enkemandsstand til bemeldte Søren Jensen opladt og afstået haver.

Der er noget mystik ved dette her.

Ved tæll. 1787 nævnes kone nr 2.

Johanne Hansdatter f. 1739, så det er givetvis Hans Olufsens datter, der i 1761 har været 22 år, og om hvem det hedder, at ungarl P. C.

Bruun skal ægte. Der er næsten ikke nogen anden mulighed, end at Hans Olufsen har haft en anden datter, som P.B. først har været gift med, og hun er død. Da den ældste datter i andet ægteskab hedder Maren, kan man godt gå ud fra, at den første kone har heddet Maren, sådan var det skik og brug.

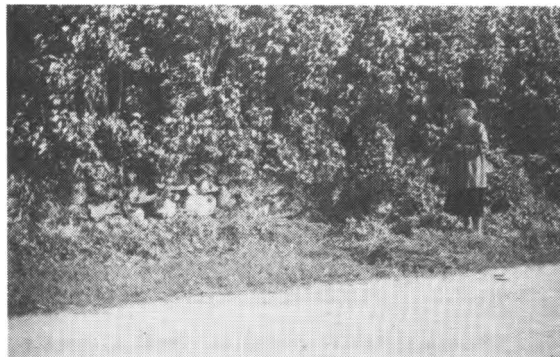
4 børn.

5 a. Maren Pedersdatter. f. 1766.

5 b. Hans Pedersen, f. 1769. 64 tom. høj. Havde fodskade, oplyser lægdsrullen. 1792 kaldes han utjenstdygtig. 1797 "lidt halt", 1803 er han stadig lidt halt, og så er der ikke mere om ham i rullen.

5 c. Karen Pedersdatter f. 1774.

5 d. Christen Pedersen f. 1779. Om ham melder lægdsrull., at han er 18 år og 67½ tom. høj, med navlebrok. 1803 føres han med frilod. 1806 stadig 67½ t. med vedt. "Kronens Regiment", land-

Her lå Pugesøgård. -

værnsmand, 1808". - 1809 er han vokset en tomme med vedtegn. 4/4 Kr. Reg.,
gårdmand på H.K. 6.6.2. efter synsforretn. af 21/3 1811. Gift. -
Og så forsvinder han af rullen.

4 b. Rasmus Christensen Bruun,

gårdmand, fæster i 1758 "Bække-
lund", Millinge M.n. 18.

Har giftet sig med en enke, for
i 1792 fæster Jens Madsen den gård
som hans stedfader Ras. Chr. Br.
påboer.

4 c. Niels Christensen Bruun.

31/1 1787 gm. Ellen Rasmusdatter
af Østerby. De fik en søn, der
døde som 7 årig. Niels døde ung, og Ellen R. giftede sig med
Hans Nielsen. En søn døde 20 år gl., men en datter, Ane Hans-
datter blev gift med Rasmus Ejlersen. Dennes halvsøster Ane
Ejlersdatter blev gift med Unge Rasmus Pedersen i Sønnemo-
segård.

4 d. Karen Christensdatter.

1753 gm. ungkarl Hans Knudsen, der
har "stået som landsoldat". Han fæs-
ter så hendes fødegård, da hendes fader Christen Bruun ved
døden er afgangen. "Gaarden er en Del brøstfældig, derfor
er den ham forundt fæstefrit", - Enken skal have aftægt.
Her er altså et eksempel på bondekarlen, man har ladet "sprin-
ge soldat", og som så bagefter bliver puttet ind i en for-
falden fæstegård.

4 e. Maren Christensdatter.

gm. Peder Jacobsen Ladefoged. Navnet stammer fra den tid, han var ladefoged på Østrupgård. Fæster i 1752 matr. nr. 8 i Svaninge efter Marens farbroder Lars Bruun. Gården eksisterer endnu, den kaldes Svaningegård og ejes af sognefoged Pedersen. (Billede s.)

6 børn.

5 a. Christen Pedersen.

5 b. Jacob "

5 c. Friedrich "

5 d. Hans "

5 e. Birthe "

5 f. Karen "

4 f. Ellen Christensdatter.

I^o gm. Hans Hansen, som i 1755 fæster M.N. 7, i Svaninge.

II° gm. Søren Hansen, der i 1772 fæster nr.7.

3 c. N i e l s B r u u n .

1700 - 1766 (skifte 15/9 1766).

gardmand i Millinge Matr. nr. 14, (fæste af 1721). Gift med Ursula Jacobsdatter fra Falsled født i 1710, død 27/5 1796. Da hun var min tip tip oldemoder følger hermed, hvad jeg ved om hendes afstamning.

Ursula stammede fra Rønnemoselund (Matr. n. 3 a) i Falsled. Gården hørte først under Hvedholm - senere Stensgård. Her boede omkr. 1700 en gårdfæster Jacob Hansen, der var gift med en Mortensdatter, og gennem denne Morten kommer navnet ind i slægten. Deres børn var:

- 3 a. Morten Jacobsen, rytterbonde i Falsled, 4/5 1731 fæster han matr.n. 4 a. - Gm. Anna Ivarsdatter, men der har ingen børn været, idet Ursulas ældste søn overtager gården i 1764.
- 3 b. Hans Jacobsen, fik fødegården 3 a.
- 3 c. Peder Jacobsen Ladefoged, - er omtalt.
- 3 d. Ursula Jacobsdatter.
- 3 e. Maren Jacobsdatter, gm. gårdfæster Mads Jensen i Østerby. (21 a.

(Ovenstående oplysninger stammer fra et skifte af 1755 efter deres morbror Friedrich Mortensen).

Der vides ikke noget om Niels Bruun og Ursula ud over, at de sad i små kår. Ved skiftet efter Niels i 1760 var formuen 139 rd.5 mk. 2 sk. Gælden oversteg langt formuen. Søn nr. 2 fik fødegården, men gik fra den, og i 1787 finder vi Ursula, enke efter I^o ægt. som aftægtskone i gården, der nu er fæstet af Jørgen Jensen Tærsker.

Deres fire børn var:

4 a. Peder Nielsen Bruun

1721 - 1786,

(min tipoldefader. Af praktiske grunde nævnes hans yngre søskende
og hans faster Margrethe Pedersdatter først).

4 b. Jacob Bruun , 1737 - 13/6 1802.

Ursula og Niels Bruuns gård, nr. 14.

Millinge.

I 1766 tjente han hjemme, og da den ældste broder Peder i 1764 var blevet rytterbonde i Falsled, fik Jacob fødegården, der var på H.K. 6.6.2. - og det var i 1767. Gm. Dorthe Poulsdatter f. 1745. Som allerede nævnt måtte han gå fra gården og i tæll. 1801 finder vi ham som "Inderste og får Almisse".

Gården eksisterer ikke mere, billedet af stuehuset er let at tidsbestemme - 1920 erne. (se på konens dragt.)

4 c. Jens Bruun f. 1749.

4 d. Hans Bruun. f. 1752.

3 d. Margrethe Pedersdatter.

+ 1763.

Gm. gårdmand Sirach Nielsen i Østerby (han fæster Matr. nr. 30 i 1763). Han dør i 1740, og deres fire døtre får til værger Lars Bruun i Svaninge og Christen Bruun i Østerby. Disse fire piger var:

4 a. Karen Sirachsdatter f. 1730.

4 b. Annemarie Sirachsdatter f. 1732.

4 c. Ellen " 1735 - 1787. Hun bliver gift med Søren Jensen i Svaninge, og af deres 6 børn bliver en dreng Sirach Sørensen i 1801 gift med Peder N. Bruuns datter Karen.

4 d. Maren Sirachsdatter, f. 1738.

Efter Sirach Nielsens død i 1740 fæstes gården af Anders Trane.

Overført 4 a.

P e d e r N i e l s e n B r u u n .

f. 1721 i Svaninge, begr. ssts. 13/4 1786 , 65 år gammel.¹⁾ Han blev gift ca. 1760 med Johanne Rasmusdatter fra Millinge.

Hendes ahnetavle ser sådan ud:

2. A n d e r s P e d e r s e n
gårdmand i Millinge, matr. 6
+ efter 1739

2. J ø r g e n J e n s e n .
gårdmd. i Millinge, matr. 13

3. R a s m u s A n d e r s e n , g m .
fæster nr. 6 den 18/12 1739

3. J o h a n n e J ø r g e n s d a t t e r
1703 - 21/4 1793 (89 år.)

4. J o h a n n e R a s m u s d a t t e r .
1736 - 30/9 1817.

12/9 1764 overtager Peder Nielsen Bruun morbroderen Morten Jacobsens gård 4 a. i Falsled (som før nævnt), og er vel derved blevet rytterbonde. 4 år efter 2. april 1768 fæster han sin svigerfaders, Rasmus Andersens gård i Millinge, matr. nr. 6.

Rasmus Andersen og Johanne Jørgensdatter skulde have ophold i gården, så

1) I kirkebogen står der under 1786 - 13. april : Gaardmand Peder Bruun, Millinge, 65 Aar, og så står der tilføjet med blyant i parentes: (S S !).

længe, de levede. - Sønnen Jørgen Rasmussen ¹⁾ skulde have 40 slettedaler og en ko. Det anføres, at der ikke var gæld på gården.

I årene lige forud for 1787 er der to gårdmænd af navnet Peder Bruun i Svaninge Sogn, to fætre. Og det skæbnesvangre er, at hvis man søger efter sin tipoldefader i tællingen af 1787 og kun ved, at han hedder Peder Bruun, så får man Peder Christensen Bruun, Pugesøgård, idet fætteren har været død i over et år, og hvis enke har fået en ny mand. Begge Peder Bruuner havde døtre af navnet Karen og Maren, deres koner hed begge Johanne, det kan nok give forvirring. - Jeg kom selv på vildspor, og det varede temmelig lang tid, inden jeg opdagede fejltagelsen.

1) Denne Jørgen Rasmussen, f. 1740 var skrædder (har sikkert været vanfør). Ved tæll. 1787 kaldes han bonde, husmand og skrædder (47 år), svagelig og nyder almisse. Han og konen Ane Nielsdatter er begge i I. ægteskab. Da hans moder, enken Johanne Jørgensdatter dør i 1793, nævnes arvingerne:

A. En søn husmand og skrædder Jørgen Rasmussen, som var død og havde efterladt sig arvingerne:

5 a. Niels Jørgensen f. 1771.

5 b. Johanne Marie Jørgensdatter f. 1773.

5 c. Karen Jørgensdatter, f. 1778.

5 d. Anna Jørgensdatter, f. 1782.

B. En datter, Johanne Rasmusdatter i ægteskab med Niels Lauritsen i Millinge.

Afdøde var aftægtskone. Boets formue var:

4 rd. 1 mk. 8 sk.

Gælden var : 9 - 2 - 9½ -

Peder Nielsen Bruun begravet som sagt 13. april 1786 og boet gøres op. Formuen er på 174 rd. 2 mk. 12 sk. Gælden er 224 rd. 1 sk.

Johanne Rasmusdatter gifter sig med Niels Lauritsen, der rykker ind som husbond på gården, matr. nr 6. Hun er 49 og han er 37. I dette hendes II° ægteskab er der ingen børn.

Alle børnene af I^o ægteskab bliver på en enkelt undtagelse nær giftet ind på gårde.

Den ældste søn, som for øvrigt ikke bruger navnet Bruun, bliver i byen, men Anders og Morthen Bruun flytter til Gelsted Sogn, og de øvrige af søskendeflokken lader sig ikke kalde Bruun. Anders dør uden at efterlade sig afkom, og Morthen Bruuns børn lader Bruunnavnet glide ud.

Det er mærkeligt at se, hvordan der ved 1750 vrimler med Bruuner i Svaninge Sogn, og så omkring 1800 er de som blæst bort.

Tællingerne oplyser ikke meget om beboerne i nr. 6. 1787 er der af hjemmeværende børn : Karen, Niels og Morthen. Konens moder opholdt sig på gården i 1787, hun, Johanne Jørgensdatter er 84 år.

1801 er der: Anders (33), Niels (25), Morthen (24), og Johanne (28). (De har været mandsstærke på gården), Desuden et plejebarn Maren Rasmusdatter (6), og en tjenestedreng, Jørgen Petersen.

Peder N. Bruun og Johanne Rasmusdatter havde 7 børn, der falder i 7 Linjer:

- A. Bomoselinjen (Maren).
- B. Bonnemoselinjen. (En uægte søn af Morthen fører denne linje videre.)
- C. Siracherne (Karen)
- D. Hønneruplinjen, (Anders Bruuns stifbørn, Schaldemoser)
- E. Haastruplinjen (Johanne).
- F. Keylinjen (Niels).
- G. Mosegaardelinjen. (Morthen).

gift med Gamle Rasmus Pedersen, Bomosegård, (Østerby matr. nr. 24).

(Gamle Rasmus havde været gift før - med Karen Friedrichsdatter. Skifte 9/12 1782. To børn : Peder Rasmussen, senere indsidder i Jordløse og Friderich R. senere indsidder i Millinge.)

Gamle Rasmus dør 1805, og der er skifte 25/6 1805. Foruden de to nævnte sønner nævnes børnene af II° ægteskab: Peder (18 år), Karen (gift med sognefoged Peder Sørensen, Østerby), Maren 10, Anne 8, Johanne 5.

Maren Bomoses stedfader, Niels Lauridsen, er lavværge for hende, og broderen, Unge Rasmus Pedersen, Bonnemose, er kurator for de umyndige børn. Broderen Morthen tjener på gården og har 56 rdl. til gode. Niels Lauridsen har 30 rdl. og Qvægghandler Anders Bruun 16 rdl. til gode.

Maren gifter sig igen - med Jørgen Christensen, der bliver husbond på Bomosegård, og de bebor den - vel helt ned til udskiftningstiden.

Ved tæll. 1834 er de forgæves eftersøgt i Millinge by. Maren Bomose begik selvmord, idet hun skar halsen over på sig selv med en brødkniv.

Her lå Bomosegård. -

Dette udhus er, hvad der er tilbage af den oprindelige Bomosegård.

6 a. Karen Rasmusdatter 1783 - c. 1830.

bor i Østerby, M.N. 25, "Lindely". Gården er ikke udflyttet.

I^o gm. sognefoged Peder Sørensen

II° gm. Peder Jespersen, f. 1790 i Hillerslev Sogn,
og som dør inden 1850. 2 børn.

7 a. Rasmus Pedersen f. 1812.

7 b. Jens Pedersen f. 30/12 1818. ca. 1852 gm. Marine Rasmussen
f. 1825 i Svaninge. 7 børn:

8 a. Peder Jensen f. 21/7 1853.

Var gift med en pige fra Svaninge, ægteskabet var barnløst. Man kan endnu huskes i Svaninge. (Lindely " ejes nu af Jens Holm).

8 b. Rasmus Jensen f. 1854.

8 c. Sofie Jensdatter f. 6/5 1860. Gift Mogensen. 1 datter.

9 a. Maren Sofie Mogensen f. 1889. Ved tæll. 1890
opholder Sofie sig i hjemmet som 30årig
sammen med sin datter.

8 d. Hans Jensen, f. 1861.

8 e. Johanne Jensdatter f. 1863.

8 f. Johanne Marie Jensdatter f. 1867.

6 b. Peder Rasmussen f. 1786.

I lægdsrullen nævnes, at han i 1815 er gift og har 2 børn. 1818 flytter han til Horne Sogn. 1832 afskedspar i Horne. 1834 er han daglejer, gm. Anna Rasmusdatter, f. 1786 i Horne Sogn. Han dør lige efter 1850 og hun efter 1845. 3 børn.

- 7 a. Rasmus Pedersen f. 22/11 1820. Tømmermand i Horne by.
Slettes i rullen 1857. Gm. Anne Kirstine
Larsdatter f. 1819 i Horne S. 2 børn.
- 8 a. Karen Rasmusdatter f. 1854 i Horne S.
- 8 b. Anders Rasmussen f. 1859 i Horne.
- 7 b. Niels Pedersen f. 15/12 1822 i Horne by. Afsk. af rullen
1861 i Horne S. Gm. Sara Larsdatter, f.
1822 i Ringe S., Odense A. 4 børn, alle
født i HorneS.
- 8 a. Hansine Christine Nielsen f. 1856.
- 8 b. Lars Peder Nielsen, f. 1961.
- 8 e. Rasmine Pethrine Nielsen, f. 1866.
- 8 d. Mads Christian Nielsen f. 1867.
- 7 c. Hans Pedersen f. 4/4 1827 i Horne by. Afsk. af rullen
1866 i Horne S. 1870 kaldes han tjeneste-
tyende. Gm. Maren Jørgensdtr. Banke,
f. 1830 i Horne. 2 børn.
- 8 a. Jørgen Peter Hansen f. 1863.
- 8 b. Anne Christine Hansen f. 1866.
- 6 c. Maren Rasmusdatter f. 1795.
- 6 d. Anne Rasmusdatter f. 1797.
- 6 e. Johanne Rasmusdatter f. 1800.

Hermed slutter Maren Bomoses Efterkommere.

5 b. Unge Rasmus Pedersen, Bonnemosegård.

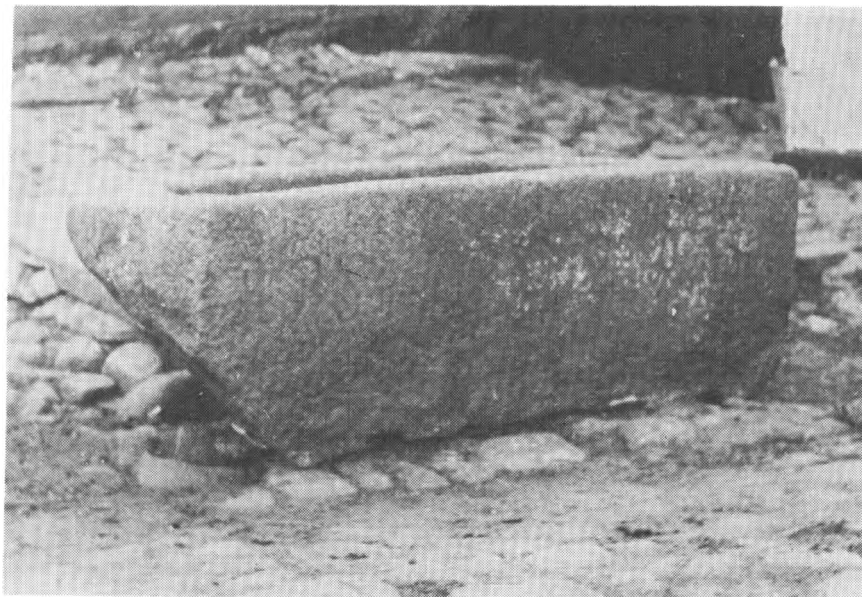
1766 - 1848.

an blev konfirmeret 7. april 1782, 16 år gammel. - 10. oktober 1795 bliver an gift med den 17 årige Anne Ejlersdatter og får derved hendes fødegård, onnemosegård (Matr. Nr. 22 i Østerby).

Gården ligger der endnu, og der er et ejendommeligt minde om de to, idet eres initialer og året 1809 er indhugget i det store granitvandtrug, som står midt i gården. -

Ægteskabet var barnløst - men de tog et plejebarn til sig, en dreng, som nge Rasmuses lillebror Morthen og Niels Skrædders datter Karen var kommet or skade at sætte i verden.

1821 bliver plejesønnen, som hedaer Niels Mortensen, konfirmeret, og her aldes han plejesøn. I lægdsrullen føres han på sin moders navn til 1827, da an står som 20 årig (62 $\frac{1}{2}$ tom høj) med flg. vedtegning: " Må behandles som ardmænd Rasmus Pedersens egen søn," og derefter: " G. M. S. beviist 1829",-

Vandtrug på Bonnemosegård. - R. P. S. - 1809 - A. E. D.

Bonnemosegård .

Anne Ejlersdtr. 62, Niels Mortensen 34, Johanne 37, Lillerasmus 10, Marie 1.
I 1845 har Niels overtaget gården, og de to gamle sidder på aftægt. I 1855 kaldes Anne Ejlersdatter: "Husbondens farbroders enke, der forsørges af ham",

altså gammelmandssøn.

Som 24 arig betræder han de fædrene stier og avler en søn Rasmus med pigen Johanne Jørgensdatter, hun som senere blev gift med ham. (Hun var 3 år ældre end han. I 1834 er de endnu ikke gift, lidt senere kaldes han for gift tjenestekarl. Ved halvsøsteren Christiane Hjulmands bryllup i 1839 er han forlover og tituleres indsidder. Ved tæll. i 1840 ser der således ud, Unge Rasmus P. 76 år

Niels Mortensen

Johanne Jørgensdatter.

Hvilket var en såre vigtig oplysning, der satte mig i stand til at trævle hele historien om Niels Mortensens afstamning op. -

Unge Rasmus og hans kone var gode imod familien. Da broderen Morthen var gået fra gården i Mosegårde, tog de hans næstældste datter til sig som plejebarn (den senere Christiane Hjulmands). Hun findes der 1834 og er ligesom halvbroderen Niels anført under "Tjenestefolk".

Da Niels Mortensen bliver antaget i barns sted, opfører jeg ham her.

- 6 a. Niels Mortensen f. 15/6 1806. Søn af Niels Skræders datter Karen. Som fader er udlagt den 29 årige Morthen Pedersen bruun. Adopt. af Unge Rasmus P. og Anne Ejlersdatter. Gm. Johanne Jørgensdatter f. 1803.
4 børn.

- 7 a. Rasmus Nielsen 1832 - 1915. Blev gaende som karl i gården i mange år. Som 59 årig er han gift med den jævnaldrende Birta og er da husejer.

Marie Nielsdatter.

- 7 b. Marie Nielsdatter, f. 1839.
Gm. Peder Madsen Pedersen, Henrik Stengården ved Fåborg.
Ingen børn.

Peder Madsen Pedersen.

7 c. Jørgen Nielsen 6/4 1843 - 11/4 1913.

Fik Bonnemosegård efter faderen, hvilket var godt. Endnu bedre var det, da han fik den svenske pige Petronella Olsson til husbestyrerinde og senere til hustru. Jørgen Nielsen var en ret indolent mand, der ydermere var plaget en hel del af tørst. Petronella var energisk og hun var et sjældent pligtmenneske, der fik bragt velstand til gården. Hvis man skal beskrive dette hjem, så kan man roligt give sig til at fortælle om Petronella.

Hun var født 11/5 1860 i Halland, og hun blev godt 90 år gammel.

I 1950 besøgte jeg hende, hun boede hos datteren Marie m. mand. Hun havde væ-

stuehuset set fra haven.

Petronella.

ret sengeliggende i 2 år, men hun bar sin skæbne med godt humør. Det var takket være hendes sjældne navn, at jeg gennem kommunekontoret havde fundet frem til familien, og da jeg opholdt mig som censor i Odense, kunde jeg let komme derved. Hun havde glædet sig som et barn til at se mig; glædet sig over, at en af slægten havde husket hende og var taget til Millinge for at besøge

em. Jeg fik at vide, at madeiraen, som vi fik til desserten, var en gave
fra Petronella. - Da hun havde fået sin middagslur, var jeg oppe og talte
med hende. I dagens anledning havde hun fået hjemmevævede lagener på sengen,
og hun viste med stolthed de pavsede navne frem.

Hun kunne ikke huske min bedstemoder Johanne, der ligesom søsteren Chri-
stiane Hjulmands var i pleje hos slægtninge i Millinge. Christiane havde hun
god rede på, det var jo hendes mands faster, og Petronella vidste, at de sad
småt i det.

"Kann jag inte ta henne ner och giva henne noget mat", spurte jeg min mann.
"Jo, det kan du godt", svarte han. - Så ba jeg henne om at komme og hjælpe
mig med at slakte gris, jag va jo inte så sikker på den måte, de gjorde det
på i et fremmet lann. - Det gik hun ind på, og jeg lot henne rå, og siden
den tid kom Christiane Hjulmands tit ner i gården. - Petronella var ikke
så fejl til at handle. Under 1. verdenskrig, da hun efter mandens død selv
havde garden, havde hun solgt en hest til en hestehandler. Hesten havde imid

Petronella. -

Jørgen Nielsen.

Bonnemosegård.

lertid en skjult fejl, noget, der kun viste sig til tider, og den omstændighed havde Petronella "glemt" at gøre opmærksom på. Da hestehandleren opdagede hendes træskhed, blev han gram i hu, men der stod sådan en respekt om hende at han var ikke helt dristig ved at gå hen og gøre vrøvl. - En markedsdag traf han hendes svigersøn Laur. Jørgensen og beklagede sig til ham. "Jeg tør

ikke rigtig gå til Petronella om den hest", sagde han. "Jo, det kan du rolig hun står lige derhenne. Jeg skal gå med dig derhen", svarede Laurids. - Men der var ikke spor af vrøvl, manden fik sine penge tilbage, og hun fik hesten. - Nu var det under krigen, og konjunkturerne svingede. Det var gået sådan med hestepriserne, at en uge senere kunde Petronella fortælle den forbløffede hestehandler, at nu havde hun solgt hesten for 300 kr. mere, end han havde givet, og denne gang havde hun ikke fortiet fejlen. -

"Jeg trodde, du var hestehandler", sluttede Petronella.

Derpå overtog en søn gården, men da han døde, måtte hun tage den igen. Først blev dog besætningen vurderet, og vurderingsmanden, der var en rævepels, forsikrede hende, at han ikke skulde sætte kreaturerne til mere, end han selv vilde give for dem. - Han ansatte så fire køer i pris, hvorefter Petronella ganske tørt sagde: "Disse fire bliver så dine; og så kan vi godt gå videre." - Men så faldt priserne betydeligt.

Efter hende kom gården over på fremmede hænder. De to sønner var døde, hendes tre døtre var blevet gift med tre brødre, Jørgensen, af hvilke to

og
var lærere kunde ikke overtage gården. Den tredje svigersøn Laur. Jørgensen
egnede sig ikke til det.

I ægteskabet var altså 5 børn.

8 a. Niels Mortensen Nielsen,

døde ung(Suicidium sub-
mergio, causa amore.)

Niels M. Nielsen.

8 b. Johanne Katrine Nielsen

f. 26/8 1889, 23/3 1916 gm. lærer
H. P. Marius Jørgensen, der har været
lærer ved Brønderup realskole i en år-
række. Traf dem i 1965, da var han pen-
sioneret.

2 børn.

Johanne Katrine

Marius.

Marius og Johanne
Katrine med deres
to drenge.

Jens Aage

9 a. Jens Aage Jørgensen,
f. 14/4 1917, cand
polyt. Gm. Elli Astrid
Rydsgård.

2 børn.

9 b. Henrik Jørgensen,
f. 15/1 1924.

lærer i Nyborg.

3 børn.

Henrik.

8 c. Karen Nielsen

I^o gm. Henrik Jørgensen, lærer
i Brænderup, broder
til Marius.

II° gm. Frederik Dahlkild,
gårdejer i Millinge,
2 børn:

9 a. Karen Margrethe Dahlkild
gm. dyrlæge Palle Ørbæk
Rasmussen, Køge.

9b. Jørgen Dahlkild,
der døde som dreng.

Karen Nielsen.

Familien Dahlkild.

Jørgen.

Da jeg i 1950 var i Svanninge, besøgte jeg også familien Dahlkild. Det var rare mennesker, Karen var et nydeligt og kultiveret menneske. Hun fulgte mig rundt og viste mig, hvad jeg ønskede. Men jeg kunde mærke på hende, at der var noget ved hende, som ikke var rigtigt. Så kom vi ind i den store stue, og der forbavsedes jeg ved at se et par træsko, som stod foran klaveret, og der var flere genstande, der tydede på en drengs nærværelse. Men jeg så ingen dreng, og jeg kunde mærke på atmosfæren, at det var en sag, der ikke skulde berøres. Senere fik jeg besked om den døde dreng. - Man kunde let se, at det har været et frygteligt slag for moderen.

8 d. Marie Nielsen.

Gm. broderen til de
to ovenstående, Laur.
Jørgensen. Der var ikke den Frem -
drift i Laurids, som i hans to brød-
re, og skønt han fik en stor arv,
(vistnok 30 tus. kr.) drev han det
ikke til at blive mere end arbejds-
mand. Marie trådte til for at sup-
plere indtægterne, hun gav sig af
med fransk vask og strygning. Jeg
har besøgt dem, det er uhyre flinke
folk. Petronella boede hos dem, og
hun døde kort tid efter mit besøg.

1 datter:

Marie.

Petronella, marie, Marie.

Inge.

9 a. Marie Jørgensen

gm. snedker Ejner Hansen
Odense.

3 børn:

10 a. Inge gm. snedker Finn Hansen
Odense,

10 b. Preben gm. Bente Rasmussen
1 søn,

10 c. Jørgen gm. Mariane Madsen
1 datter.

Laur. Jørgensen.

Marie

Ejnar Hansen. - -

Inge og Finn.

Preben og Bente.

Jørgen og Mariane.

8 e. Rasmus Nielsen. 1898 - 1928.

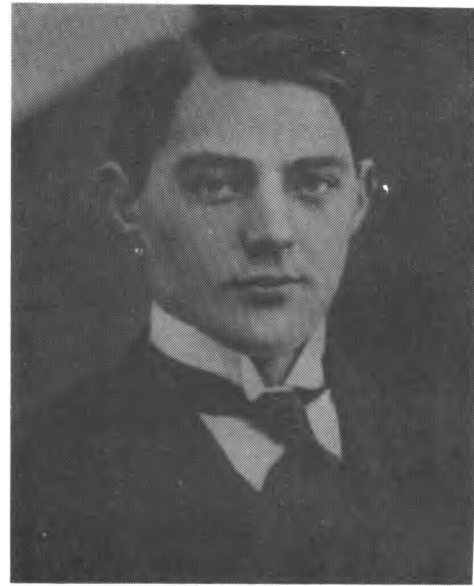
Gm. Marie Jensen.

Det var ham, der skulde have overtaget Bonnemosegård, og han havde allerede haft den i forpagtning i nogle år, da han døde i 30 års alderen.

Hans kone Marie optræder to gange her i slægtsbogen.

Ellen Sirachsdatter gm. Søren Jensen har en søn Peder Sørensen. Denne bliver gm. I^o Karen Nielsdtr. og bl. andre får en søn, hvis datterdatter er Marie Jensen.

2 drenge.

Rasmus Nielsen.

Rasmus sidder til højre.

Rasmuses to drenge og deres mor.

8 a. Henrik Nielsen Hen-
riksen.

1875 - 1900.

Henrik.

Johanne Margrethe
og lille Joh.

8 b. Johanne Margrethe Henriksen

1877 - 11/3 1936.

gm. gårdejer og sognefoged Anders Peder-
sen (+ 19/3 1945), Svaninge.

De ejede Matr. Nr. 8 i Svaninge, som de
kaldte Svaningegård. Det er den gård der
i sin tid var fæstet af Lars Bruun.

1 datter.

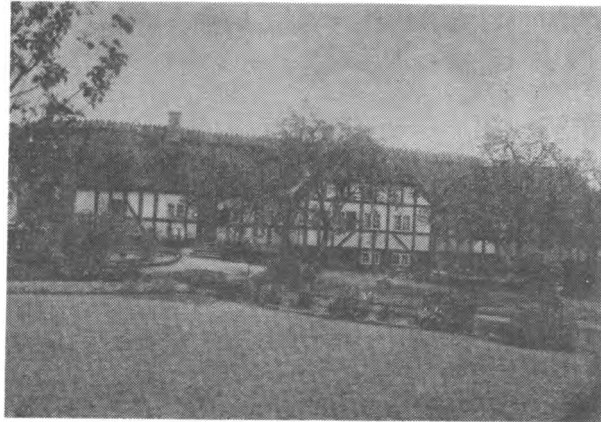
Sognefogedens.

9 a. Johanne Peder-
sen, f. 2/2 1914.

Gm. Axel Oxenbøll,
ægt opl.

Sognefogedens
Johanne.

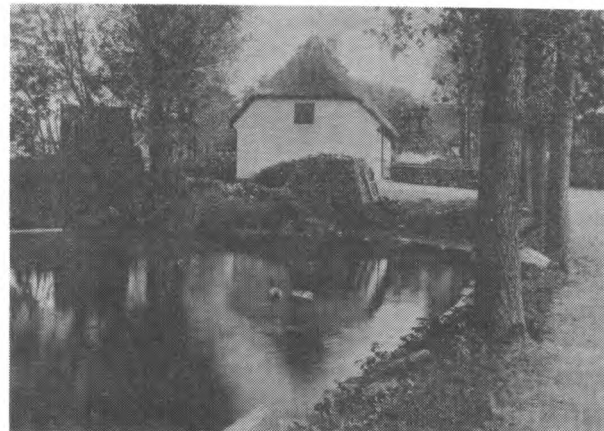
Svaningegård, Matr. Nr. 8.

8 c. Ane Sophie Henriksen,

1878 - 1896. Ugift.

Ane Sophie Henrik-
sen.

Svaningegård, Lars Bruuns gård.

5 c. Karen Pedersdatter, 1766 - 16/8 1834.

I^o gm. Jørgen Jørgensen Buur 5/4 1799. - De boede i Matr. nr. 8 a i Millinge, "Den vestre Jomfrugård", senere kaldet "Sy-rachsgården". (tot).

Jørgen Buur var født 1770, konf. 1787, og bliver gift 1799, dør 31. jan. 1801 31 år gammel.

I ægteskabet en datter:

6 a. Anne Jørgensdatter

2/4 1800 - 10/7 1801

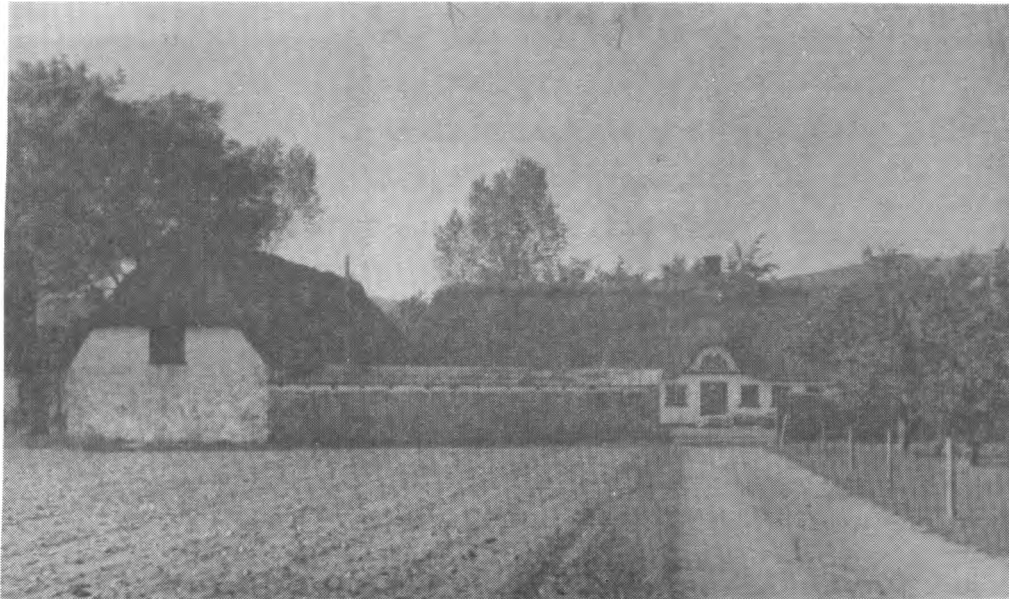
og en søn, som kommer til verden i II° ægteskab (Jørgen).

II° gift med Sirach Sørensen, der var født 1768, konf. 1786, og var i flere år soldat i Kbhvn. Vielsen finder sted 20/3 1801, så Karens enkestand varede kun 48 dage.

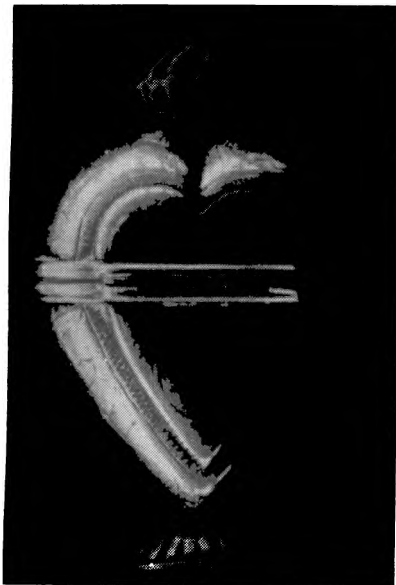
Læse Ortmann, Fåborg, fik en halvtotting smør som betaling for en slags attest på, at Jørgen Buurs enke ikke var frugtsommelig, da hun giftede sig med ungkarl Sirach Sørensen. Undersøgelsen har åbenbart ikke været grundig nok, for 6 måneder og ni dage efter vielsen nedkommer Karen med sønnen Jørgen, "som ægtemand nr. 2 vedkender sig faderskabet til." - Der er ingen mystik med lægeattesten, den var blevet krævet af skifteretten. Datteren af I^o ægteskab

Syrach Sørensen. Karen Pedersdtr.

Jørgen Buurs gård, Matr. Nr. 8 a, Vestre Jomfrugård, (Syrachsgården).

levede endnu, og man vilde vide - for arvens skyld - om der var optræk til flere. Lægen og Karen har sikkert været i god tro. Sirach var 35 år, hjemsendt soldat, endnu til dels underkastet godsets vilje. I hans hjem var der 5 søskende foruden ham, der skulde forsørges. Og her var der en jævnaldrende enke med en god gård og kun et barn. Jeg tror ikke, det har betydet det fjerneste, selv om han har vidst, at der var nok et barn på vej. - Da så barnet kom, nå ja - det var der ikke noget at gøre ved. Sirach vedkender sig det - måske for at undgå at få det gamle skifte gravet frem igen. For mig er der ingen som helst tvivl om, at Jørgen var søn af Buur, og at de mange af hans efterkommere, der kalder sig Sirach, rettere burde kalde sig Buur. Der er også en anden ting, der kan vække lidt eftertanke. - I ægteskabet er der to sønner, førnævnte Jørgen og den to år yngre Søren, om hvis paternitet, der ikke kan rejses nogen tvivl. Hvorfor bliver det der yngste, Søren, der arver fødegården, og den ældre broder må ud som daglejer.

Hovedvandsæg, der har til-
hørt Karen Peders Datter 1811.

Jørgen Sirachsen (Buur).

6 b. Jørgen Sirachsen (Buur).

29/9 1801 - 4/1 1868.

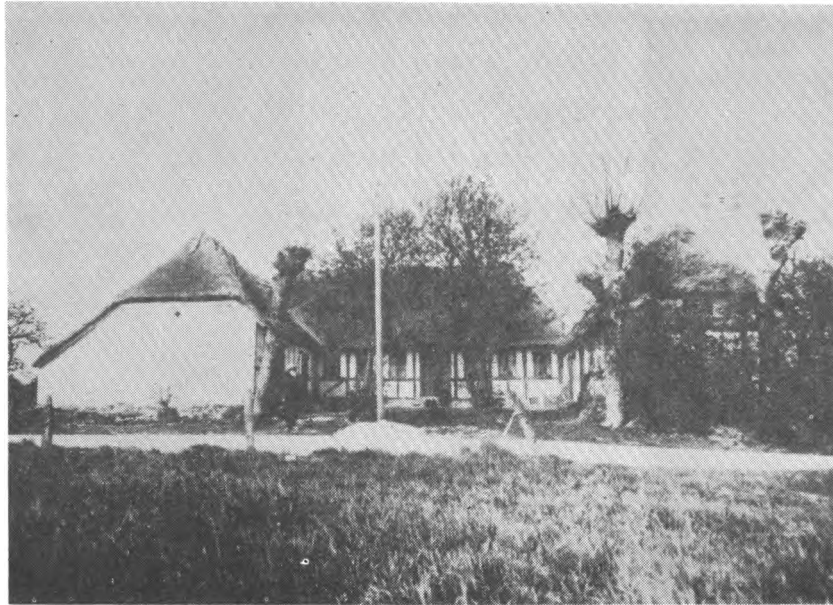
11. decbr. 1834 gm. Karen Madsdatter Due,
der var født 1806 i Millinge. Ved tæll.
34 kaldes han karl i gården, så er han
indsidder i Millinge i 6 år, altså sta-
dig i hjemmet, hvor de tre ældste børn
fødtes.

1840 flytter han til Ringø, og familien
kommer til at bo tre steder. Først er han
daglejer, senere kaldes han husejer.

1860 arver han 4000 rdlr. efter broderen

Karen Madsdatter (Due).

Hjemmet i Ringe. - -

søren, og det var mange penge dengang. Karen Madsdatter havde en broder i Kbhvn., som ingen børn havde, men derimod en masse penge, og han og hans kone var genstand for familiens store interesse. Tanten hed Adamine Hermandine, og det er fornøjeligt at se, hvor meget hun blev kaldt op. I 1880 arvede Jørgen Sirachsens børn 14 tus. kroner efter morbroderen, Jørgen Madsen. Børnene var meget glade for deres barndomshjem, det får man et levende indtryk at, når man læser datteren Karens (store Karen) breve til kæresteren Jørgen Larsen. Atter og atter skinner det frem, hvordan hun hang ved hjemmet. Sønnen Sirach kom på Skårup seminarium, og nu kom der skred i tingene. En seminariekammerat, Jørgen Larsen, kom med ham hjem til Ringe, hvor han blev forlovet med datteren (kaldet store Karen), der gennem dette ægteskab blev stammoder til en stor lærerslægt, og det er typisk, at den ældste datter i hver familie hedder Karen.

5 børn.

7 a. Syrach Jørgensen f. 3/6 1834, døde kort efter.

7 b. Karen Jørgensen 25/1836 - 3/6 1916. (Store Karen).

Som ung tjente hun på forskellige steder, bl. a. i København, hvorfra hun sendte sine særdeles vel skrevne og kærlige breve til sin forlovede, Jørgen Larsen. Denne var født 8/5 1837 i Vierne, søn af boelsmand Lars Jørgensen. Gik på Skårup, en klasse over Karens broder Syrach, dim. 1857, (meget duelig). Lærer i Taagerud, og her bliver han gift med Karen. Vielse i Gentofte 8/5 1862. Følgende brev skriver hun et årstid før brylluppet. Hun er på besøg hos arvecnkelen, høker Jørgen Madsen, og han bekoster en del af hendes udstyr.

13, Marts 1861.

Min egen søde Larsen.

Karen Jørgensen.

Jeg har i Dag modtaget Dit kjære Brev, og vil da tage over at skrive stragx, for ellers varer det jo igjen en skrækkelig Tid før Du ijen nærer fra mig, det er dog en fæl udlempe for dig søde Ven med det Postvæsen og rettere for os begge, jeg er i Reglen saa forlængst at jeg løber og kikker ud ad Vinduer og Døre efter Postkødet og faaer da mangen en lang Næse før den kommer til vor Dør, at Vi kan længes er der vel holder ingen der kan undres over, og jeg tiller mig ogsaa uden ind at der kuns er faa Forlovede der ere saa Folmodige som Vi. Jeg har læst dit sidste brev til Onkel, Tante (Adamine Hermantine) lod mig læse det og jeg fandt det var udmærket stilet. Da Onkel har fortalt mig hvor den mand boer hvoraf han har kjøbt vore Meubler saa gik jeg i Dag da jeg netop var ved den Kant af Byen op for at see hvad Onkel havde kjøbt til os, og jeg kan ikke sige Dig hvor det fornøiede mig det er virkelig saa

Maat, der var en smuk Sopha og 6 Mahonie
 stole til Sulen faastaaer Du betrækket var
 mig sirts men dertil bliver kjøbt Damask
 som jeg selv sætter paa naar jeg kommer o-
 ver til Dig søde Ven, til Dagligstuen var
 der ogsaa 6 Stole men dertil har han ikke
 ganske bestemt sig til nogen Sopha endnu
 et smukt Bord var der som stod paa en Søj-
 le og saa har han talt om at kjøbe et Con-
 saal Skab og et Speil, og naar Du saa støt-
 ter Dit Castolv til i den Stue saa har Du
 vist en ret net Dagligstue og vil Du saa
 alle mig naar Du igjen skriver hvor langt
 der er fra det øverste af Vindueskarmen til
 Gulvet for jeg vilde gjerne sye nogle Gar-
 diner og sende Dig med det andet, samt hvor
 høi og vor bred er Karmen indvendig for saa sender jeg ogsaa nogle Rullegar-
 diner. Onkels Mening med at sende er saaledes at naar der her melder sig
 en Odense Skiber, hvilke man strax ser af Avisen saa sender Onkel det med
 ham og saa faaer Du Brev hvorledes Du skal forholde Dig, det er sandt jeg
 skal spørge Dig om, der er Komfyr i Køkkenet for saa kunde man maaske her
 tillige kjøbe nogle Kogeindretninger her. Du elskede Ven glæder Dig ved at
 vi kun har 5 Maaneder til vi sees igjen og jeg veed at det kun snart er 4.
 Jeg kommer nu her med et Spørgsmaal til Dig min rare Larsen, for det første
 kan Du vel ikke svare mig derpaa endnu hvilke jeg heller ikke forlanger og
 for det andet maa Du ikke optage det i en feil Mening, det er en Ting som
 Du, og Du alene i enhver henseende maa bestemme, kun ønskede jeg at vide
 lidt af sin Mening først paa Sommeren en jost lige til Du besøger mig, det
 vil sige hvis Du i den henseende er af samme Mening som Onkel, for han synes
 at vores Ting nok kan blive ordnet saaledes at vi kan komme sammen til ef-
 teraaret længer synes jeg ikke siger han at I nar noget at opsætte det for

Karen Larsen.

Jørgen Larsen.

som sagt det maa Du jo bestemme min egen Ven, men hvorfor jeg kunde ønske at vide det er, at jeg naar mange Ting at jeg gjerne vilde, det er at der er meget jeg ypperlig kan faae i Stand i Sommeren som jeg ønsker for at vort Hjem ikke jost skal være saa tomt at begynde med.

Det er vist at ligesaa fast som jeg slynger mig om din Hals naar Du siger jeg skal komme, ligesaa langt holder jeg mig fra at have nogen Mening om naar det vil kunne skee.

Det glæder mig at Du er blevet saadan en Tyksak, jeg skal ordenlig knive Dine tykke Kinder naar Du kommer. Jeg troer det modsatte er Tilfældet med mig men selv bryder jeg mig ikke derom.

God Lykke med dine Kzer Du er jo snart en holden Mand. Det er sandt jeg maa fortælle Dig at jeg har faaet Gustas Portrait og jeg er usigelig glad derfor, det er ganske besynderligt det er som det var mig et gammelt bekendt And-sigt mindes godmodige træk vidner om at nu er den du har beskrevet hinde for, nu beder mig at hilse Dig, jeg har skrevet til hinde igjen.

(Brevet slutter med mange kærlige hilsener.)

En broche, som Jørgen L. lod lave til sin kæreste. Indlagt emalje. Størr. 2/1.

Jørgen Larsen har åbenbart lige fået embedet i Tågerud, og Karen ønsker oplysninger om de nye forhold.

Hvor me et Karen har betydet for sit njer, kan man se af et brev, som hendes søn Carl (Vigild) skrev til sin 72 årige mor i 1908, han var 36 år.

Han taler om, at det kunde være smukt med fianceserne, men i 1850 arvede hendes fader 4 tus rdlr. og i 1880 delte Karen og 3 søskende 14 tus kr. efter onkelen i København. Carl var da 8 år.

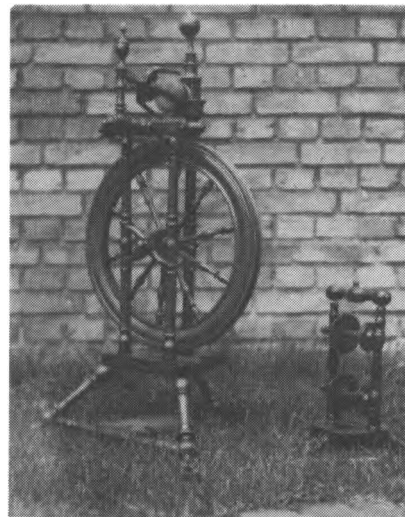
Carls brev af 14/9 1908.

Min kære gamle Mor.

Jeg har i disse dage gået og født saadan en Lyst til at skrive lidt til dig, at snakke lidt med dig og lide dig, at jeg kan saa forferdelig godt lide dig - fordi jeg, naar jeg saadan tænker paa det, nu fuldstaendigt se, hvad for en dygtig Kvinde du har været og hvilken god Mor, du var - jeg kan jo heller ikke saret til dig til din Fødselsdag - hvor gammel mor du da var - vist 72 Aar, det er meget, og dog vex jeg, hvordan du lige stærkt og uvækket passer dit Hjem selv - jeg ved, hvordan dine milde, kloge øjne hviler og vaager over de mindste Smætning i Stuen - hører for dig din forstandige tale - ved hvordan alting er skuret og hvidt i dit Køkken og i dine Stuer og havde travlt med Mad og Vadsk og alting - rigtig havde Dampen oppe, for saa snakkede du ogsaa meget og kom med saa mange Talemaader og Leveregeler : en Plads til hver Ting, hver Ting paa sin Plads - Vand stod overordentlig højt hos dig, Masser af Vand brugte du, naar du vaskede op og gjorde rent, - vi store Drengene maatte jo sommetider hjælpe at nente Vand og mukkede sommetider d.v.s., det gjorde jeg vist, - Laurits og de andre vist ikke. Naar vi aldrig havde nogen Sydom, saa tilskrev du det nærmest, at vi blev rigelig vadskede - saa du nogen sølle Unger af en Slags, saa tænkte du først paa at vadske dem - "klare i Huden" skulde man være, ellers varet itte godt, "naar bare I er rene og hele", sae du. Mens vi var helt smaa, kan jeg huske Storvadsken Lørdag Aften. Tøjet hang og "dampede af" paa den varme Kakkelovn - du sad med Benene vidt og fast ud til Siden - saa du i dit brede Skød magelig kunde rumme 2 á 3 unger paa een Garg, om det skulde være og saa sikken "Tav" dine store Hænder havde til at fuge paa Unger med; kan du huske, vi bagefter hoppede paa Gulvet og smæknede med Hænderne paa Laarene og Enden - det kaldte vi "at klaske" - og du sad der bred og stor og glædede dig over de rene Unger i det rene Tøj, - og saa i Seng med dem - "den bedste Søvn faar man inden Kl. 12," - det var ogsaa en af dine solide Leveregeler.

- Siden, da vi var større, var det ogsaa dig Mor, der bragte Hyg-

gen ind i Vinteraftenerne - stille Frostnat, tindrende Stjerner og knirkende Sne, men inde i Stuen var der lunt og godt - hver sad ved sit lille arbejde, dit var jo altid Rokken - maaske læste Karoline højt samtidig med at hun strikkede, og hun gjorde det godt - var det da gledet hen paa Aftenen og Kedlen i Kakkelovnen længe havde sin Sang med Rokkehjulets Snurren - hvor du holdt af de Lyde, og du lærte os at forstaa det med, naar jeg nu saadan tænker paa det, saa synes jeg, at den Musik indeholder alla Hjemmets Melodier - Ja, saa saa du: skulde vi ikke hae et Kop The, du fandt altid en eller anden Grund, hvorfor det var fortjent - maaske havde du bagt et Franskbrod i Dagens Løb, og, saa du til en af Pigerne: du kan tage og skære - vi lyttede spændte - et Stykke af det nye Hvedebrod til hver - eller der staar det og det, det kan du tage og skære saa og saa meget af. - Hvor holdt du dog af saadan en Kop Aften the - vi andre med, naturligvis - saa saa du maaske: skal vi ikke hae lidt Musik, saa gik det jo baade med Klaver, Violin og Sang - det var skralt med Instrumenterne, men Sangen var god og der var megen ægte Musik i det hele, tror jeg - var der nogen af vore Venner el. Veninder saa blev det jo tit til et lille Bal - Karoline ved Klaveret. -

Store Karens Rok.

Store Karen som husmoder.

- du sad der bred og stor
og glædede dig -

Børn , vi har mer end saa mange andre at være glade for - det gaar nok -
saa kom der gerne et godmodigt, glad Smil paa Fars Ansigt og saa gik det
igen alligevel. - Mærkeligt nok at det gik som det gik, men det var jo for-
di du var saa dygtig og som du kunde lave Mad - ingen har jeg truffet saa
dygtige dertil som du, og det er ikke ud fra den barnlige Fantasi, jeg ta-
ler - jeg husker jo endnu naar jeg kommer hjem, hvordan du kan faa disse
simple Retter til at smage med saa faa Midler - du brugte sjældent Maal,
det var bare saadan en lykkelig og klog Haand, du havde - "jeg maa have det
og det" sae du og saa rører jeg det sammen og saa længe skal det staa -
naar du havde købt dig et Stykke Kød, saa var det en hel Fryd for dig at
fortælle alt det, du skulde have ud af det - paa samme Maade snakkede du
om de store Garnnøgler, naar du havde spundet en hel Del til Tøj. Jeg kan
huske, hvordan Garnnøglerne var bundne sammen i Knipper med Traade - saa
blev der sendt Bud efter Højdenborg Væveren, eller ham derovre i Gundersø
og saa husker jeg, hvordan du, klog, og inde i Sagerne, stod og snakkede
med den lille blege Mand (hvorfor mon de Vævere altid var saa blege?), om
Islet og Kædegarn - saa kom Tøjet - lyst eller mørkt, som det skulde være

kønt blev der altid sagt, at det var - jeg ved bare, at det var stærkt og kunde holde til noen gale Dreng. - Sa'e du Mester til Væveren, - nej, det var vist kun til ham den lille komiske Bødker oppe ved Landevejen.

Griselagtning - det kunde jeg jo skrive mange Sider om. Naar Grisen om Eftermiddagen var bleven kold, parterede du den med egen Haand, men skønt vi var mer end Munde nok, saa kom dog ikke alt i Salttønden - jeg husker den, en aflang stor Balje med Hanke i Siderne. Stykker blev skaarne fra til de andre Smaafolk i Byen, baaue til Anes Ole Skrædders, Vejmandskonen og Træskeren (Træskomanden) - og saa blev vi sendte ud med det med Ordene: "Jeg skulde hilse fra Mor og sige værsgod", men vi skulde rigtignok skynde os hjem igen, for vi skulde ud og plukke Pølsepinde. -

Jo, du var en god Mor, du kunde være kras nok, naar du gik med Arbejdet, men det var mest i Munden - vi havde saamænd itte saa svært ved at faa dig til at bage Pandekager uden Æg og nogen Ting - bare bagte i godt Svinefedt som du - jeg har aldrig faaet Pandekager saa gode som dine, - men selv om du kunde være kras, hvor var du dog mild og god, naar der var lidt i Vejen med en af os - sikken du kunde stoppe Dynen til - vi skulde bare ruges lidt ud - saa du, saa gik det nok over.

oooooooooooooooooooooooooooo

Jørgen Larsen blev i Taagerud til 1875, saa blev han kaldet til Ubberud, hvor han var til 1906, da han gik af med pension. Familien flyttede til Odense, og her blev der holdt guldbryllup i 1912.

I familien er det en hævdvunden skik, at den ældste datter bliver kaldt
Karen.

Der var 7 børn i ægteskabet.

8 a. Georg Syrak Larsen f. 13/4 1863.

Kom i gartnerlære i Odense, senere rejste han i udlandet fire år.

6/12 1891 gm. Magdalene Thomsen, f. 1859.

Han blev gartner i Forsthaven i København, og han udførte her et stort arbejde hvorved han vandt stor anseelse inden for sit fag.

Magdalene og Georg.

Georg.

3 børn.

9 a. Karen Larsen

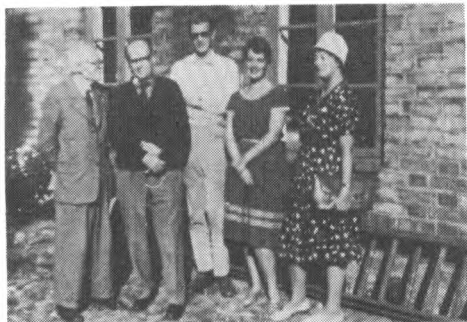
4/9 92 - 24/5 51.

Lærerinde, senere viceinspektør på Frb. Stor indsats i modstandsbev. Fortjenestmedaljen i guld. - Hun var et af Sophus Francks ofre, betalte den pris, det kostede at blive ansat på Frb., og resultatet blev en søn, Bjørn. Senere gift med en lærer Lund ved handelsskolen. Han var ikke god ved drengen, men han adopterede ham dog. Bjørn Lund er ingeniør og er gift med Lise. Karen havde en del forbindelse med Carl Vigild, og han tog sig af hende, da hun var kommet galt af sted. Fra hendes side var det ikke på spekulation, hun var meget forelsket i Sophus Franck.

Ebba Erlandsen og Georg.

9 b. Johan Georg Larsen f. 14/3 1894. Cand mag, engelsk.

Lektor i Tønder, Frilandsvej 18.

Gm. en sønderjyde, Linchen.

Han har børn, Mette, Grete. En er i U S A, en i Kbhvn, og en er sygeplejerske.

Hans Erlandsen og familien

Johan Larsen.

9 c. Karl Syrak Larsen f. 6/9 1898.

cf. s. 187.

Overtog faderens stilling ved forsthaven, som nu hedder Forstbotanisk Have, og hans titel er arboretforstander. Dr. agro., er en kapacitet indenfor sit område.

Han er interesseret i fregatten Jylland, hvor jeg har prøvet på at kontakte ham, men han var aldeles uinteressert i slægtens historie.

Gm. Nina Helms. 3 børn:

10 a. Kirsten Larsen landbrugskand. G.

10 b. Lise L., børnehavelærerinde, gm.
politibetj. i Ringsted.

10 c. Steffen L., uddannet snedker,
arkitekt.

8 b. Laurits Larsen f. 28/3 1865.

Lærer i Vindinge v. Roskilde
fra år 1892.

Gm. Katrine Poulsen

2 børn.

Laurits Larsen.

9 a.

Kristian Larsen,

f. 20/4 1894,

dyrlæge i Arden. +

Laurits og fa-
milie.

Ugift.

9 b. Karen Larsen f. 19/9 1900,

overlærer i Roskilde.

Dim. Femmer 1924, faglærerindeexamen.

Ansæt ved realskolen i Frue Kirke-
stræde.

Dyrlægen som garder.

8 c. Karoline Sofie Larsen,

f. 9/4 1867.

26/10 1892 gift med Andreas
Rasmussen (f. 1863)
lærer ved realskolen i Assens.
Ingen børn.

Marie og Karoline.

8 d. Søren Herman Larsen

f. 4/11 1869.

Cigarmager i Odense

Ugift.

De tre yngste af Store Karens sønner
bortkaster efternavnet Larsen og får
efternavnet Vigild. Dette sker i 1909.

Søren Herman Vigild.

8 e . Carl Jørgen Larsen, navneskifte i 1909
til Vigild.

25/10 1872 - 11/11 1952.

Lærer i Aarhus. Gik på Jonstrup 90 - 93, lærer ved
Hølsbølensminde, derpå lærer i Horsens 1896 - 1908,
i Aarhus 1908 - 42.

13/10 1911 gm. lærerinde Ellen Margrethe Lehmann
i. 18 0. Han var lærer ved Fjordsgades skole og hun
ved Ingerslevsgades skole. (De to skoler ligger lige
klods op ad hinanden). Efter sin afsked i 1942 uan.
til R. af Dtg.

Vi har allerede gjort hans bebedtskab ved hans brev
til moderen. Jeg kunde godt have lyst til at fortsæt-
te:

men det er jo blot det jeg vil sige min gamle Mor, du
havde ret naar du sae Kvinden skal først og fremmest
lere at passe et Hjem, deres Mand og Børn - du var gal på disse Præstekoner
Lærerkoner og Tante Trine (lærer byravn Jørgensens kone), naar de kom i vort
hjem, fordi de vilde være over dig men deres Kundskaber og deres Finhed. Nu
skal jeg sige det til dig 1000 Gange mere var du end nogen af de Skabekruk-
ker - Ser det ikke ud til at samtundet fordærves - Kvinderne vil ikke være
kvinder - vil ikke passe Hjem og Børn, hvilket maa være en Kvindes Hovedin-
teresse - kan der blive Tid til Kundskaber, Musik og lign. saa er det godt,
men det maa være en Biting og behøves slet ikke. Vi gaar og skriger og skra-
ler paa Oplysning - Fanden med Oplysning - vi er oplyste nok. Lad Mændene
faa de Kundskaber, de har Brug for for at tjene Brødet - men lad Kvinderne
først og fremmest blive Hustruer og Mødre, der kan passe et Hjem paa den go-
de gammeldags Maade.- Jeg blæser ad Kvindens Sprogkundskaber, Spilleri og
alt, hvis de ikke først og fremmest holder af at lave Mad og passe Hjemmet
o. s. v.

Carl Vigild

Ellen Vigild.

- Man skulde tro, det var en meget yngre mand, der har sagt sin uforgribemening om kvinden. Han er 36 år ! - Og jeg gad nok vidst, om lærerinde Ellen Lehmann, som han tre år senere giftede sig med, ikke har haft et og andet at bemærke angående disse anskuelser.

Datteren Karen mente forøvrigt, at moderen vilde have godtaget hans meninger, for var der nogen der efterlevede dem, så var det hende. Det var ikke småting, han forlangte af sin kone. Hun skulde sylte al slags frugt, lave god og lækker mad, og når han kom hjem om aftenen, så skulde hun pænt være hjemme og vente på ham. Han forlangte lige så meget af sin udearbejdende kone, som af en hjemmegående. Men hun forguede ham over alt i verden. - Da han døde, døde hans kone på en måde også, for hun lukkede sig fuldstændig inde. Hun overlevede ham i 6 år.

Carl Vigild

Han underviste i tegning, sang og gymnastik, og han var fremragende indenfor alle disse områder. Idræt havde hans særlige interesse, formand for Ar-nus Roklub, da han var højt op i årene, kunde man i den tidlige morgen møde ham på vej til den daglige rotur. Han lavede skolehaver og fik plantet en hel lille skov. Der var mange interesser. Mest berømt er han vel nok blevet som korleder. Det var en stor ære at blive medlem af Vigilds sangkor.

Vigild var meget afholdt, han gjorde ikke noget for at blive det, det var en ganske naturlig sag.

Da han gik af i 1942, stod han ombølget af virak, og hovedbelønningen for alt hans arbejde manifesterede sig i ridderkorset. - Nu kunde han få tid til at dyrke alle sine interesser, roning, svampejagt, musik, maleri og friluftsliv på de 6 tdr. land, han ejede oppe ved Bulbjerg, havearbejde ved huset i Rosen-

Ellen Vigild.

store Aamane og Carl
Vigild.

tog jeg ham det ikke spor ilde op. Senere kom jeg til at tænke på, at der var mig noget underligt bekendt ved ham, og det var ikke mærkeligt, for det var min far, han mindede mig om.

ænget. - Der var nok at tage fat på.
Faderen Jørgen Larsen havde lavet en slægtsbog over sin faders slægt, den har Carl V. haft og har tilløjet nogle oplysninger. Han vilde uden tvivl have været interesseret i mit arbejde, men da jeg fandt frem til, at vi var i familie, var han forlængst død. - Jeg har i 1921 haft en samtale med ham. - Hans to ældste børn var mine elever i Marselisborg skole, og jeg havde sagt noget til Karen, som hun havde taget sig nær. Det var dog ikke som en vred foræller, han kom, nærmest som en ældre kollega, der giver en yngre et råd. I hvert fald

3 børn.

9 a.

Karen Margrethe Vigild,

f. 16/7 1912.

seminarielektor.

gm. overlærer

Laurs Schmidt Gravesen.

2 børn:

10 a. Nina Gr. f. 9/5 44

10 b. Jørgen Gravesen

f. 27/12 1945.

Carl, Karen, Kirsten Vigild.

Kirsten Carl Karen.

9 b. Carl Christian Vigild f. 20/9
1913. cand jur. Kontorchef
i oversocialkontoret, Århus.
25/12 1936 gm. Borghild Ilse Menu-
ela Andersen.

3 børn:

- 10 a. Ilse Vigild f. 1942
- 10 b. Carin V. f. 1945.
- 10 c. Ellen Agnete V. 1940.

gm. seminarielæktor Leo Harding Sørensen.

9 c. Kirsten Agnete Vigild 8/10 21.
lærerinde i Århus.

3 børn:

- 10 a. Carl Ejnar S. f. 47.
- 10 b. Esben 50
- 10 c. Finn S. 19.

8 f. Marie Larsen, f. 28/8 1875.

gm. lærer i Tebbestrup, Jørgen Petersen f. 79, dim. Skårup 02. Hjælpe­lærer i Ubberud 1903.

2 børn:

9 a. Jørgen Sirachsen Petersen

cand pharm, f. 30/9 07. + nu.

Var apoteker i Odense.

1 barn.

9 b. Carl Petersen, ansat ved et medicinalfirma. Cand pharm. Gift.

8 g. Hans Jørgen Peter Larsen Vigild. 7/12 1876 - 1950. Dim Jonstr. 96.

Lærer i Kerte pr Årup. Jordlod 1½ ha.

gm. lærerinde Rigmor Andersen, dt. af lærer A. Norup. Hun var en stor politicus, og når hun tog fat på en sag, kunde hun få problemerne gejlet op i aller­nøjeste plan. Stor skrivelyst, stabler af hendes breve er gået ud i fami­lien for ulæste at havne i papirkurven. Som man ser, var hun en stor skønhed men hun blev mer og mer excentrisk, den politiske interesse førte ikke til noget, og til sidst havnede hun på Middelfart, hvor hun døde.

2 børn.

Peter Vigild

Rigmor.

9 a. Karen Vigild f. 8/5 1906. Gm. førstelærer Magnus Jensen + navnefor. til Kertil.

9 b. Aksel Vigild f. 23/2 1909.

gift og har børnene

lo a. Arne Vigild

lo b. Emmy "

lo c. Herluf "

lo d. Gunnar "

Marie

Jørgen Petersen.

Sirach Jørgensen.

7 c. Sirach Jørgensen 24/11 1838 - 8/8 1915.

Fra 1855 - 58 på Skårup sem. (meget duelig).

Hjælpeleer hos lærer Mogensen i Rolfsted, kaldet til samme embede 14/2 63. 12/6 63 gift i Stenlille kirke med Petrine Kirstine Jørgensen (dt. af proprietær Fred. J., Sandbygård). 1839 - 1916.

Ingen børn, en plejedatter Henriette blev kun 17 år, da hun fik brystsyge og døde, i 1893.

I foråret 1897 tog Sirach J. sin afsked med pension, der udgjorde 1307 kr. årlig, og så rejste han med hustruen til København, Classensgade 55.

Hos Karen Gravesen, f. Vigild, opbevares der en

slægtstavle over familien Bruun, dvs. den omhandler navnlig Jørgen Syrachsen og hans efterkommere. Forfatteren har ikke skrevet sit navn på forsiden, men når man læser, hvad der står om Sirach Jørgensen, Rolfsted: "Nu i mit 70. år er min øjensvagthed (Nærsynethed) ikke tiltaget i nogen betydelig grad", så skal der jo ikke megen opfindsomhed til at regne ud, hvem forfatteren er. Han har sikkert set og beundret svogeren Jørgen Larsens slægtsbog, og så har han lavet sådan en om sin egen familie. - Det var på et noget sent tidspunkt, jeg fik fat i den, men den har alligevel været mig til stor nytte. Pudsigt nok er han plumpet i samme grøft som jeg, idet han har den "forkerte" oldemoder, Johanne Hansdatter. Men han opdager ikke fejlen, og det gør heller ikke noget, da han andetsteds fra kender de rigtige børns navne.

Sirach J.

Tante Trine.

7 d. Mads Jørgensen 25/9 1842 - 20/2 1922.

Fra 1858 - 64 i Gislev
for at lære skomagerhandværket.

1864 - 66 soldat, artillerist i Kbhvn.
og Kronborg.

7/5 1870 gift med Karen Madsen
(25/11 1840 - 17/8 1886), hun var datter af
går, Mads Hansen i Trollose.

Mads overtog fødehjemmet i Ringe,
man træffer ham længe hen i tællingerne
som skomager og husmand.
På billedet af hjemmet i Ringe er det Mads,
der står for enden af huset.

Mads som artillerist.

Karen Madsen.

Da jeg begyndte at få fremskaffet billeder af
slægten Bruun, blev jeg klar over, at det var
den gren af slægten, min far havde sine an-
sigtstræk efter, og da jeg så nedenstående bil-
lede af Mads, som
jeg fandt hos Er-
landsen i Lund, så
nikkede jeg genken-
dende, for billedet
lignede slående min
far, der var Madses
halvfætter.

Mads.

3 børn.

8 a. Karoline Jørgensen, 5/3 1871 - 5/1 1877
+ af hjernebetændelse.

8 b. Jørgen Syrak Jørgensen 27/10 - 19/8 1936.
Smed i Bjerne.
17/11 1905 gm. Kirstine Rasmussen 1878 - 36

1 datter.

Karoline og smeden.

Kirstine og smeden. -

1 2 3 4 5
6

Her er søsterbørnene fra Randers på
besøg hos smedens.

1. smedens kone 3. smeden 5. Kirsten Kamilla
2. Ellen Dall 4. apotekeren 6. Eric

9 a. Kirsten Kamilla Jørgensen f. 3/10 1906. ^{+ Billedet.}

Gm. arbejdsmand

Børge Hansen, Priorengade 57, Fåborg.

Da jeg i sin tid havde fulgt Mads i Ringe op gennem tællingerne, skrev jeg til kærnerkontoret i Ringe, og en gammel sognerådsformand, der var interesseret i egnens historie, kunde let klare den sag for mig. Han havde kendt smeden i Bjerne, og han vidste, at han havde en datter Kirsten Kamilla i Fåborg, og gennem hende er det lykkedes mig at trevle hele historien om Jørgen Syraksens efterkommere op.

Billedet til højre er fundet hos Erlandsen i Lund.

Kirsten Jørgensen
Bjerne,

3 sønner:

10 a. Gregers Syrak Hansen f. 15/8 31
lokomotivfører.

gm. Tove f. Jensen f. 27/1 32.

11 a. Lis Bøgebjerg Hansen f. 54.

10 b. Harald Hansen f. 27/7 35 elektr.

gm. Karen f. Jensen.

11 a. Henning H. f. 56

11 b. Torben H. f. 57.

10 c. Erling Hansen f. 26/4 1940 elektr.

gm. Gudrun f. Eskildsen.

Kirsten Kamilla Hansen

f. Jørgensen.

8 c. Adamine Mathilde Jørgensen. 19/2 1876. - ²³/₁₁ 1876.
blev gift

20/5 1899 med lærer i Randers Jørgen Joh.
Jørgensen. Han var født i Odense 15/1 1872
dim. Jelling 1891, soldat 1895. † ²¹/₁₂ 1947.

i ægteskabet 6 børn:

Adamine Jørgensen.

Jørgen Joh. Jørgensen

Adamine Mathilde Jørgensen.

9 a. Karen Jørgensen, f. 26/3 1900.

gift 20/5 1924 med ekspeditions-
sekretær Anton Nielsen, f. 23/7 00
boede i Holbæk.

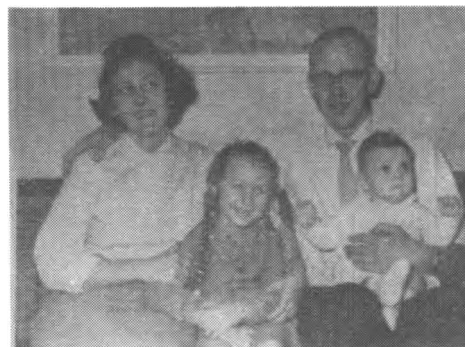
2 børn:

Karen f. Jørgensen

10a. Arne Nielsen f. 1926,

gm. Else Kittelmann, 2 børn:

- 11 a. Bente Nielsen
- 11 b. Lizzie Nielsen.

Arne Nielsen m. familie

Sven Erik m. familie.

10 b. Sven Erik Nielsen f. 32

gm. Else Hansen

2 børn:

- 11a. Lars Nielsen
- 11 b. Jens Nielsen.

9 b. Svend Syrak Jørgensen, f. 3/7 03 - gift 26/10 29 med Dora Nordmand
f. 25/5 07. 2 børn

10 a. Jnge Syrak Jørgensen f. 33, gm. Ib Valentin Pedersen 3 b.
11a. Jesper⁵⁶ 11 b. Bo⁵⁹ 11c. Eva⁶⁷

10 b. Dorthe Syrak J. f. 11/10 1940. ~ *Poul Hennings Hall⁴¹*
11a, Birgitte⁶⁷

9 c. Harald Jørgensen,

f. 8/5 1905.

kgl. vejer & måler, Randers.
Gm. Ninna (Regina) Kanstrup
(f. 8/4 1908) , 3/11 34.

Han har været mig til stor
hjælp, navnlig med at få mig
i forbindelse med de rigtige
folk.

Bor Fuglebakken 16, Randers.

3 børn.

Ninna

Harald.

- 10 a. Merete Jørgensen 25/5 1939. 1 søn, Gm. *Asbjørn G. H. Jørgensen*
11 a. Jesper Syrak Jørgensen. f. 14/2 1960.
10 b. Jens Jørgen J. f. 14/6 44 - 10 c. Ole J. f. 28/3 47.

Merete

Jens Jørgen

Ole

9 d. Aksel Valdemar Jørgensen, f. 11/7 06, apoteker i Brørup. - 21/6 34 gm.

Grethe Henriksen (21/12 11). + 4 børn.

10 a. Ane Marie f. 3/4 35. gift m. Bend

11 a. Anne^{uv} 11b. Lisbeth * 64

10 b. Elisabeth f. 1/10 36, gm. Poul Ibsen

11 a. Susanne Ibsen, * 11/4 65 (i Jernvæn).

10 c. Hanne (gm. Poul Ibsen) f. 16/3 1911. 11a. Helle * 4/2 1966

10 d. Peter

Peters konfirmation.

Apotekeren.

Eric.

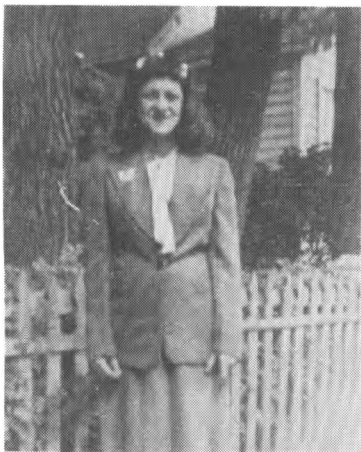
9 e. Erik Jørgensen f. 3/7 1910.

Rejste til Canada i maj 1929.
Gift og har børn, tre i tal.
Forbindelsen er ikke helt afbrudt,
der kan bringes billeder af to af
børnene.

10 a. Barbara Jørgensen

10 b. Eric junior.

10 c. ?

Barbara

Eric junior.

9 f. Ellen Jørgensen, f. 5/11 1914,

gm. Andreas Dall - Hansen f. 3/5 10.

4 børn.

10 a. Holger 10/9 40, gm. *Jytte*

11 a. Kim

10 b. Mogens 10/9 41

Ellen og Andreas

Mogens

Holger

Adamine Jørgensen f. 17/11 1914
10 c. Jørgen Dall-Hansen 30/10 42

10 d. Ove 26/2 44 *Adamine Jørgensen*

Adamine Jørgensen

Jytte og Kim

Ove

Jørgen

Adamine

Jørgensen.

Adamine Marie Erlandsson.

7 e. Adamine Marie Jørgensen, 14/4 1848
- 1938.

Tjente på forskellige steder, Kalør, Ny Krumstrup og i Kbhvn. på Eremitagen. Her lærte hun en ung svensk malersvend at kende, Carl Erlandsson (12/3 1844 - 11/7 1930). De blev gift i Frue K. Kbhvn. 14/5 1877.

Erlandsson var født i Källby ved Lund. Han nedsatte sig som malermester i Lund.

De havde megen kontakt med slægten i Danmark, og der var hyppige besøg.

3 børn:

Adamine

Carl Erlandsson. -

8 a. Hans Syrak Erlandsson, f. 7/12 1877.

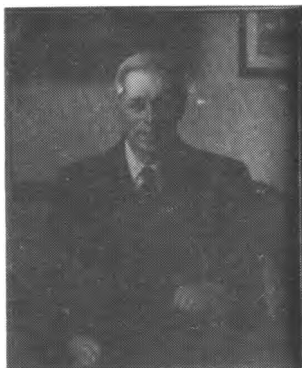
Maler, rejste på stipendium til Leipzig og Bonn i 1890. Kompagnon hos faderen, overtog forretning efter dennes død. Kendt som konservator af kirkemalerier. - Hans interesse for slægten og dens historie har gjort, at han nu i sit 89 år betragtes som en legendarisk skikkelse. Han har haft forbindelse med Mette i Svaninge, Vigilds, Harald Jørgensen i Randers, og på tilskyndelse af sidstnævnte, tog Gudrun og jeg til Lund i 1966 og fik den hjerteligste modtagelse. Anna var død, men vi fik en masse billeder fot. og han vidste en masse om slægten. Han var selvfølgelig gammel, men han blev ikke træt under vort meget krævende besøg. Senere har han fået turistbrochurer over Jylland sendt, så det tyder ikke stærkt på, at han er ved at tænke på at lægge op. Han var gift med Anna, men hun er som nævnt død. Bor i Tomegapsgatan 9, Lund.

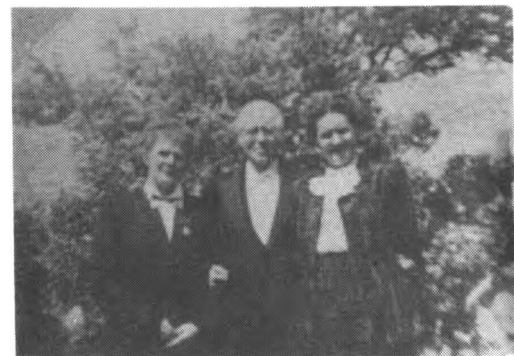
Hans
Erlandsson.-

Anna Erlandsen.

Hans Erlandsen (maleri)

Anna Hans Erl.

9 a. Bengt Erlandsson f. 1933.

Bengt studerer atomfysik og han skulde opnå en doktorgrad i 1967. Gm. Britta Vernhag, de unge bor i samme hus som faderen, så de efter moderens død kan tage sig af ham. Et stort hus med port og gårdsplads, en dejlig gammel have. 2 børn:

10 a. Ann Erlandsson

10 b. Ingrid "

Britta og Bengt.

Ebba

8 b. Ebba Cecilia Karoline Erlandsson f. 7/11 1880.

Ugift. Opholdt sig hjemme hos forældrene. (billede side)

8 c. Oscar Edvin Erlandsson

f, 14/6 1882.

Lokomotivfører.

25/4 1909 gm. Elisabeth Andersson,

f. 23/11 1881 i Skärsmyr ved Vänern i Värmland.

Ingen børn.

Oscar.

Her slutter beretningen om Jørgen Syraksens slægt, vi vender tilbage til hans broder i Matr. 8a.

6 c. Søren Syrachsen, 10/10 1802 - 1860.

Fik fødegården og ombyggede den.

Han lod anbringe en smukt støbt smedejernsport med S. S. S. (Søren Syrach Søn) - ud til gaden . (Se side 31.). Der var også årstal på den. Men den eksisterer ikke mere. Den nuværende ejer kunde godt huske den, den havde ligget og flydt som skrammel i mange år, og så var den gået til produkthandleren. - En del af gårdens areal er nu lagt til Stensgård, det hedder Syrachsløkken. Var gift to gange, og begge ægteskaber var barnløse.

I^o gm. kusinen Johanne Peders -
datter Haastrup, (se s.)
f. 22/ 9 1805, viet 1/12 1833
hun dør 28/5 1838.

II° gm. Karen Nielsdatter,
brylluppet stod 4 måneder efter den første kones død, 5/10 38.
Karen var datter af gmd. Niels Nielsen (med sølvknapper), Svaninge Mark.
Karen døde 1862.
Jørgen Syrachsen arvede som før nævnt 4 tus rdlr. efter dem.

På følgende side nogle billeder af gårdens stuehus.
Det gamle navn til denne gård Matr. nr. 8 a, var Vestre Jomfrugård (i følge Mette Hansen), senere tilhører den Jørgen Buur og derefter Søren Syrachsen.
Den nuværende ejer har et helt nyt navn til den.

Jørgen og Søren Syrachsen. -

Stuehuset

på

Syraksgården.

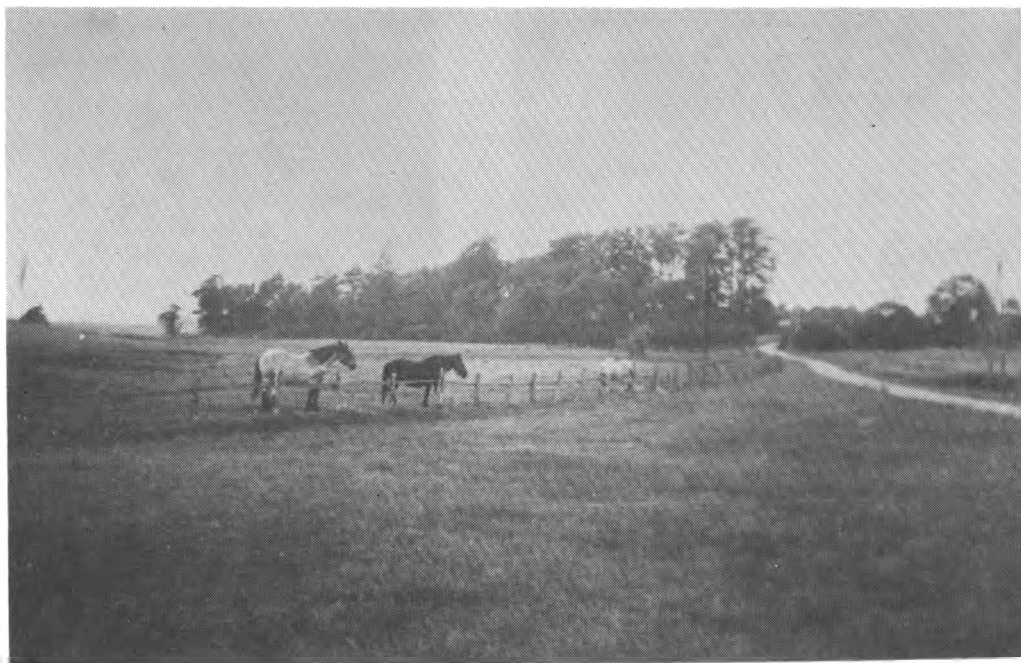

5 d. Anders Pedersen Bruun. 20/11 1768 - 19/2 1849.

Første gang man nærer om ham, er ved skiftet efter Gamle Rasmus Pedersen (Bomose) i 1805, hvor han tituleres Qvægghandler.

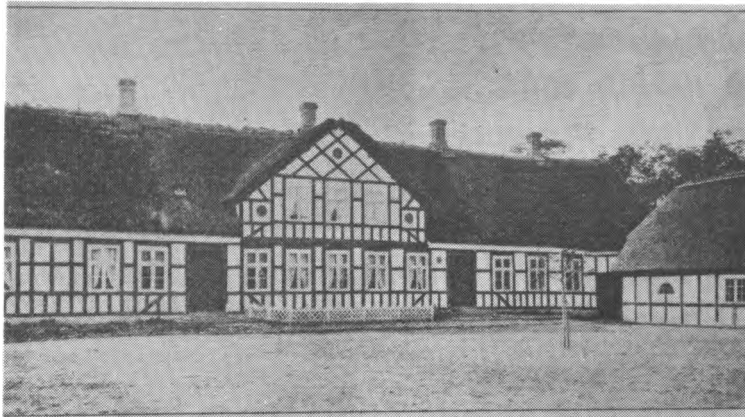
Året efter har han købt sig 6 svære sølvspiseskeer, som endnu opbevares i en gren af Schaldemosefamilien. De bærer hans initialer A. B. og årstallet 1806.

Derefter flytter han til Gelsted Sogn, og fire måneder efter at S^r. Christian Schaldemose på Hønneruplund er død, gifter Anders sig med hans enke Christiane Knoff, og brylluppet stod 30. maj 1807. (Forlovere var forvalter Kemp og kroejer Ammundsen fra Gribavad Vertshuus). - Hun var født i Grenå 14/10 1759 og var blevet gift med Christian Schaldemose 2/11 1790. Da hun stod brud for anden gang, var hun 49 år, og brudgommen var 39.

Hønneruplund.

Matr.-Nr. 1 m. fl. af Hønneruplund. Hartk.: 11 Tdr. 3 Fdkr. 2 Alb
svares i Tiende 13½ Td. Korn. Ejendomsskylden er 68,400 Kr.

Hønneruplund.

I 1808 finder vi ham som befalingsmand i kystmilitsen, oprettet for at hindre den engelske flåde i at landsætte tropper. Han er anfører for 29 mand. I Gjelsted Sogn var der i alt indrullet 109 mand i militsen pr. 7/11 1807. Af disse var 26 udstyret med "Bysser", 21 havde jernspyd på stager og 59 havde rustet sig med høforke, så det har været en frygtindgydende forsamling. - Nå, det var jo også kun 2 måneder efter englændernes overfald på København, så det var måske slet ikke så dårligt præsteret. (Morthen Bruun anføres i militsens ruller som boende på Hønneruplund indtil 1812).

Senere på året er bevæbningsspørgsmålet allerede ved at være løst. Af 511 mand er 100 udstyret med kgl. geværer, 245 med egne bøsser og 166 med spyd.

Nogen action har militsen ikke været indviklet i. Tjenesten har bestået af afpatruljering af kysten, og den største begivenhed har været Spaniolernes ankomst.

Da Anders Bruun giftede sig med Christiane Marie Knoff, blev han

herremand, men han måtte være klar over, at der ikke kunde blive tale om arvinger i ægteskabet. Til gengæld blev han rigeligt udstyret med stedbørn, hele to kuld, men man får indtrykket af, at han har været som en rigtig fader for dem, han har skilt sig smukt fra den opgave. - Bl. a. sørger han for, at Hønneruplund forbliver i Schaldemosernes eje. -

Blodbøgen i haven. -

Christiane Knoff døde lige 2 måneder før de kunde have holdt sølvbryllup, og Anders overlevede hende i 17 år. I den sidste periode har han sin steddatter Elisabeth Schaldemose til at styre husholdningen. Stedsønnen Frederik Schaldemose lod sin ældste søn kalde op efter Anders, og da sønnen var vokset til, tog Anders Bruun ham til sig som sin egen søn.

Da Bruun dør i 1849 får Elisabeth gården, men nogle år efter køber hun en gård i Asperup og overlader Hønneruplund til sin brodersøn, Anders, der dog allerede dør i 1860.

Også sin egen slægt hjalp han. Morthen var ham en dyr broder, idet han måtte indfri to lån, som han havde kautioneret for. Det ene var på tus.

Havestuen. -

rdlr., og det andet, der var stiftet hos svigerinden Karen Keysdatter i Svaninge Sogn, var på 1900 rdlr. Inden sin død sørger han for, at der bliver anlagt et familiegravsted på Gelsted kirkegård, og at det bliver holdt til evig tid. Til denne vedligeholdelse er der indsat 400 rdlr. i obligationer, tinglyst som prioritet

i Hønneruplund, (de står der stadig), således at ejeren skulde betale grave-
ren for vedligeholdelsen. - Og selv om denne vedligeholdelse kan være
lidt mangelfuld, så eksisterer gravstedet endnu.

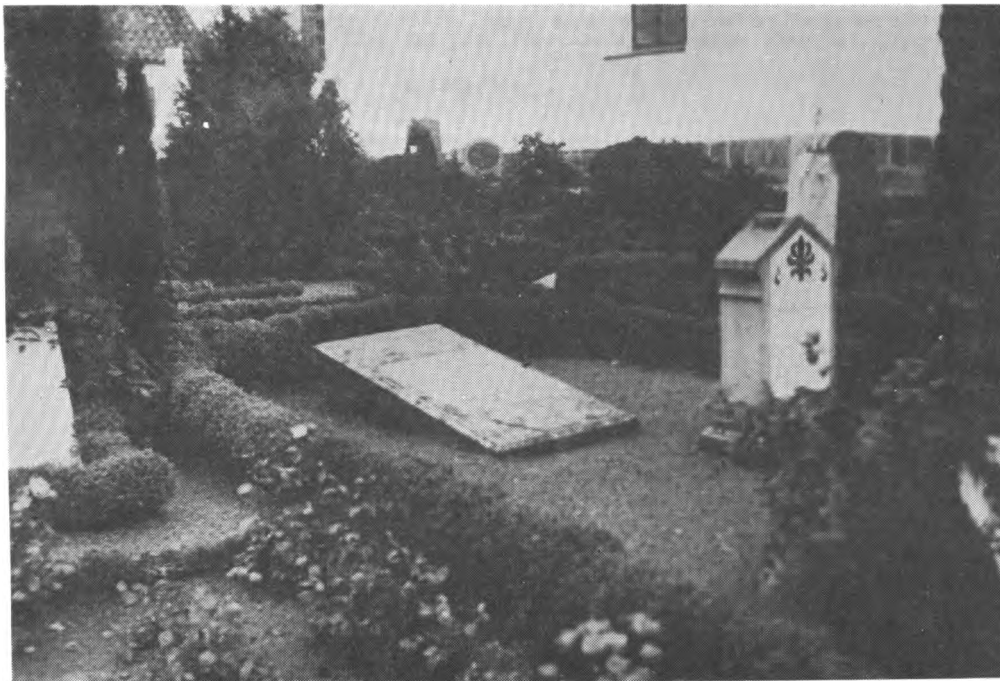
På den liggende sten står der:

Minde over A. Bruun til Hønneruplund, f. i Millinge 20/11 1768
og Christiane Marie Knoff, f. i Grenaae 14/10 1759.
Forenede 30. maj 1807, - ved døden adskilt 3/4 1832.
Gienforenede 19de Febr. 1849.

På den opretstående sten står der:

Minde over Anders Christian Schaldemose af Hønneruplund,
f. 4. nov. 1832 død 13. okt. 1860.

Angående Anders Schaldemoses efterkom-
mere, se Familien Schaldemose.

Gravstedet på Gelsted kirkegård.

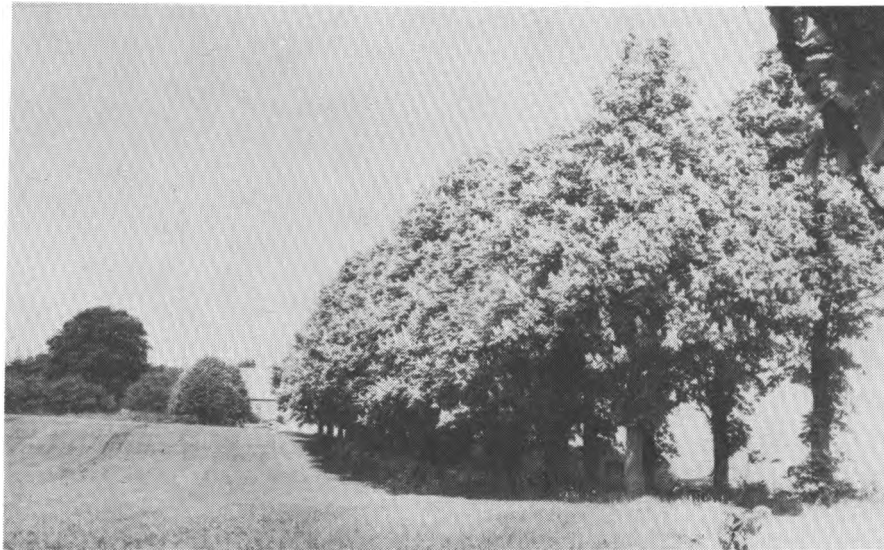
Inden vi forlader Hønneruplund, vil jeg lige fortælle lidt om gården. Arealet er på ca. 100 tdr. land. De gamle fornemme bindingsværksbygninger eksisterer ikke mere, gården nedbrændte totalt i 1940.

Hovedbygningen består nu af et stort hus i murmesterstil, det er mere flot end pænt, og det forekom mig så ligegyldigt, at jeg ikke engang gad fotografere det.

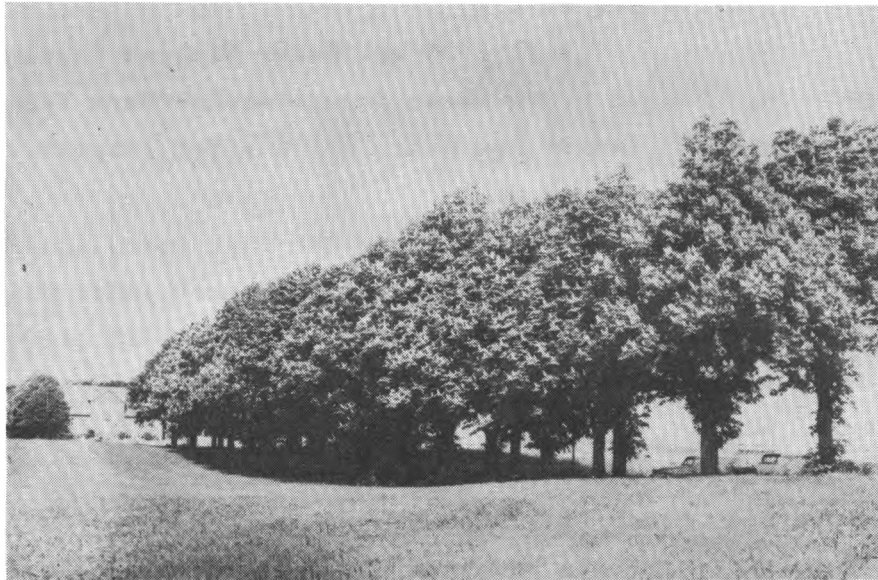
Den fornemme, gamle kastaniealle, som fører fra vejen op til gården, og som gav gården stil, er til endnu, ligeledes den kæmpestore blodbøg ude i haven - det er snart sagt det eneste, der kan give et indtryk af fordums herlighed.

Det er gået tilbage med driften, ejerne har ofte skiftet, og gården er kommet i ry for at være en fallitgård.

Den ejer, jeg talte med i 1947 hed Skotte, og han er borte nu. Han kunne ikke engang betale de få kroner til gravstedets vedligeholdelse, uden at graveren gentagne gange måtte rykke ham.

Kastaniealleen, der fører op til Hønneruplund.

Kastaniealleen. Til højre for den er man ved at bygge den fynske motorvej.

Gravstedet på Gelsted kirkegård . Der er flere fra Hønneruplund begravet i det nu, og det har bevirket, at det er blevet bedre med vedligeholdelsen.

5 g. Johanne Pedersdatter f. 1773.

11/1 1805 gm. Peder Nielsen Haastrup f. 1776.

(Forlovere var: Unge Rasmus P. og Sirak Sørensen). - Hans fødegård var Østre Jomfrugård, men 28/2 fæster han Matr. nr. 6 efter svigerfaderen Nils Larsen (Lauritsen). F. K. 6.3.0.0.

Gården lå før udskiftningen i Millinge by, men blev omkr. 1810 udflyttet til Millinge Mark "Gjeidesdal", som senere blev inddraget under Østrupgård, og stuehuset blev brugt til beboelse for gårdens smed. 1925 blev jorden udstykket til statshusmandsbrug. Stuehuset står endnu og beboes af husmand Laur. Madsen.

Fæsterrækken af nr. 6 er fra 1701 : Niels Rasmussen, Anders Pedersen, Rasmus Andersen, Peder (Nielsen) Bruun, Niels Larsen (Lauridsen), Peder Nielsen Haastrup, og Niels Pedersen Haastrup var sidste fæster af gården.

Det er med Peder N. Haastrups overtagelse af Peder Bruuns gamle gård, at den skifter navn til Haastrupgården.

I ægteskabet var 4 børn.

6 a. Johanne Pedersdatter Haastrup 22/9 1805 - 28/5 1838.

gm. sin fætter Søren Sirachsen 1/12 1833, de bor i Vestre Jomfrugård. Ægteskabet barnløst.

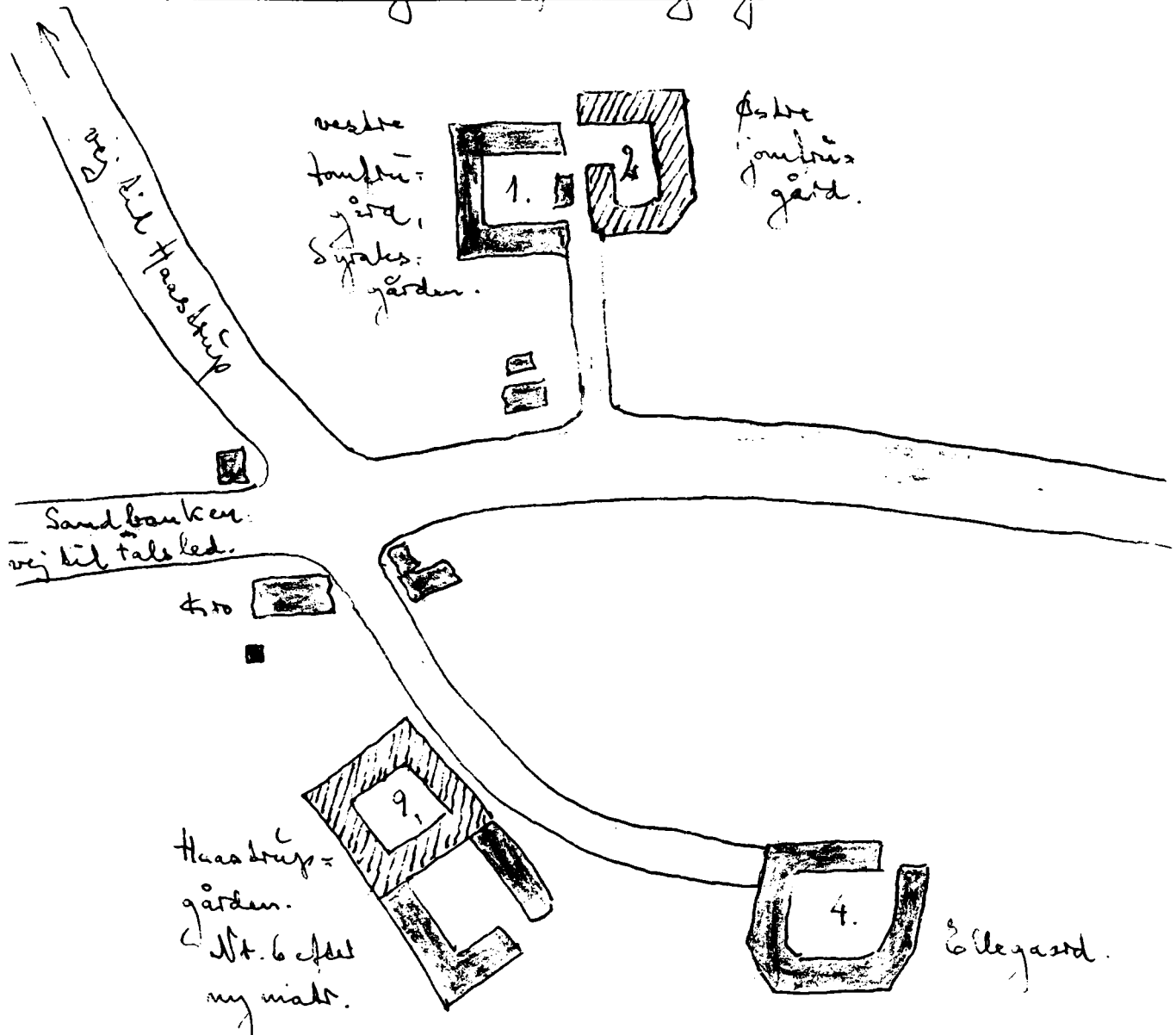
6 b. Ane Pedersdatter f. 2/8 1807.

30/3 1844 gm. gaardmand Hans Petersen, Matr. nr. 21 i Svaninge.

Ingen børn.

Her lå Peder N. Bruuns gård. Nr. 6.

Den vestlige del af Millinge by:

Tallene er de gamle Jordebogsnumre. - Af disse 5 gårde i den vestlige del af Millinge By er kun 2 tilbage, nemlig "Ellegård" og "Vestre Jomfrugård, (Syraksgården). - ejeren af sidstnævnte gård har givet den det stolte navn "Grevegården".

6 c. Niels Pedersen Haastrup 22/6 1809 - 10/1 1865.

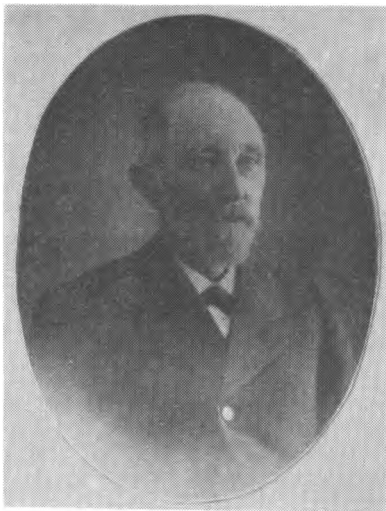
21/10 1843 gm. Maren Rasmussen,
musdatter,

4/6 1816 - 16/3 1891.

Han var den sidste fæster
af Haastrupgaarden.

3 børn:

7 a. Peder Nielsen Haastrup, 22/5 1845 - 29/7 1911.

13/3 1873 gm. Ane Rasmussen,
(fætter og kusine).
De fik Hans Pedersens
gård i Svaninge, matr. 21a.

4 børn:

Peder Nielsen Haastrup

Ane Rasmussen. -

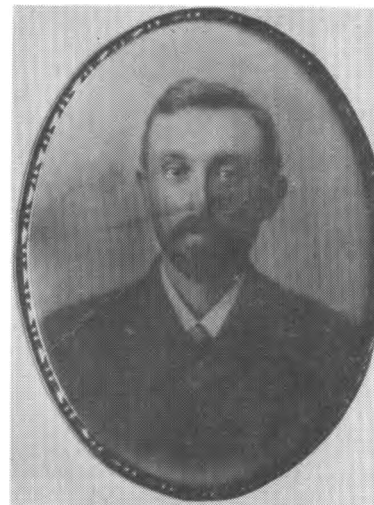
8 a. Ane Nielsen Haastrup f. 29/5 1874.

Ane Ellebjerg.

22/10 1898 gm. Niels Ellebjerg (1865 - 1912).

Boede først 11 år på Millinge Mark, på Ellebjerggården, så overtog de hendes fødegård, "Stævnegården" på Assensvej. Den gamle Peder Haastrup var blevet blind og kunde ikke godt passe gården mere.

Niels Peter Ellebjerg.

3 børn.

9 a. Peder Laurids Ellebjerg f. 22/7 1901.

Pastor Ellebjerg.

Gm. Inger Christensen f. i Harlev. Sognepræst i Holtug, St. Heddinge.

Har ingen børn selv, men de har en plejedatter.

Inger og Laurids.

9 b. Peder Ellebjerg,

f. 25/11 1902, ugift.

9 c. Kjeld Ellebjerg,

f. 19/11 1910, ugift.

Disse to brødre har jeg besøgt, de boede på en gammel huse og fik og klarede sig alene, for tjenebøvluk har de vel næppe kunnat få. Det

var uhyre rare folk, og de havde deres albums i sineste orden, og jeg fik fat i mange billeder hos dem.

8 b. Hans Peder Nielsen Haastrup, f. 6/7 1876, er død nu.

Lyngegaard, Lyngby.

18/9 1909 gm. Johanne Jørgensen. 5 børn.

9 a. Kjeld Haastrup. +

9 b. Helge "

9 c. Ruth "

9 d. Finn " bil

lede på næste side.

9 e. Ellen Haastrup.

Hans P. N. Haastrup.

Johanne f. Jørgensen.

Finn Haastrup, Lyngbygård.

Ane og Ellen Marie Haastrup. (8 a. & 8 c.)

8 c. Ellen Marie Nielsen Haastrup, f. 3/5 1880. Gm. gdr. Charles Petersen, Voldbro pr. Ebberup, Fyn.

5 børn :

Ellen Marie N. Petersen.

- 9 a. Alice Petersen
- 9 b. Edith "
- 9 c. Gerda "
- 9 d. Jørgen "
- 9 e. Inge "

8 d. Niels Nielsen Haastrup f. 17/3 1885. Ugift.

7 b. Rasmus Nielsen Haastrup 1/7 1847 - 2/8 1927.

Arbejdsmand og rentier. 28/9 1894 gm. sin kusine Ane Marie Rasmussen,

(9/1 1858 - 7/5 1926). Ingen børn.

Rasmus Nielsen Haastrup.

7 c. Niels Nielsen Haastrup, 27/5 1851 -
2/3 1921.

gm. Johanne Nielsen
7/4 1885.

Hun var født 9/10 1850
og døde 20/5 1939.

De boede i Poul Madsens hus på Svaninge
Mark Matr. Nr. 46.

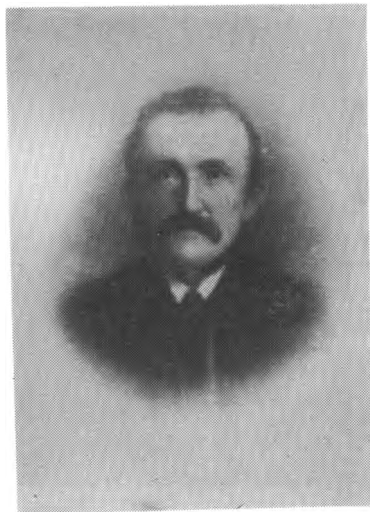
1 datter:

8 a.

Maren Nielsen

Haastrup, f. 7/3 1889.

Hun er den sidste Haastrup, bor i Fåborg.

Niels N. Haastrup.

Johanne f. Nielsen.

Den sidste Haastrup.

På en excursion på Fyn tog min fjerne kusine Mette mig til Fåborg for at vise mig den sidste Haastrup, og i en villa på Odensevej fandt vi en statelig dame på 78, der er den sidste bærer af navnet Haastrup. Hun er ikke den sidste af slægten, der er mange efterkommere i Voldbro og Lyngbygård.

Maren Haastrup var et særdeles tiltalende menneske, hun havde fotografier af slægten, dog ikke af hende selv, og der måtte megen overtalelse til, inden jeg fik lov til at knipse.

6 d. Karen Pedersdatter, dbt. 17/11 1811.

23/11 1844 gm. husmand Poul Madsen (f. 1811), i 1845 findes de to som indsidderfolk i Haastrupgården. Senere er han husmand på Svaninge Mark, Matr. Nr. 46.

Ingen børn.

Hermed slutter Haastrupslægten, eller rettere sagt - Johanne Haastrups efterkommere. - Der er meget med, at fætter og kusine bliver gift med hinanden, og det er meget ofte, at man må slutte med : Ingen børn.

5 f. Niels Pedersen Bruun.

28/1 1776 - 12/11 1814.

I tæll. 1787 findes han i Niels Larsons gård som llårig, og 1801 som 25årig. I rullen 1803 :Peder Bruuns søn Niels, 27 år, f. i Millinge er ved Kystmilitice, har armskade. Slettet af rullen 1801.

13/1 1808 gm. Karen Keysdatter fra Svaninge. Han er indsidder i Østerby. Niels dør 1814 og skiftet findes i Steensgårds skiftepr. II. Der er tre børn, som til værge har Unge Rasmus Pedersen, Østerby.

Enken fremstod med en til hende under 20.juni 1818 af Selveier Gaardmand Morthen Pedersen Bruun i Mosegårde, Balslev Sogn, udstedt obligation lydende på Capital 1900 Rdl. - Selvskyldnercautionist: Anders Bruun på Hønneruplund i Gelsted S. - Enken opsigter obligationen, men ved næste skiftemøde 8/2 1820 er den stadig ikke indfriet. Anders Bruun var tilstede og tilbød at udstede en ny obl. på 1900 Rd. - Aret efter 3/1 1821 får enken obl., der står som prioritet i Hønneruplund, og den del, som kunde tilfalde enken, 804 Rd., skulde udbetales. - Hun får dog kun 200 rd., men 22/3 1822 betaler Anders Bruun 380 rdl., og resten må hun give kredit med til 1/8 1822. 27/8 1822 møder enken med sin forlovede Lars Pedersen.

De 3 børn var:

- 6 a. Peder Nielsen f. 1810.
- 6 b. Maren Nielsdatter f. 1812.
- 6 c. Key Hendrick Nielsen f. 1814.

I Svaninge kirkebog er der nævnt nogle døde børn, som til fader har Peder Bruun, - men det er ikke til at blive klog på, hvilken Peder Bruun, der menes. - 26.maj 1771, P. B.'s datter Margrethe begr. (der har været holdt ligprædiken). - 9. april 1773, P.B.'s dat. Margrethe. L. P. (= ligprædiken). - 29. nov. 1779 P.B. i Sandgyden datt. Margrethe, 3 år. Gad vidst, om denne sandgyde har nogen relevans med den sandbanke, der var ved Falsledvejen, nær ved Haastrupgården.

5 g. Morthen Pedersen Bruun,

3/8 1777 - 22/5 1862.

Min farmors far oplevede en meget omskiftelig tilværelse. I 1787 og 1801 var han i Niels Larsens gård (nr. 6). 1805 var han stadig i Svaninge og tjente hos Gamle Rasmus P. på Bomose. Ved dennes død havde Morthen 56 rd. til gode hos boet.

Ved denne tid udlægger Niels Skrædders datter Karen ham som fader til sit udenfor ægteskab fødte drengbarn, der 15/6 1806 bliver døbt med morfaderens navn Niels. Som før nævnt, adopterer Unge Rasmus P. drengen, som bliver stamfader til Bonnemoselinjen.

1809 bliver Morthen slettet af lægdsrullen (kroget finger). 1809 - 12 føres han i militsens ruller i Gelsted Sogn med bopæl på Hønneruplund hos broderen Anders. Her er han medlem af kystmilitzen under broderens kommando.

Medens han tjente hos broderen, forefaldt følgende, der er hentet i Vends herreds justitsprotokol.

31/10 1811 fældes der dom i en sag, der er anlagt af Anders Bruun på H-lund mod forvalter Hesselholt på Kjærsgård. Forvalteren har en dag givet Morthen Bruun to lussinger og nogle slag med en stok, da Morthen ikke har udvist den fornødne respekt.

Forhistorien er den, at Anders Bruun har købt nogle sten hos gårdfæster Jens Jørgensen under Kjærsgård og sendt Morthen af sted efter dem pr. vogn. Mens Morthen var ved at læsse stenene på vognen, kom forvalteren på Kiersgaard og nedlagde forbud mod fjernelsen af stenene, idet han hævdede, at de tilhørte krigsråd Wedells dødsbo. Morthen svarede, at stenene nok kunde fjernes, idet hans broder havde købt dem. Så var det, at lussingerne faldt. - Der blev nu klaget over forvalteren d. 26. jan 1811, hvorefter der indkaldes til forlig.

Hesselholt nægtede imidlertid, og der blev indkaldt tingsvidne. Efter en ny klage af 3. ju ni forsøgte atter forlig uden resultat, og sagen måt-

te gå til doms.

Anders Bruun kræver bøde til fattiggassen, sagsomkostninger betalt og erstatning for svie og smerte. Endvidere skal nogle beskyldninger, som forvalteren har fremsat, kendes ubeføjede, og han skal have en bøde for trættekærhed. - Ved tingsvidnet er det oplyst, at Morthen har fået to lussinger og to til fire stokkeslag over ryggen, og endvidere er det klargjort, at han ikke på nogen måde har givet anledning til forvalterens overgreb.

Retten finder imidlertid, at der er meget, der taler til undskyldning for forvalteren.

"Men da det tillige findes, at indstævnte er blevet anlediget til det foretagne ved de indvendinger, der bleve gjorte mod forbydelse af stenenes bortførelse, hvilken bortførelse Morthen Bruun rigtignok på stedet havde holdt sig efterrettelig, samt at indstævnte efter vidnet Jeppe Rasmussens forklaring blev opbragt over, at Morthen Bruun efter hans formening sagde "I" til ham, så synes det ikke, at citantens øvrige påstande i sig selv kan bifaldes, men at samme derimod også til deels maa bortfalde som ubeviste."

Forvalteren dømmes efter Danske Lovs 6. bog 7. cap. 8. art. til for hvert dug at bøde 2 Sax Sølv, ialt 90 lod sølv eller 43 rigsdaler.

Procesomkostningerne bortfalder.

I Balslev Sogns kirkebog læses under 13. aug. 1814:

Ungkarl Morthen Pedersen af H-lund i Gelsted Sogn mødte med pigen Anne Marie Knudsatter af Mosegaard, Balslev Sogn, og begierede, at tillysnings i kirken måtte ske i anledning af deres forestående ægteskab. For de medfølgende forlovere blev forordningen af 31. august 1695 oplæst, at de forlovede ei ere hinanden beslægtede - ei andre steder gifte - at de have haft de naturlige børnekopper, at intet var bekjenut, som kunde hindre deres forlovede, bevidne de, og til staufestelse underskriver

Knud K.N.S. Nielsen.

Morten M. P. S. Pedersen.

Karl Hansen.

Angående Knud Nielsens slægt, se næste side.

K N U D N I E L S E N og hans familie -

i M o s e g å r d e .

o

o

3 a. Niels (Knudsen)

fæstebonde i Mosegårde, matr 3 a.
gm. Maren Knudsdatter, 1719 - 15/8 1791.

1 søn:

4 a. Knud Nielsen 1744 - 27/4 1819.

Fæster under Wedellsborg Matr. 3a.

Ved tæll. 1787 har han sin moder boende hos sig. 29. Juny 1770 trolovet med Ane Jensdatter (1755 - 29/6 1831), af Mosegårde. Copulerede d. 22. oktober 1770.

De havde en del børn, men mange døde.

En søn, Niels, blev sindssyg, og da Knud Nielsen 2/8 1813 afstår sin fæstegård, har han åbenbart ingen søn haft, der kunde overtage den. Det sker for retten, og Knud Nielsen erklærer, at han på grund af alderdom ikke kan bestri- de sin gård, hvorfor han til den ende overleverer det ham meddelte fæstebrev af 18/8 1770 til cassation, og han stiller gården til det høygrevelige Her- skabs fri rådighed og disposition.

Så bliver Morthen Bruun trolovet med datteren året efter, og han over- tager gården.

Knud Nielsen og Ane Jensdatter bliver aftægtsfolk. Knud dør 27. april 1819, men Ane må opleve en del triste år, inden hun dør, 78 år gammel.

De havde 9 børn.

5 a. Niels Knudsen, dbt. 13/2 1774 + 17/7 1782.

5 b. Jens Knudsen dbt. 21/2 1776 begr. 14/4 1797 (21 år gammel).

5 c. Peder Knudsen dbt. Septuagesima 1779. Om ham vides intet.

5 d. Niels Knudsen dbt. 21 S. eft Trin. 1782.

Om ham kan der læses i Vends Herreds Justitsprotokol 1792 - 1815.

A^o 1808 Løverdagen den 10de December blev retten betient af den sædvanlige betient og stokkemænd: Tolderlund og Niels Pedersen, Kierlingbjerg, Jens Jacobsen og Jens Sørensen af Ruerne.

For retten fremstod fæstegårdmand Knud Nielsen af Mosegård og fremstillede tvende mænd: fæstegårdmand Mads Rasmussen og nusmand Jørgen Pedersen, begge af Mosegård, for at få dennem edelig afhørt betræffende at een hans søn ved navn Niels Knudsen af lægdet no.2, Balslev Sogn, er til tider fra forstandens brug og ellers i almindelighed lider af sindssvaghed. Berørte 2de mænd fremkaldt og for dennem eden af lovbogen oplæst med den dem af retten givne udtrykkelige formaning at vidne det sandt er og for alting at vogte dem fra mened. - På den sædvanlige måde og ifølge lovens forskrift aflagde de de deres V i d n e n d e og derunder forklarede: Det de nøye kendte Knud Nielsens søn Niels Knudsen, som da formeentlig var 25 år gl. De var fuldkommen bevidst, at førnævnte person i almindelighed lider af sindssvaghed, ja at han til tider er så afsindig, at han af faderen må holdes indespærret af frygt for, at han skulle anfælde folk og afstedkomme ulykker, således veed de, at de begge for omtrent et år siden har været faderen behjælpelig med at indespærre ham i et aflukke, som i sådan henseende

til hans bevaring er blevet indrettet. Ligesom de og veed, at han tilforn
nar været ^{holdt} indelukket. Han har og bortløbet fra forældrene, hvilke har havt
negen møye og umage med at eftersøge og finde ham. Han er hjemme hos fade-
ren som bonde og kan ikke tjene nogen stand. Omtrent en tid af 1½ år har om-
spurgte person havt denne svaghed.

Vidnerne dimitteret og tingsvidnet stadfæstet.

5 e. Lars Knudsen dbt. feb. 1786. Død som lille.

5 f. Lars Knudsen dbt. dec. 1787. Findes i tæll. 1801 som 14 årig.

5 g. Mariane Knudsdatter dbt. 8 S. e. Trin. 1790. + inden 1801.

5 h. Ane Marie Nielsen f. 11/1 1793,
29/10 1814 gm. Morthen Pedersen Bruun.

5 i. Mariane Knudsdatter + 18/10 1795, 13 uger gammel.

Dette er, hvad man har kunnet finde om oldemoders slægt. I 1801 lever Lars
altså endnu, og hvis Peter havde levet, havde han været 22 år gl. Han kunde
have været inde som soldat eller ude at tjene. Man kan ikke gå ud fra, at
datter og svigersøn får gården, fordi sønnerne er døde. Selv om der i en bør-
neflokk er mange sønner, så er det så at sige altid, at datteren får den.
Grunden er ligetil, - aftægtsfolkene vil meget hellere plejes af datteren
end af en svigerdatter, som det kan være meget vanskeligt for en svigermoder
at komme ud af det med. Så er det noget helt andet med datteren, der ved man,
hvor man er henne.

Balslev Sogns kirkebøger er meget ufuldkomne, og store partier mangler, så
ovenstående oversigt over familien Nielsen bliver ret fragmentarisk

Morthen Bruun fortsat.

Den 29. oktober 1814 blev den 37årige ungarl Morthen Pedersen Bruun af Hønneruplund viet i Balslev kirke til den 21årige Anne Marie Knudsdatter af Mosegaard. Forlovere: Knud Nielsen og Lars Hansen ssts.

Som nygift mand overtager Morthen svigerfaderens fæstegård, og de to gamle går på aftægt.

I Wedellsborg Birks skøde- og pantebog læses under A^o 1815, 7. novbr., at følgende fæstebrev blev læst:

Friedrich Ludwig, Greve af Wedell til grevskabet Wedellsborg, Storkors og R. af Dannebrog og kammerherre,

Giör vitterligt: at have stæd og fæst, ligesom jeg og hermed stæder og fæster til Morten Pedersen Bruun af Hønneruplund den gaard i Mosegård Bye, Balslev Sogn, under Grevskabet W., som hans svigerfader Knud Nielsen har haft i fæste, men nu har afstået, hvilken gård, som i forrige fæsters tiid og endnu står for Ager og Eng H.K. 6 tdr., bemeldte Morten P. sin livstiid må nyde, bruge og i fæste beholde på vilkår, at han deraf årlig og i rette tider svarer alle kongelige skatter og kontributioner, som nu ere eller herefter påbydes, tillige med den årlige landgilde efter jordebogen, som ere Humlingspenge (?) 12 rdl., Huus og rentepenge 3 rdl., skolepenge 16 mark, alt i sølvværdi. - 8 tdr. 2skpr. Byg; 1 td. 7 skpr. Havre, 1 gås, 2 høns og 100 æg, alt in natura, - den gården påliggende hegning til og ved Tybrind forretter upåklageligt, ligesom hans formand var pligtig - : Forretter viligheds ægter efter tilsigelse, dog ikke højere end 2de på hver 5 miile og 4 på hver 3 miile i forspand eller med vogn her fra Wedellsborg eller lige langvej.

Gårdens tilliggende jorder haver fæsteren tilbørlig at dyrke, samt dens skov og tørve skiær at frede og opelske og intet af samme bortleje eller forøde. Fæsteren har om gårdens tilliggender at plante pille og levende gierder. Gårdens bygninger, besætning og inventarium, æde og sædekorn haver fæsteren fremdeles i god stand at vedligeholde, således at samme ved fæstets udløb

kan afleveres overensstemmende med vedfæstede overleveringsforretning. Fæsteren må ikke af gårdens bygninger bortleje værelser eller i samme indtage inderster.

Endelig er fæsteren pligtig til at lade gårdens bygninger forsikre i landets alm. brandkasse uden afgift for mig, som de kgl. love pålægger Fæste Bønder - og at holde sig den med hans svigerfader indgåede Aftægts - Contract efterrettelig. - Alt under fæstets fortabelse og under vilkårlig straf. At stedfæstes under min Haand og Segl.

Wedellsborg 30. september 1815. F. Grev Wedell.

-----o-----

Men - det var ikke nok for Morthen Bruun at være fæstebonde, han vilde være selvejergårdmand. Broderen Anders har sikkert tilskyndet ham hertil, idet han er rede til at hjælpe ham med kavtioner.

I pantebogen pg. 306 står der:

12. Juli 1817. - Grev Wedell o. s. v. ...
Gjør vitterligt at have solgttil Morten P. Bruun i Mosegaard den af ham hidtil i fæste havde gård ssts., som står for ager og eng H.K. 6 tdr. Og da kjøberen deels i rede penge og deels ved her til mig under dags dato udstedte panteobligation haver betalt anordnede købesum 6750 rdler. værdi, så tilstår jeg herved for mig og arvinger ingen videre lod, deel eller retigheder at have til bemeldte gård med alt dens rette tilliggende areal i mark som bye, skal fra nu af tilhøre bemeldte Morten P. Bruun og arvinger, som er mig lovlig afkiøbt og betalt eiendom, hvilken jeg er pligtig til at hjemle efter loven. - Dog er ved dette køb at agte, at kjøberen pålægges at holde sig den med forrige beboer af gården - hans svigerforældre - indgåede contract om aftægt efterrettelig.

Til bekræftelse u. hånd og segl Wedellsborg 16. Juni 1817. F. Grev
Wedell.

At der om ovenstående handel ingen skriftlig kiøbecontract har været oprettet attesterer sælger og kiøber, således som her beediges.

På grevens vegne
Evers.

Morten Pedersen

Panteobligation.

Undertegnede Morthen P. Bruun i Mosegård, som ifølge skjødet af dags dato haver tilkiøbt mig min hidtil i fæste havde gård, tilstår at være velbårne hr kammerherre Wedell den summa 4500 rdlr., hvilken Capital jeg tilforpligter mig at betale forbemeldte greve eller anden denne obligations rette ihændehaver uden videre opsigelse behøves: 1500 rdlr. 11 dec. 1817; 1500 rdlr. 11 juni 1818 og de resterende 1500 rdlr. alt skadesløs i alle måder. Til skadesløshed for bemeldte Capital pantsætter jeg herved med 1. prioritets panteret og rettigheder bemeldte min tilhørende gård, således som jeg eier samme efter skiødet.

Til stadfæstelse under min hånd og segl med tvende vitterlighedsvidner:
underskrift, Jens Petersen, Jørgen Holm. Mosegård

16. juni 1817. Morten Pedersen.

Den 13. juni 1818 er aflæst:

17/11 1817 - 400 rbdlr.

12/2 1818 600 "

27/4 1818 500 " i alt 1500 rbdlr.

25/6 1818 betalt 200 rbdlr.

21/7 " " 1000 "

29/11 " " 200 "

9/2 1819 " 100 " obl. rest 1500 rbdlr.

14/8 1821 bet. 1100 rbdlr. 2/2 1822 er resten 400 rbdlr. betalt efter creditkvittering af 27. januar 1822.

Dette her ser jo overmåde pænt og ordentligt ud, men der er en kedelig bagside på medaljen, idet oldefar ikke kunde præstere disse store afdrag til greven uden at stifte gæld til anden side. Allerede da han køber gården, skal han lægge godt 2 tus. rbdl. på bordet, og dem har han heller ikke. Sådan set har han jo slet ikke haft noget at købe gård for. Han låner det ene tus. af broderen på H-lund, og det andet hos en gårdejer Lars Pedersen i Brangstrup.

I Wedellsborg skiøde og pantebog finder vi:

A^o 1817 d. 6/12 blev følgende

obligation læst:

Jeg underskrevne Morten Pedersen, selvejergaardmand i Balslev Sogn, tilstår herved og hermed vitterlig gjør giæld skyldig at være til selveier Lars Pedersen, Brangstrup, Nørre Aaby Sogn. - I forbemeldte herved den Summa 1000 rbdl., som han mig i denne 11 juni termin lånt haver, - så længe denne Capital hos mig indestår, svarer jeg deraf i årlig rente 5%, som årlig erlægges hvert år 11 juni termin, og når samme med $\frac{1}{2}$ års opsigelse løskyndiges til udbetaling, da erlægger jeg såvel Capital som renter og omkostninger, i alle måder skadesløs. Men på det at bemeldte Lars Pedersen nu og i tiden kan være betrygget og forsikret om en rigtig betaling, så pantsætter jeg herved med 1.prioritets og panterettighed min eiende og iboende gård, med tilliggende jorder, der står for ager og eng H.K. 6 tdr.;hvilketsåledes kan tiene Lars Pedersen til fuldkommen forsikring, indtil Capital, renter og omkostninger skadesløs af mig er bleven betalt.

Morten Pedersen.

Anno 1818 d. 26. sept. blev flg. obligation læst:

Underskrevne Morten P.

Bruun, selvejergårdmand i Mosegårde ,tilstår herved skyldig at være til min kiere svigerinde Karen Keysdatter, enke efter min sl. broder Niels P. Bruun i Østerbye den summa 1900 rbdl., som hun mig i denne juni termin lånt haver.

5% rente. Capitalen kan af eieren løskyndiges (opsiges) til udbetaling med $\frac{1}{2}$ års varsel.

Til sikkerhed for bemeldte Capital pantsætter jeg herved med 1. prioritets panteret næstefter rigsbankens almindelige behæftelse af 2500 rd. min efter skiøde af 16/6 1817 eiende gård H.K. 6 tdr., samt ind- og udboe, al hvad nævnes kan - et tryk og sikker prioritet, indtil renter og Capital er betalt.

Og på det min creditor desbedre kan være betrykket for Capitalens renter, har jeg formået min broder, selveiergårdmand Anders Bruun, H- lund at underskrive som cautionist og selvskyldner.

Mosegårde 20. juni 1818. M. P.

Som cautionist og selvskyldner

A. Bruun.

Til vitterlighed:

Steen Sørensen. - Hans Pedersen,
begge af Mosegårde.

Som nævnt under Niels Bruun blev dette her en dyr underskrift for Anders B., han måtte indfri hele lånet.

Anderledes gik det med Lars Pedersens obligation. Her var der ingen cautionister, der kunde træde til, og denne obligation bliver til sidst Morten Bruuns bane.

Tiden omkring 1820 var katastrofal for de danske landmænd. Først kom statsbankerotten, og så kom, hvad der var værre, tabet af det norske marked. Tidligere skulde nordmændene købe det dårlige danske korn, som de kaldte skiden sæd, men efter afståelsen i 1814, stod det dem frit, hvor de vilde handle, og så fik de danske bønder lov til at beholde deres dårlige korn. Masser af bønderne gik fra gårdene, hvis de da selv ejede dem, fæstebønderne klarede sig gennemgående bedre. De havde godsejeren at falde tilbage på.

Morten Bruun finder en udvej til at skaffe sig penge på, en skæbnesvan-ger udvej. Han udstykker mosen og sælger tørveparceller. I følge "Concepter til Panteregistre 1822", har M. P. B. den 3/2 1821 fået bevilling til at

udstykke 4 parceller fra sin gård på 6 tdr. H.K.

Parcel nr 2.	på 2 skp.	3 fdk.	1½ album	købes af Jørgen Olsen.
" "	3.	" 3	" 3 " 1¼ "	" " " Anders Bruun.
" "	4.	" 6	" 2 " 2¼ "	" " " Peder Hansen.
" "	6.	" 3	" 3 " 0 "	" " " Hans Christensen.

I Wedellsborgs pantebog findes under 7/7 1821 et arvefæstebrev udstedt af Morten Bruun til husmand Peder Hansen på Karlsager på en tørveparcel på 5 skpr. land. Årlig afgift 1 rigsbankmark tegn, som erlægges til M.B. hvert års Mortensdag.

14/7 1821 sælges parcel nr 2. på H.K. O.2.3.1½ til Jørgen Olsen. Købesum 300 rbdlr. sedler, som er blevet betalt.- Køberen skal i forhold til sit H.K. give et særligt afgiftsbidrag til Ane Knudsdatter, så længe hun lever.

5/7 1821. M. P. B.

Sælgeren tilstår vej til bemeldte parcel over parcellerne nr. 1, 3, og 4.

14. juli tinglæses et skøde dateret 5/7 1821 hvorefter M. B. har solgt parcel nr. 4 på H.K. O.6.2.2¼. Købesum 800 rbd. S.

Disse 800 rbd. + de foregående 300 er gået til grev Wedell, og samme dag får hans obligation flg. påtegning:

Af denne obligations rest er videre i dag betalt på capitalen foruden omkostninger så meget, at der refterer alene 433 rbd. 33 sk. Sedler og Tegn. De to parceller på ialt H.K. 1.1.2.1½ (nr. 2 og 4), som debitor har frasolgt pantet, kan udgå af det ved denne obligation stillede pant i 1.prioritet

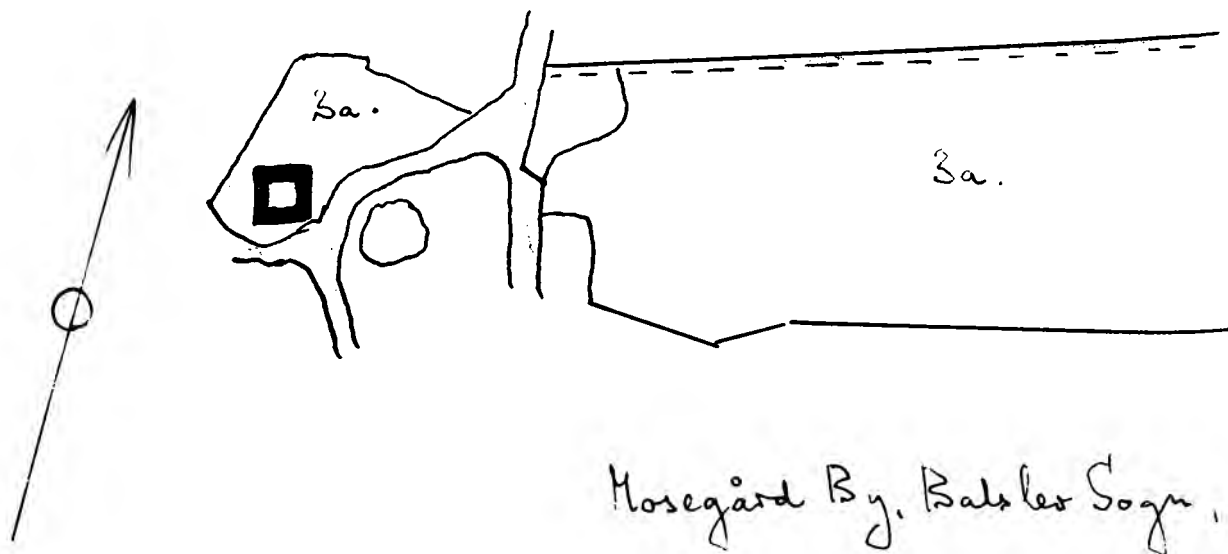
Wedellsborg 10/7 1821 på den Høie Creditors Vegne Evers.

De 33 rbd og 33 skilling eftergivet. H. W. Grev Wedell.

Grev Wedell går altså med til, at pantet forringes, men hvad siger Lars Pedersen, Brangstrup? - Han går med, - denne gang ! - Her er billigelsen.

Morthen Bruuns gård. Matr. Nr. 3 a.

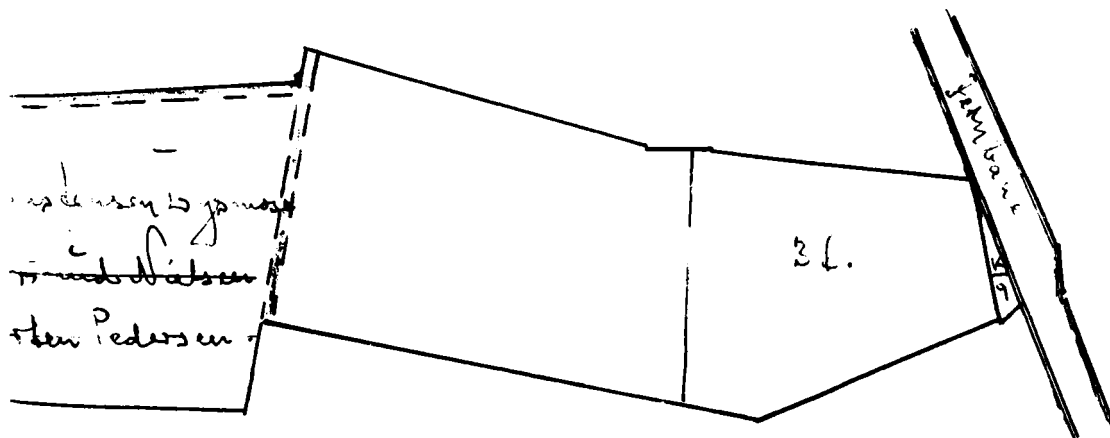

Da den obligation, jeg i sin tid har udstedt til det høygrevelige herskab er indfriet på 400 rdlr. sedler nær, så erklærer jeg herved, at creditor Lars Pedersen, Brangstrup, for sine efter denne obligation til gode havende 1000 rdlr. beholder 1. prioritet efter de ovenanførte 400 rdlr., og når disse ere aldeles indfrie, da forpligter jeg mig til, ikke til præjudicia for Lars Pedersen at gøre nye hæftelser, men han beholder da den allerførste prioritet i min ejendom. 10-7 - 1821. M. P. B.

Jeg er enig i, at mine 1000 rbd. sedler på ovennævnte vilkår bliver stående næst efter de 400 rbd. til Wedellsborg og tillader, at de solgte 2de parceller på H.K. 1. 1. 2. 1 $\frac{1}{2}$ må aldeles udgå af pantet.

Brangstrup 10. juli 1821

Lars Pedersen.

Inds. Hrd., Odense Amt.

Målestok 1:4.000.

Men - Morten Bruun skal have skaffet udvej for de sidste 400 rdlr. til herskabet. Traditionen (hans sønnedatter Bine) beretter, at han på det kritiske tidspunkt kunde have redet stormen af ved at sælge sine to brogede heste, men det vilde han ikke. Han gik videre ad den skæbnesvangre vej, der førte til, at han måtte gå fra gården.

De sidste 400 rdlr. skaffede han ved salg af to parceller, en til Hans Christiansen og en til broderen Anders Bruun.

16.3 1822 tinglæses et skøde, hvorefter M. P. B. sælger en parcel (nr. 6) på H.K. o.3.3.o til ungkarl Hans Christensen. Salgssum 200 rdlr.,
skødet dateret 10.3. 1822.

Og nu går den ikke længere, Lars Pedersen lader høre fra sig.

16. marts 1822 tinglæses en opsigelse fra L. P. på panteobligationen af 11.6 1817. Opsigelsen er dateret 7/12 1818 og pengene skal betales 11. juni 1819.

Derefter læses en overenskomst mellem Morten B. og Lars P. -
Beløbet skal forfalde til betaling decbr. termin 1822.

Item udsteder Morten P. et arvefæstebrev til Hans Christensen på en tørvelod på 4 skpr. land.

26. juli 1822 tinglæses et skøde fra M.P.B. til Anders Bruun. Det er parcel nr. 3 på H.K. O.3.3.1 $\frac{1}{4}$ - 200 rbdl.

9/2 1823 tinglæses en obligation, hvorved Anders Bruun låner 200 rdlr. af "Umyndiges Midler", altså overformynderiet og sætter ovennævnte parcel i pant.

Endvidere findes i Matrikulen af 1844, Balslev Sogn, Mosegårde By.:

Matriculsnr. 3 c. Eier og Bruger Morten Pedersen.

Gammel Matriculs H.K. 0.2.2. $\frac{1}{4}$ -

Nye " " 0.2.3. $\frac{3}{4}$ -

Morthen Bruun klarede ikke terminen, og skønt Lars Pedersen var en langmodig kreditor og ventede et helt år, inden han gjorde udlæg, så havde Morthen tabt modet. Han var klar over, at han ikke kunde magte den store gård, derfor overlod han den til Jacob Hempel, og lod så for øvrigt kreditorerne slås om resten. Han byggede et hus på en parcel Nr. 3f., på ca. 5 tdr. land, hvortil kom en stor tørvelod på H.K. 0.2.0.2 - som han havde i arvefæste. Her flytter han ud med Anne Marie og de fem børn. Svigermoderen blev i den gamle gård som aftægtskone.

21. januar 1824 gør Lars Pedersen, Brangstrup, endelig udlæg i gården, som nu kun er på H.K. 3.4.1.4. - og er assureret for 1690 Rbdl. Sølv. Af gæld var der 1. prioritet : Lars Pedersen 1000 rbdl. sedler, og så 2. prioritet: Anders Bruun 1000 rbdl. - Der er ingen videre skatterestancer, kun for 1 halvår, det beløb sig til 12 rdlr.. Ejendomsforholdet er lidt uklart, men i auktionsprotokollen står der: Conditioner hvorefter Morten Pedersen Bruuns for tiden af Jacob Hempel beboede selveiergård i Mosegård Balslev Sogn ved offentlig Auction agtes bortsolgt ifølge 1. prioritetdhavers udlæg af 21/1 1824. - Men under auktionen foreviser Morten B. et fæstebrev, som "gårdens nuværende besidder Jacob Hempel har overdraget ham". -

Det ser ud, som om Morthen er rendt fra det hele. -
Der holdes 3 auktioner, 6/3, 20/3 og 3/4 1824.

Her møder de mænd op, der har fæstet parceller og tørvelodder: hmd. Hans Christian af Mosegård ved arvefæsteskode (14/3 1822), hmd. Peder Hansen af Mosegård do. (4/7 1821). ,
hmd. Hans Hansen af Mougård foreviste et ham af Anders Bruun under 12. dec. 1821 meddelt fæstebrev på en parcel af den sælgende gårds jorder - samt ligeledes på et tørvemål. Hensigten af dets forevisning er efter producentens påstand, at køberen forpligtes til at holde sig samme efterrettelig. Morten P. er også til stede og fremviser ovennævnte arvefæstebrev på en tørvelod H.K. 0.2.0.2, hvilken han påstår skal i lighed med de øvrige arvefæsteres lodder udgaae fra det som sælges, saaledes at den eventuelle køber meddeler ham arvefæstebrev med lige rettigheder og forpligtelser efter hartkornet som

for de andre arvefæster. Aftægtsbrevet (tinglæst 20/5 1823), til fordel for Ane Jensdatter bliver fremlagt tillige med de øvrige documenter.

Requirenten Lars Pedersen forbeholdt sig nærmere at påstå de af Morten Bruun anmeldte 2 skp. 2 album hartkorn unddragne under auctionen "hvis han ei i det øvrige måtte erholde skadesløs dækning".

Anders Bruun mødte og foreviste een af den sælgende gårds nuværende besidder Jacob Hempel udstædt og inden Vends Herreds Ret den 12. juni 1824 (det står der virkelig)¹⁾ tinglæste panteobligation, hvorefter han fordrer 1000 Rbd. Sedler, for hvilken sum ham er given 2. prioritet næst efter 1000 Rdl. Sedler i ovennævnte gård med jorder, og bemærkede han derved, at denne capital eller så meget af samme som ved auctionsbuddet kan blive ham til deel, fremdeles og indtil videre, efter forudgående $\frac{1}{2}$ års lovligt varsel kan blive stående, når ham gives 1. prioritet i eiendommen, som skal sælges. Requirentens fuldmægtig bemærkede i tillæg til conditionerne, at gjødningen og hummelstænger som er i gården medfølger i kiøbet.

Ejendommen olev derpå indsat og opråbt for 1056 Rbd sv Sedler, som blev buden af Hans Jensen Lysmose i Skalbjerg.

Derefter bød procurator Christensen i Middelfart 1.200 Rbd sv Sedler.

Hans Jensen Lysmose	1.250 Rbd s.
Procurator Christensen	1.300 "
Lysmose	1.310 "
Christensen	1.400 "

Procurator Christensen blev således højstbydende, men ved approbationen forbeholdt han sig at opgive, for hvem hans bud var skeet, da han var i commission for en anden.²⁾ Dette sker altså 3. april 1824.

1) Auctionen holdes 3. april 1824, og dokumentet bærer denne dato, så denne tinglæsningsdato ser besynderlig ud. Mon det er en fejlskrivning?

2) Hvem denne er, kan vel ikke være så vanskeligt at regne ud. Der var kun een, der var interesseret i at få Lysmose budt i vejret.

13. april 1824 møder Lars Pedersen og Anders Bruun, prioritetshaverne i den af Morten Bruun forhen eiende og af Hempel senest beboede gård, og de er blevet enige om, at Lysmoses bud skal approberes, hvorefter det tillægges retsvirkning.

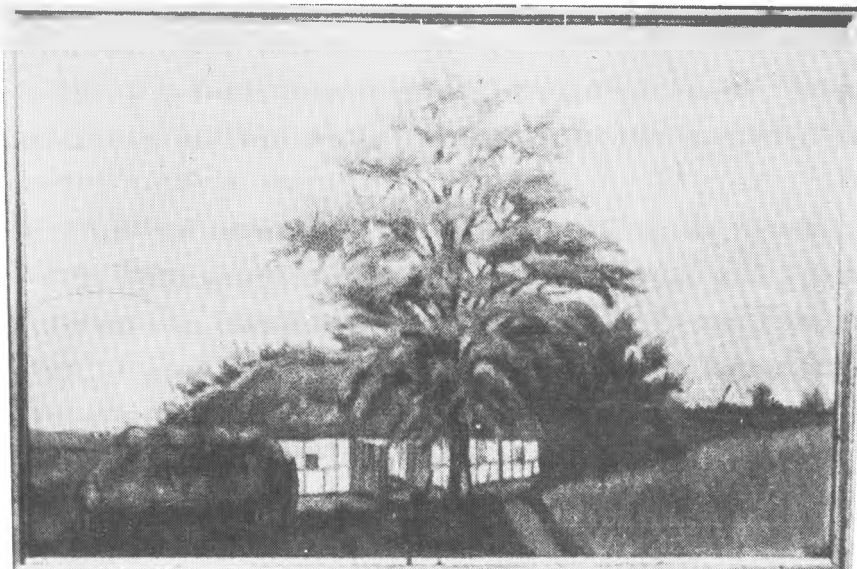
Der udstedes skøde 20. juni 1825 til Lysmose og ved tinglæsn. bemærkes udtrykkelig: Den under forrige eier oprettede og 20/5 1823 tinglæste aftægtscontract er endnu ei udslettet. (Knud Nielsen var død 26/4 1819, men Ane Jensdatter sidder på aftægt til 29/6 1831).

Gården Matr. Nr. 3a hedder nu Damgård og er blevet bygget om i ca. 1870. I 1948 hed ejeren Chr. Jensen. Der er solgt adskillige parceller fra, 3b., 3c., 3e., og 3f.

I 1966 var jeg i Mosegårde og vilde tage nogle flere billeder af nr. 3a, men det blev en skuffelse. Gården eksisterede ikke mere, den var totalt nedbrændt i ca 1960, og mit fot. er måske det eneste, der er tilbage. -

I 1817 købte Morthen Bruun sin gård for små syv tusind rigsdaler, og nu i 1824, syv år derefter, må han finde sig i, at den bliver solgt for godt et tusinde rigsdaler, altså for sjattedelen af, hvad han havde givet for den. I syv år havde han gået og puklet for at få afdragene til side, og så synes han, at det hele smuldrer væk mellem hænderne på ham. Mærkeligt nok er der ingen skatterestancer, det plejer der ellers altid at være så rigeligen ved de gårde, der kom til tvangsauktion efter statsbankerotten. Men ellers er der jo rigeligt af gæld, til Lars P., til broderen og til svigerinden i Svaninge, i alt 4 tus.rdlr. Og gården er blevet devalueret, han har solgt det halve af dens jorder. Der er intet som helst at bebrejde Lars Pedersen, Brangstrup, han griber først ind, da det hele hænger i en tråd, og det er ikke stort mere, end at han kan få sine penge hjem.

Morten Bruun har givet op. Han bliver udflytter på Mosegårde mark, senere kaldes han husmand. Han har bygget et hus på sin jord (matr. 3f), og det er morsomt, idet det er bygget som en gård - en miniature. Der er fire længer med en gårdsplads inden i, - den er ikke større, end at en trillebør

Morthen Bruuns hus med den høje elm.(Maleri). Til højre Balslev k.

lige kan vende på den,(sagde de ironiske naboer). En morsom rundbygning, som senere overskyggedes af en stor elm, plantet af Morthen Bruun.

Det gamle bindingsværkshus er nu brudt ned, vel omkr. 1910, ejeren af Damgård fortalte mig i 1947, at han havde været med til nedbrydningen. I stedet står der en moderne lille gård, og her boede Morten Bruuns oldebarn Rasmus Olsen Nielsen. Han havde ovenstående maleri af det gamle hus hængende på væggen, og han fortalte mig, at han havde nok et minde om sin oldefader. Vi gik ud i marken, og her viste han mig den kæmpestore elm, som han havde ladet stå, så den kunde vise den gamle hustomt.(Den nye gård ligger på et mere bekvemt sted.)"Den skal stå til minde om Morthen Bruun, i hvert fald i min tid". Nu bor Olsens søn Emil i gården, og han er det skikkeligste menneske under solen, og han vil aldrig drømme om at fælde den store elm.

Man kan se træet oppe fra den store fynske landevej, og kører man med toget mellem Odense og Middelfart, kører man lige forbi det.(Det er mellem Ejby og Nørre Aaby, man skal kigge efter det, og nord for banelinjen.)

Elmen fot. fra toget.(Se også titelbladet).

Bruun sin ejendom til sønnen Peder Mortensen, idet han tilskøder ham:
"det mig tilhørende - på Mosegård mark beliggende hus med tilliggende jorder, hvilke jorder jeg har forbeholdt mig ved salget af min forrige ejendomsgård og som udgør 4 tdr land ager og eng, nye matr. H.K. O.2.3.4, og hvorpå jeg selv har opført mig et hus, der består af 8 fag stuehus og 13 fag udhuus, (assureret i brandkassen for 200 rdlr.) - Denne ejendom modtager kjøberen med mur - og nagelfaste appentinentier samt slydestænger (rafter), og jorder og giødning samt de rettigheder og herligheder, som jeg selv haver nydt".

Der hørte godt 4 tdr. land til ejendommen, god agerjord, og hertil kom så den omtalte tørveparcel på H.K. O.2.O.2, som Lysmose giver ham i arvefæste 10.1. 1827, og det bemærkes, at han allerede har haft den i brug i nogen tid. Om Morthens og Anne Maries liv vides ikke meget. Efter krakket tager familien i Svaninge sig af de to ældste pigebørn, så der kun bliver Karen og Peder tilbage. De og så de efterhånden tilkommende børn vokser op i hjemmet, indtil de kan komme ud at tjene. 1845 er Karen kommet galt afsted, hun kommer hjem og føder sit barn, der tages i pleje af bedsteforældrene.

31. decbr. 1846 sælger Morthen

Morthen Bruuns hus. (fot).

Kjøbesummen, 500 rdlr. fordeles således, at døtrene Johanne, Christiane, Karen, Mariane og Maren får hver 60 rdlr., og disse penge skal betragtes som deres fædre og mødrene arv. Endvidere tinglæses den tilføjelse, at Rasmus, en svagelig søn, skal have husly i huset for livstid.

Tørveparcellen bliver også overdraget til Peder, idet den nye ejer af Dam - gård stadfæster det gamle arvefæstebrev d. 3. jan. 1847. Indfæstningen beløber sig til 17 rd., og i årlig afgift betales 2 rd. samt to læs tørv. Da den indbemeldte tørvelod ikkun overdrages til arvefæste, så er det en selvfølge, at herligheden over samme forbliver ved gården, (fx. jagtretten).

Maximum af tørv, der må skæres årlig til salg er 20 læs, foruden dem til fæsterens eget brug.

31. december 1847 oprettes en aftægtskontrakt mellem Morten B., og sønnen Peder. Denne skal som vederlag for en del af købesummen for ejendommene yde sine forældre ophold og underlag.

Aftægtskontrakten:

1. Så længe vi derom kan enes, og aftægtsfolkene ønsker det, nyder de deres spise og drikke, lys og varme, klæder, uldent og linned og al anden nødvendigt i fællig med os, og lige så godt i alle måder, som vi selv nyder det, men når vi ej længere ønsker sådant, eller aftægtsfolkene begjærer sådant, da er jeg forpligtet til at yde og præstere aftægtsfolkene følgende aftægt og undentag i deres livstid.
2. Jeg indretter dem da en passende og bequem aftægtsbolig heri huset, af to fag igjennem hele huset (se på fotografiet og tæl fagene !) og forsynet med skorsten, vinduer og døren, lofter og gulve af brædder o.s.v. - De udtager af løsøret: en jernkakkellovn, en seng, 1 kiste, stole, bord og køkkenredskaber. Erholder derhos en tørvekube, til deri at indsætte den nedenfor bestemte ildebrændsel. Ret til at tage kål i haugen til eget brug.
3. I gode, sunde, tørrede og udrensede varer erholder de årlig: 2 tdr. 4 skpr. rugmeel, 7 skpr. grubbegryn, 1 td. malt, 2 skp. byg til grubbemeel, 3 lsp. flæsk, 1 skp. salt, 8 pund humle, 1½ halvotting sommersmør og 1 halvotting vintersmør. 8 forsvarlige læs tørv og 40 æg. - De erholder derhos 1 får med sin frugt i for foder og græs, men får det 2 lam, nøjes de med det ene. 1 fdk. hørfrø sået årlig, samt daglig 1 potte mælk, sød og nymalket og ½ potte do. om vinteren, - når mælk haves i huset.
4. Jeg formaler deres korn, bager deres brød, brygger deres øl samt holder dem med vask, renlighed og pleje og opvartning især i alderdoms og sygdomstilfælde, samt efter døden lader dem hæderligen begrave, alt efter egnens skik og brug; imod at alt, hvad de efterlade dem, efter begges død, tilfalder mig eller husets ejer. (Senere tilføjelse): undtagen sengen, som tilfalder sønnen Rasmus.

Morthen Pedersen Bruun døde 22. maj 1862 (85 år gammel). Han betegnes som enkemand og aftægtsmand af Mosegårde mark.

Forbindelsen med Svaninge var gået fuldstændig i stå, det var kun, når der var noget at arve, at familiefølelserne gav udslag. - Da jeg begyndte mine efterforskninger, havde jeg kun matr. nr. på Damgård og dens ejers navn, men det viste sig, at min opgave blev let, for Morthen huskedes på egnen, og efterkommere og folk, han havde handlet med, havde ladet de gamle dokumenter gå i arv og kunde nu finde dem frem af chatolskufferne. Man kunde bare ikke læse det gotiske, derfor fik jeg lov til at låne det hele, og derfor har jeg kunnet fremstille hele historien om de kritiske år 1817 - 1824.

Morthens skæbne var meget omskiftelig, han har vel haft sine fejl og mangler, således med hensyn til at "komme frem i verden". Men man må lade ham, at han kæmpede bravt for sin gård, så længe der var håb. At han fik købt den på et tidspunkt, hvor han havde gjort bedre i at holde fingrene fra den slags, er vel ikke noget at bebrejde ham. Hvordan kunde en fynsk almuemand overskue konjunkturerne efter statsbankerotten.

Man kan sige, at han var dum med ikke at sælge sine to brogede heste og så have klaret sig. - Rent menneskeligt synes jeg, at det var sådan et kønt træk hos oldefar, at han holdt så meget af sine heste, at han ikke nænnede at skille sig af med dem. - Jeg kan ikke bare mig for at citere Jeppe på bjerget: "Farvel, min brogede hors! og tak for hver gang, jeg har redet på dig; nest mine egne børn har jeg intet Beast elsket så meget som dig".

Der var 9 børn i ægteskabet

6 a. Johanne Mortensdatter. 23/10 1815 - 7/4 1889.

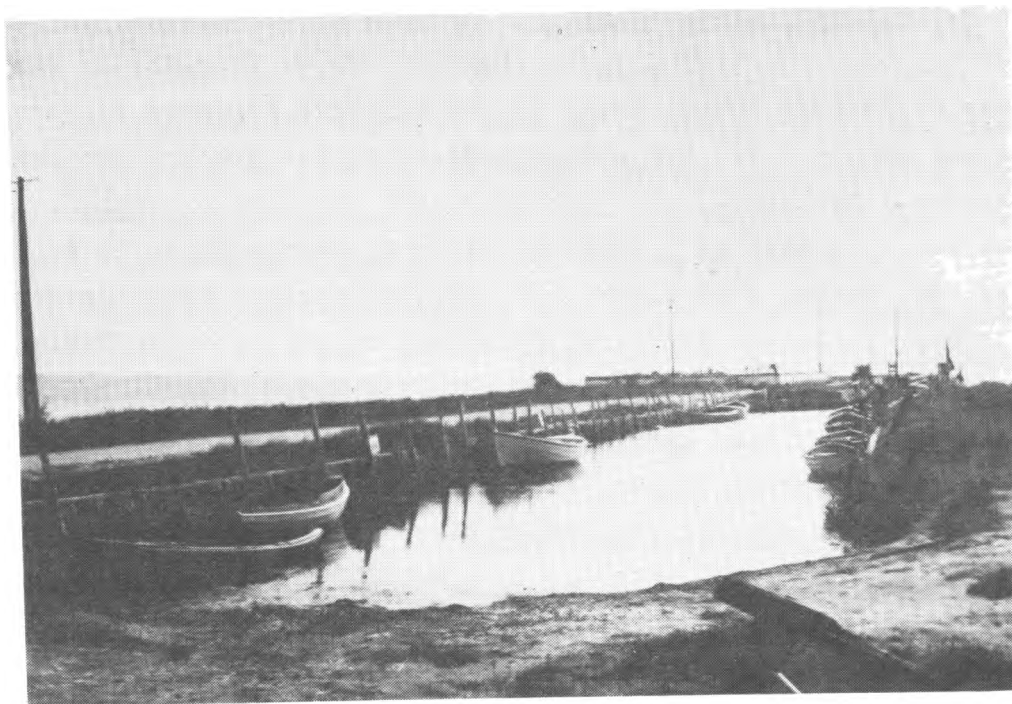
Døbt 27. S. e. Trin. 1815. Blandt faderne Madame Christiane Bruun, Hønneruplund og nogle gårdmænd af Mosegårde. Da Johanne var en 6 - 7 år, kom sammenbruddet, og hun kom som før nævnt i pleje hos fasteren i Millinge.

1834 kaldes hun tjenestepige i fætterens Søren Siraksens gård, 19 år gl. 5 år senere, 30. decbr. 1839 bliver hun viet til ungkarl Peder Jørgensen af Falsled (32 år), forlovere var Søren Syrachsen og halvbroderen Niels.

Peder Jørgensen havde et fæstehus under Stensgård, kaldet Rytterhuset, beliggende nede ved Falsled havn, et hus, der blev i familiens eje lige til 1948. - Det var et ret stort hus, så det er ikke utænkeligt, at det har været stuehuset fra en ryttergård, som er blevet tilbage, efter at gården er

Rytterhuset - Falsled.

Falsled havn. - -

blevet udflyttet.

Peder Jørgensen levede kun kort tid, han led til sidst af sindssvaghed, hvilken sygdom angives som dødsårsag. + 22/2 1848, begr 27/2 s. Å.

1 barn i I^o ægteskab.

7 a. Jørgen Pedersen f. 1841, gik til søs og døde i en ung alder.

Fra en af sine rejser hjembragte han et lille porcelænshus, som havnede hjemme i Svostrup. Der var en åbning i taget, en sprække, og huset blev brugt til sparebøsse. Det var meget svært at få mønterne ud af, men mor opnåede efterhånden stor færdighed i at lirke en 25 øre ud ved hjælp af en strikkepind, når man stod og var i bekneb. Huset havnede hos min søster Johanne, hvis yngste søn nu har det.

Et par år efter den første mands død blev Johanne kendt med Lars Rasmussen, kaldet Lehrmann, (22/10 1813 - 26/12 1885), han stammede fra Lergården i Jordløse, og var nu i tjeneste hos skibsrheder Hans Christensen i Falsled som "betjent i møllen".

24. maj 1850 står Johanne 2. gang brud i Svaninge kirke, forloverne var Niels Mortensen, der nu er gårdmand, og svogeren, hjulmand N. Hansen Illum.

Desværre haves der intet billede af farmor. Faster Marie i Jordløse havde engang fået hende så vidt, at hun stod færdig i søndagstøjet og skulde hen til fotografen i Haarby for at få sit portræt taget.

Til alt uheld kom i dette hellige øjeblik faster Karen fra København ind ad døren, og hun fik det forpurret. Farmor var ikke fin nok til at blive foreviget med hovedklæde på, og hun har jo nok set for landlig ud for den nybagte malerkone fra Nørrebro, så takket være hendes indblanding har vi intet fot.

Min far har aldrig fortalt noget om sin mor. Det eneste, han har fortalt, drejede sig om, at de to drenge var meget ivrige efter at fange rejer - eller stryge hopper, som det kaldes i Falsled. - Og når vi så kom hjem med en posefuld rejer, så var vor mor altid så gal over at skulle i gang med "det skidt".

Da far og mor som nygifte var kommet til Svostrup, var farmor på et længere besøg hos dem. Når det så skete, at landbruget lagde beslag på far, måtte mor træde til og holde skole. Men den gamle kone var nysgerrig efter at se, hvordan svigerdatteren klarede sig, hvorfor hun jævnlig gjorde sig et ærinde ind i skolestuen, fx. for at lægge i kakkelovnen, og så gav hun sig god tid for at få så meget med, som muligt.

Det vilde mor ikke have, så hun meddelte far, - kort og godt, - at hvis hun skulde holde skole, vilde hun ikke have svigermoderen til at gå og snuse derinde.

I ægteskabet var der 5 børn.

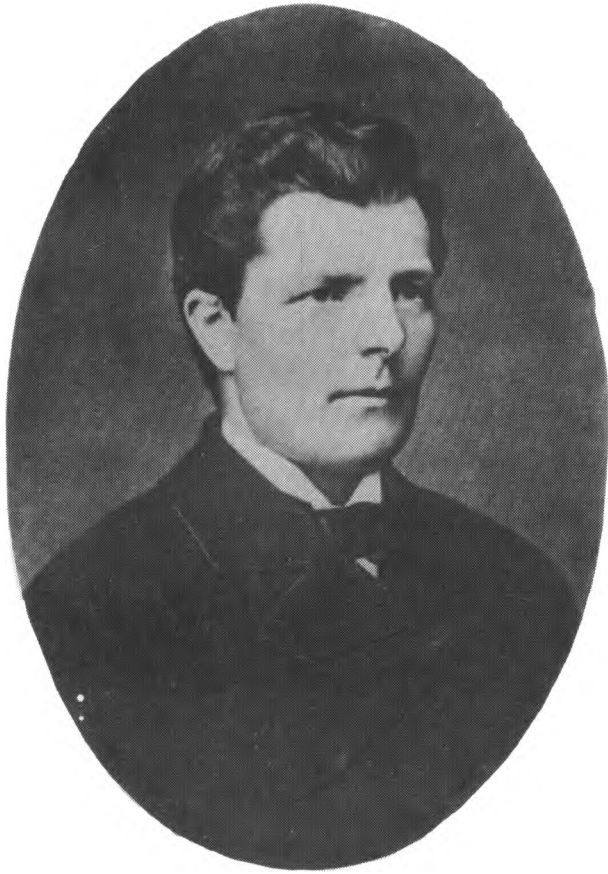
Farbror Rasmus.

7 b. Rasmus Larsen ¹⁸⁵⁰ 4/11 - 7/10 1885.

Så vidt jeg ved, har farbror Rasmus været et yderst tiltalende menneske. Far gjorde meget ud af ham, og i vort hjem blev hans minde æret højt. - Da de var børn, var det hele tiden Rasmus og far, der legede sammen, man har indtrykket af, at de ikke kunde så godt med den lille broder Peter. De to ældste strejfedøm i den fri natur dagen lang, altid sammen og uden at lege med andre drenge. Der var ingen, der rigtig tog sig af dem, og følgen var, at de lavede deres eget sprog, og når de voksne hørte efter, hvad de sagde, kunde de ikke forstå dem.

Rytterhuset fot. i 1966.

Rasmus.

Det var først, da far kom i skole, at han kom til at tale rent.

Som unge kom de begge på Ryslinge højskole, og når de kom hjem, sang de sangene i Morten Eskesens sangbog for de henrykte søstre. Faster Karen i Kbhvn. opbevarede endnu i 1926 den gamle sangbog, og jeg kunde ikke gøre hende en større glæde end ved at synge nogle af de gamle sange for hende, og hun endte altid med at sige : "Hvor du dog ligner din far".

Da det viste sig, at Morten havde gode evner, og at det vilde være synd, hvis han ikke kom til at følge sin lyst til at komme til bogen, så trådte Rasmus til og hjalp ham økonomisk til en seminarieuddannelse. Derved kom far til at skylde broderen en hel del penge, men da Rasmus døde i 1885, slap far for at betale denne gæld.

Rasmus var skemand, d.v.s. han og Per gik rundt med posen på nakken og solgte ræskeer, børster og lign. - Som man ser på billederne, var Rasmus en nydelig mand, og sært er det, at han ikke blev gift. Mor erklærede, at Rasmus var det kønneste mandfolk, hun havde set.

Ovenstående kabinetsbillede stod i en udskåret træramme på moster Triens skrivebord, - en hædersplads i vort hjem.

7 c. Morten Larsen 4/1 1852 - 4/7 1914.

Da Morten var blevet konfirmeret, kom han i drejerlære, men han blev ikke udlært. I 1874 tjente han på Als, hvorefter han kom på Ryslinge højskole, hvor hans lyst til bogen blev vakt. Derpå kom han ind som soldat, han blev "Dunk", sådan kaldtes arbejdssoldaterne dengang. En officer fik kig på den unge vordende lærer og fik ham gjort til sin oppasser. Derefter forløb soldatertiden med at undervise officerens børn, så han havde krodede dage, mens han aftjente sin værnepligt. Han var en del ældre end sine klassekammerater, da han kom på Skårup seminarium, og det faldt naturligt, at han blev formand, eller klasseduks. Men han har nok været for selvstændig, for han kom i strid med kapellanen, pastor Sort, og det endte med, at Morten måtte træde tilbage som formand. 1879 fik han lærereksamen med karakter meget due-

Tjenestekarl på Als. 22 år.

lig. Derefter blev han hjælpelærer hos lærer J. A. Dinsen i Fjellerup, og her fandt han sin hustru, idet han 10/11 1880 blev gift med Karen Nicoline Dinsen. Deres første hjem fik de i en nabogård, hvor Dinsen lejede et par stuer til dem, og her blev det første barn født, en pige, der blev døbt Johanne Rebekka.

Far var ikke nogen god ansøger. Hans selvbevidsthed stødte de gårdmænd, skræddere og skomagere, eller hvad kvalifikatores, man havde fundet for godt at vælge ind i skolekommissionerne. Jeg hørte engang min svoger udtale sig derom. Far kunde ikke anlægge den ydmyge opførsel, der her kræves, så trods sin store eksamen blev han altid forbigået. Svogeren, der selv beherskede denne egenskab til fuldkommenhed, erklærede, at far var helt umulig som ansøger.

Takket være Dinsens bekendtskab med ejeren af Tvilumgård, fik Morten fortalere, så han fik embedet som enelærer i Svostrup, et af-sides hedesogn i hjertet af Jylland.

For et par dannede og kultiverede menesker, måtte dette her blive noget i retning af en forvisning, men de tog situationen med sindsro og søgte at få det bedst mulige ud af det.

Far var den, der bedst fandt sig til rette, - mor kunde aldrig glemme sin fødeby og sin fædrenegård, Rødegård.

Der var opgaver nok at tage fat på. Der

Morten Larsen. -

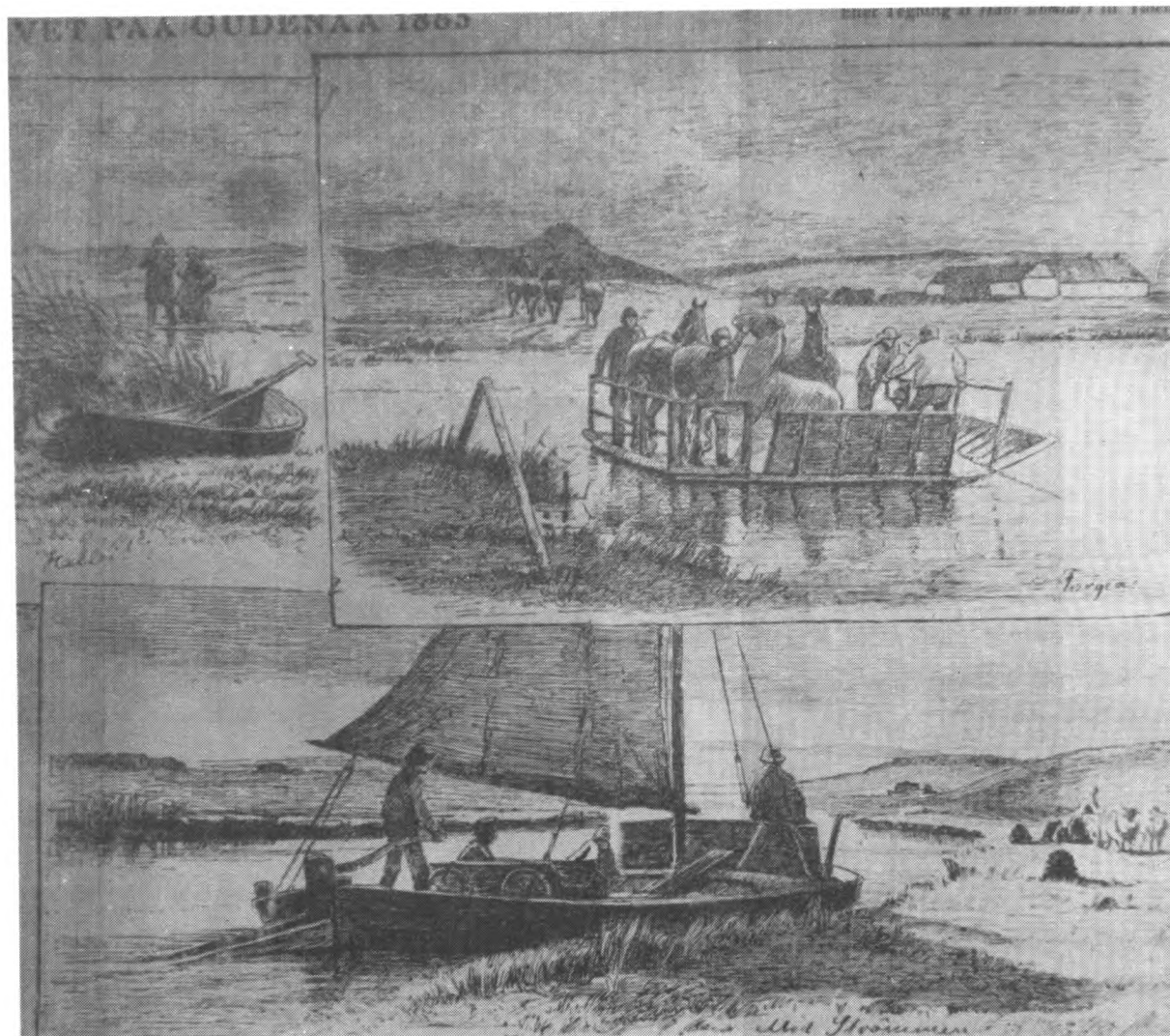
hørte landbrug til skolen, 12 td. sandjord; og der var åen, hvor man kunde sætte ruser ud eller glibe ål, på loftet havde far et snedker og drejerværksted, og sidst og ikke mindst var der skolen.

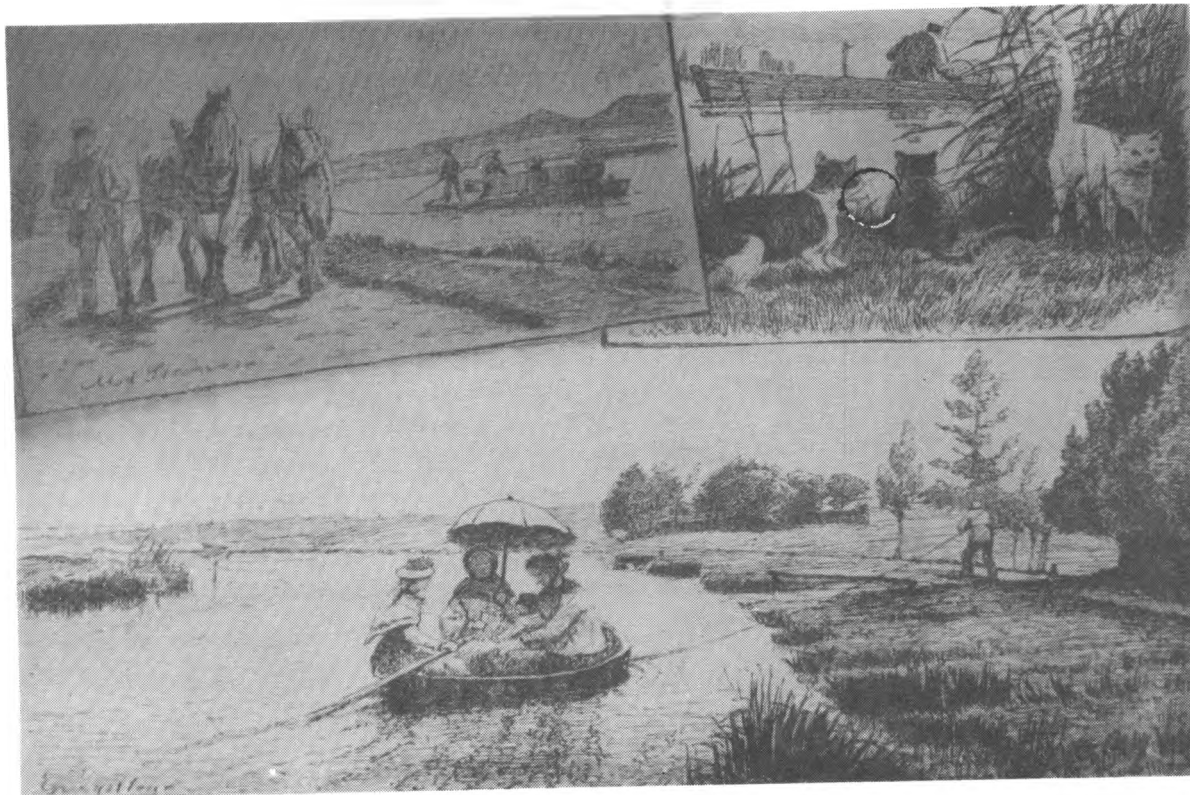
Far tiltrådte sit embede 13/8 1881. Det var et enelærerembede, og da mine forældre syntes, at dette gav meget tidsspilde, indførte de arbejdsdeling, så at mor tog sig af de mindste inde i daglig-

Line.

stuen, hvor de sad i en rundkreds på gulvet, og mor lærte dem at læse, og når de så kunde det, rykkede de ind i skolen til far. Dette embede blev senere overtaget af min store søster Johanne, der dog blev aflastet fra det, da der oprettedes en pøgeskole i Gravballe.

Far gik i gang med sin undervisning med liv og lyst. En af eleverne fra den første tid, realskolebestyrer Chr. Christensen Dalsgård, omtaler fars gerning i "Østjydske Hjemstavn 1948". - Kundskaber havde skolen ikke givet mange af. Men da lærer Kruse var blevet forflyttet til Ans, fik vi det sidste år en helt ny lærertype i Morten Larsen. Han var lige kommet fra seminariet, belæsset med kundskaber. - Som fuldblods humanist havde han trang til at øse ud af dem til de opvakte og levende børn fra Kruses tid. - Han botaniserede med os. - Han gav os en mundsmag på kemi, fysik og naturhistorie.

Ligesom Kruse, om man så kan sige, søgte at åbne åndslivet for os, så førte Larsen os ind i naturens verden. Han udvidede vor indsigt, så vi bevidst kunde optage meget af det, hvori vi havde hvilet så trygt, omend ganske ubevidst. - For mig skulde kundskabens porte slaes op på vid gab." -

Far som ung lærer.

I et hjem, hvor begge forældre var pædagoger, var det givet, at børnene blev præget heraf. Alle vi fem børn er blevet lærere, vi hørte jo om skole lige fra vi var små.

Da jeg var en fem seks år gammel, havde mor lært mig at læse, og så vilde jeg naturligvis gå rigtig i skole inde hos far. Men jeg vilde ikke ind til ældste klasse, det blev i den yngste, jeg fandt min plads. - Om morgenen kom jeg ikke så tidlig op, at jeg kunde møde til kl. 8, den blev henad ni, inden jeg blev klar til at gå. Så tog jeg min tavle og læsebog under armen og gik ud i skolegangen og stillede mig foran døren. - Jeg turde ikke gå ind. - Men når tiden så faldt lang, gav jeg mig til at pille ved det løse messinghånd-

tag, og så snart de hørte den lyd inde i klassen, gav far en af de store piger et vink, hvorefter hun løb hen og lukkede mig ind, og jeg luskede hen på min plads. - Engang havde jeg taget fejl af dagene og stod trolig og ventede, uden at der kom nogen og lukkede op. Så til sidst tog jeg mod til mig og åbnede døren. - Men ak og ve, - det var de større børn, og det kan nok være, at jeg fik benene på nakken og kom af sted i vild flugt - efterfulgt af et latterkor fra hele klassen.

Da jeg blev større og skulde til at følge rigtig med, fik jeg en ny danmarkshistorie og bibels-historie, og så en aften skulde

På skoleudflugt ca. 1887.

Krocketparti i Svostrup skole i 1888.

jeg til at prøve på at lære lektier. Men det gik ikke, og min søster Inna blev så sat til at hjælpe mig. Men efter en stund gav hun op og sagde, at det kunde ikke nytte, jeg var for lille. Så sagde far: "Jamen så gemmer vi bøgerne, og når du så hører godt efter i timerne, når jeg fortæller, så går det nok." - Og det gjorde det også, han fortalte så levende, at jeg kunde huske det uden forberedelse.

Vi begyndte gerne dagen med bibelhistorie, af og til tog far katekismus med os, men det blev gjort uden begejstring, og der kunde vi godt sidde med bogen åben under de lange femmandsborde og orientere os i Luthers forklaringer, inden vi kom op. - Ingen salmevers. - Underligt nok lærte han os ingen

salmemelodier, for sang havde dog i høj grad hans interesse. "Skal vi synge et par viser", lød det til vor glæde. Vi samledes om katedret og Lidemarks sangbøger blev delt om. Imens havde far stemt violinen, og så gik det løs. Vi fortsatte, hvor vi var sluppet sidst, indtil hele bogen var sunget igennem, hvorefter der blev begyndt forfra.

I skriftlig dansk drev han mest på med diktater, som han rettede på den måde, at han bare satte en rød streg under fejlen, så måtte vi selv hitte ud af, hvad der var galt, og så skulde det rigtige skrives ude i marginen. Det var ikke altid let, men det var effektivt, vi fik lært at stave. Her vankede der karakterer, man begyndte oppe ved 6, og så blev der trukket $1/3$ fra for hver fejl. Det regnstykke var ikke svært at kontrollere. - Jeg husker en gang, da Jens Danjels Søren, kaldet Såje, læste til optagelse på seminarium og så skrev nogle stile, som far rettede. En dag var far ved det arbejde og

Færgestedet ved Svostrup kro, som det så ud i min barndom.

Såje og jeg var interesserede tilskuere. Stilen var lang, det blev til en del røde streger, og jeg så med frydefuld gysen, hvordan fejlene summerede sig op, og tænkte, : " Dette her kan da højst blive til nul". Men jeg blev lang i ansigtet, da far gav mig i karakter. Den blev åbenbart beregnet efter en anden tarif.

I regning nåede far meget fine resultater, de børn, der havde anlæg for dette fag, kunde drive det vidt. Det var ham til nogen ærgrelse, at hans yngste søn ikke var så dygtig til dette fag. "Han bliver aldrig lærer, for han kan ikke regne", sagde han og så hovedrystende på mig.

Da han led noget af respektløshed over for "myndigheder", var det ham en spås at give børnene så svære regnestykker til eksamen, at han vidste, at skolekommissionsmedlemmerne og i særdeleshed præsten ikke kunde regne dem. Jeg kan se for mig pastor Torm sidde og forgæves prøve at regne de stykker, som vi børn kunde klare; mens far stod bagved og gottede sig. - Det endte så med, at man anmodede far om at skrive facit på stykkerne på det eksemplar af opgaverne, der blev udleveret til kommissionen.

Disciplinære vanskeligheder havde han ingen af, respekten sad om ham, og mange af os var lidt bange for ham. Det hørte til sjældenhederne, at han brugte legemlig revselse, og han satte nødig tingene på spidsen.

En dag gik far ud - midt i en time- og kom tilbage med en friskskåren kæp i hånden. - "Hvad skal den kæp bruges til?", lød det ganske umotiveret fra en københavnerdreng, der tjente hos Ansgars. "Det skal du straks få at vide", svarede far, hvorpå drengen for ud af døren i vild flugt. - Vi andre sad som lamslåede, men nu tog far fat i fattiggårdsbestyrerens Jens, som klynkede og bad for sig, og nu hviskedes der mellem bordene, at det drejede sig om uterlig opførsel overfor pigerne på vejen fra skole. - Jens fik et par rap, og dermed var han ude af billedet. Den anden drengs desertering tog far med overlegen ro. Et par dage efter mødte knægten op igen, og de, der havde ventet, at far vilde knuse ham i sin vrede, blev skuffede, for han fik bare et par knubs oven i hovedet.

Far var meget historisk interesseret, og når han havde fortalt danmarkshisto-

rie, så så vi begivenhederne så levende for os, at meget af det, han har fortalt, står så fast i ens erindring, at det aldrig går væk.

Der var afsat timer både til fysik og naturhistorie, men da der ingen samlinger var, blev det til noget teoretisk noget, og i de sidste år opgav han helt at undervise i disse to fag.

Navnlig i sine yngre dage kunde han finde på at deltage i legene i frikvarteret. Når vi spillede langbold gav han bolden op, og man skulde være varsom med at tage chancer, for han stak meget sikkert. - Og han spillede pind med drengene. Niels i Gravballe kro var en mester i dette spil, han var gerne ene mod alle de andre, far inclusive. - I det hele taget interesserede far sig for alle slags spil, lige fra skak til det simpleste spil kort, tit rene børnespil.

Da Jessén var præst, gjorde han ikke meget ud af eksamen, i hvert fald ikke for de mindste børns vedkommende. Han viste sig lige på skuepladsen, og så kørte han hjem, idet han overlod til de læge medlemmer at fortsætte. Jeg kan endnu se for mig gdr. Søren Olsen, Dalsgård sidde og give karakterer for vore præstationer. Derefter blev der regnet gennemsnit ud, og de dygtigste blev rykket op i ældste klasse. - Eksamen sluttede gerne med, at far og medlemmerne fik sig en l'hombre, der kunde vare til langt ud på natten.

Nede på den anden side af vejen lå kirken, og den var en anden side af fars virksomhed. Han var en dygtig forsanger, der havde en både smuk og kraftig sangstemme, og der skulde en stærk røst til, hvis man vilde "tage troen fra ham".

Hans læsen i kordøren var ikke så lidt original. Han brugte ikke bog, men stod med foldede hænder, lukkede øjne og mumlede bønnerne med så sagte og utydelig stemme, at selv om man sad klods op ad ham, kunde man ikke forstå et muk. Det var absolut en privat sag mellem ham og Vorherre. Præsten lå nok så pænt på knæ under forestillingen.

Til at begynde med skulde far ringe med klokkerne og lade kirken renholde, og for dette arbejde fik han 40 kr. årlig. Med å-

Gudmund Inna Anders Johanne

Svostrup skole og kirke en søndag formiddag 1902.

rene faldt de mere inferiøre tjenester bort, men jeg mener at kunne huske, at Inna var nede og feje i kirken.

Om søndagen holdt pastor Jessen ind til os, der var taget et stykke af vor lade fra til stald til Hs. Velærværdighedens heste. Sågalt hans gamle falmede præstekjole havde han den frejdighed at hænge ind i vor pæneste stue, indtil mor tog mod til sig og fik ham til at hænge den ned i kirken. -

Når far kom hjem om søndagen, og der var blevet ofret ved barnedåb, kunde han have en hel håndfuld småpakker med mønter i i lommen. Så fik vi tilbud om at gætte, hvor mange penge, der var, og bagefter fik jeg gerne lov til

at pakke ud. Der kunde godt være flere kroner. - I en gammel almanak findes en opgørelse over offer, og jeg anfører følgende eksempler:

Barnedøb 2,25 - 3,25 -1,85 - 1,75

Bryllup 12,75 - 33,85

Begravelse 5,00 - 20,00 (herremand)

Kirkegangskone 1,50

Før at læse i kirkedøren (kirkestævne)

41 øre.

Højtidsofferet var blevet afløst med 125,66 kr. årlig.

Kirkesangerhvervet var altså betydelig bedre aflønnet end ringer og kirkekonearbejdet,

Far var et selskabsmenneske, og han kom meget sammen med kollegerne, navnlig

i de unge år. Nielsens i Resdal og Kjemses i Brårup hørte til deres faste omgangskreds. Desuden gartner Thomsens i Nørreskov, der var nogle særdeles tiltalende mennesker. Esben Petersens i Asmildgårde var nære venner, og forbindelsen vedligeholdtes, efter at de var flyttet til Silkeborg. Mens mine to ældste søskende læste på seminarium, og senere, da jeg gik på Langs skole, boede vi hos dem. Af naboerne var det mest kromandens, Per Søndergård og dem i Tanggården, de kom sammen med. Kristensens i Dalsgård og Søren Olsens havde de megen omgang med. - Den større selskabelighed ligger før min tid. Men fars fødselsdag, d. 4. jan., blev gerne fejret med et større gilde. Så havde man slagtet gris, og der var nok af stege og pølser. I 1898 har de haft 25 gæster, naboerne og bl. a. sognerådets formanden P. Jensen, Borupgård og Byriels, Boruplund, to meget ansete familier.

De holdt også store lærergilder, hvor de kom fra nær og fjern, og hvor der måtte dækkes op inde i skolestuen. Her var far rigtig i sit es, han

Mor.

sang og fortalte historier til underholdning for gæsterne, og så blev der naturligvis spillet kort.

I hjemmet, overfor vi børn, var far meget omsorgsfuld. - Da Johanne og Gudmund gik på seminarium, kørte han hver lørdag til Silkeborg med en kurv mad bag på cyklen, hvis de da ikke selv kunde komme hjem og hente fetailierne. Flere gange har jeg været med, jeg sad på et lille brædt, der blev bundet fast på stangen.

Da Inna var organist i Galten, var der lidt begyndervanskeligheder, og da provsten havde talt med hende om det, blev hun krænket, og forårsagede at far tog derover en søndag. Bagefter havde han en samtale med provsten og vilde gerne vide, hvad meningen var, om Inna ikke spillede godt nok? - Det viste sig så, at der egentlig ikke var noget i vejen, - og det klarede begreberne en hel del.

Overfor mig var han meget forstående og overbærende, når jeg havde lavet noget galt. Vi havde et lysthus af syrener, og det havde far skåret ned til jorden for at få det til at vokse jævnt og pænt op igen. Næste år var det blevet til nogle dejlige slanke kæppe, som jeg syntes, jeg kunde bruge. En dag faldt jeg for fristelsen og skar væk af dem. Da far så det, hentede han mig ud og forklarede mig, at nu vilde der blive et hul i lysthuset, og at det var dumt, som jeg havde båret mig ad. Jeg var fuldstændig sikker på, at far til slut vilde tage en af kæppene og give mig noget af den, men jeg slap med skrækken og måtte naturligvis love at holde mig væk fra lysthuset. - Jeg har aldrig fået bank af far.

Indtil 1908 sad mine forældre i små kår. Om pengelønnen fortæller lommebogen af 1898.

Far.

Min kære Datter Julie

*Du ønsker, jeg skal skrive paa Vers,
men - ukendt med den Konvention -
er jeg nødt til at skrive i Prosa.*

*Var varm som Solen,
naar du viler i Skolen;
da vinder du Hjertes derred.*

*Var kold og sandt
holdt Bøjskrivningens Skole
retlige, end du eldes.*

Den gamle Faders

Fra Julies Poesibog. - -

så lille, at jeg ikke kunde sige kipkalv, men kaldte den Pibaj, og så blev det navn hængende ved. - Efter hestens salg holdt far daglejer til det groveste, gamle Anders Peter, men der var tilbagegang i det. De store børn kom hjemme fra, og lysten til landbruget gik helt tabt. Pibaj blev solgt, Mett blev syg og døde, og Molbo blev så solgt, hvorefter hele skolelodden blev forpagtet ud. Fiskeriet havde heller ikke fars interesse mere. Jeg husker et par gange, han var med Kræn Krømand ude at glibe ål, ellers var det rusen, der blev sat hver aften og taget op med fangsten om morgenen, men det holdt også op, rusen blev solgt og båden blev solgt. Det var en lille idyl, der gik tabt, for der kunde være så smukt ved åen en stille sommeraften, når bådene lå på vandet, og man hørte kølleslagene, når rusepælene blev rammet ned. Hvis man stod lidt borte, kunde fiskeren nå at hæve køllen helt op til næste slag, inden lyden af det første nåede ens øre.

Efter kapitelstakst 6 tdr. rug	
å 9,73	58,38
Ligeledes 35 tdr. byg å 9,14 =	319,90
Afløst offer	125,66
Skolepenge af 48 børn	48,00
Kirkebetjent	40,00
Græshjælp	10,00
Ialt	<u>601,94 kr.</u>

Hertil kom indtægterne fra den lille husmandslod, der hørte til skolen. Landbruget interesserede ikke far meget, det var også et utaknemligt arbejde at dyrke de sandede jorder. En overgang havde vi hest og tre køer. Hesten var hvid og hed Nille, jeg husker tydeligt den dag, den blev solgt. Køerne var Molbo, Met, og Pibaj. Den sidstes navn skrev sig fra, at jeg var

Den store interesse, far havde vist for husflid, kølnedes efterhånden som han kom op i årene, ligeledes gik det med snedkeri og drejerfaget. Det blev højest til lidt kurvefletning.

Men da skolen blev flyttet til Gravballe, fik han en ny interesse: havevedyrkning. Der fik vi et stykke frugtbart jord, og det kan nok være, han tog fat. - Dog kun med køkkenhave, blomster havde han ikke den ringeste interesse for, dem måtte mor tage sig af. Men det var en lyst at se, hvordan han kunde få det til at gro, og hvad han kunde avle af grøntsager. I 1909 havde vi sådanne mængder af jordbær, at jeg blev sendt ud i sognet til venner og bekendte med store kurve bær, som vi forærede dem. Jeg havde strengt påbud om, at jeg ikke måtte tage imod en drikkeskilling, hvilket et par steder ligefrem fremkaldte irritation, og jeg fik at vide, at "jeg var da en sær tvær knæjt".

Rundt om i haven spirede små vilde frugttræer frem, dem kom gartneren og podede med ædle grene. Det var dog kun et par af dem, der nåede at give noget videre frugt, den helt store høst kom først i 1914, og da var han død.

De første år i Gravballe var prægede af mors sygdom, og da gik næsten al selskabelighed i stå. Men da far blev enkemand i 1912, blev han inviteret en del ud til konfirmationsgilder; det var sjældent, vi selv havde gæster.

Far var i besiddelse af en fin ironisk sans. - Omkr. 1911 opstod der en stor strid i Svostrup Sogn, og den drejede sig om mejeriet, eller rettere om mejeristen, Rasmussen. Man vilde af med ham, men kunde ikke blive enig om det. Sognet delte sig i to lejre, gårdmændene og husmændene. De første var de mest energiske, de meldte sig ud og byggede et nyt mejeri klods op af det gamle, - hvorpå husmændene byggede deres i Gravballe. Da det sidste blev inviet, var der fest i forsamlingshuset, hvor vi var inviteret med. Fælles kaffebord, og bagefter var der dans, og den var det nok værd at se på.

Sognestridden var gået på tværs af alle tidligere partidannelser og ikke mindst religionen. - Der var et stort missionsparti i sognet og deres fører var hellig Stine i Debelsmose og hendes søn Hans, der fik tilnavn efter mosen, og det blev til det lidt uheldige Hans Dævl. - Lige som de andre

Far.

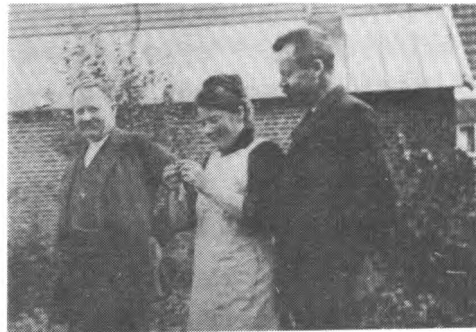
missionske husmænd deltog han i gildet, og for rigtig at demonstrere sammenholdet, deltog han i dansen. Sjælden har jeg set far more sig så godt, som når han så Hans Dævl skride over gulvet, gøre skrabud for en trivelig bondekone for derpå at svinge hende i dansen.

Far holdt meget af at rejse, han læste mange rejsebeskrivelser, som han lånte fra statsbiblioteket. I 1911 havde han og jeg planlagt en cykletur rundt i landet, vi skulde så besøge hans seminariekammerater og overnatte hos dem. Hver dag gik vi en tur, og så snakkede vi om vor rejse, og denne forudglæde var også det eneste, vi fik ud af det, for der kom afbud fra så at sige alle kammeraterne, han havde henvendt sig til. Men vi fik en masse snakket og fantasien fik vinger, jeg tror nok, det var mig, der mest havde ordet, og far har sikkert glædet sig over, at jeg var lige så ivrig efter at rejse og efter at opleve noget, som han selv var.

Mens mine forældre sad med de små indtægter, holdt de alligevel 4 børn til bogen. To fik seminarieuddannelse og to piger blev forskolelærere. I 1908 kom den ny lønningslov, og de kom op på 1600 kr. om året, så nu var de rige. Derfor skulde den yngste på latinskole, og det var mors ønske, at jeg skulde være præst, hvilket dog ikke faldt i fars smag. "Han skal ikke op på en prækestol og stå og fylde menigheden med løgn", erklærede han.

Far var ikke troende. -

Da jeg var færdig med mellemskolen, vilde jeg så gerne gå i den matemati -

Far Julie Anders B.

En søndag eftermiddag i Gravballe skole
i efteråret 1913.

Frk. Klostergård, vor
afholdte husbestyrer-
inde.

ske linje, men far holdt stivt på, at jeg skulde gå den sproglige. Jeg havde latinprøven i orden, så der var intet til hinder, men jeg var så levende interesseret i kemi, at jeg ikke kunde tænke mig noget andet. Jeg fik dog tigget så længe, at jeg fik min vilje, men det viste sig senere, at far havde set rigtigt, og jeg har mange gange fortrudt, at jeg ikke tog efter hans råd. Det var hans mening, når jeg var blevet student, at så vilde han tage sin afsked og rejse til København og bo, og så kunde jeg studere videre.

Det kom ikke til at gå sådan, jeg var ikke engang kommet igennem 1. gymnasieklasse, da far pludselig blev meget syg af kræft og døde kort efter. I bogen om min farfars slægt, Lehrmann, har jeg fortalt en hel del om far, som ikke er medtaget her.

Der var 5 børn i ægteskabet, de bliver kun omtalt ganske kort. En mere udførlig beskrivelse findes i min bog "Rødegårdsdinsenerne", side 51 - 81.

8 a. Johanne Rebekka Larsen 27/2 1881

- 24/1 1843.

Johanne Larsen.

Seminarieuddannet fra Winthers seminarium i Silkeborg. Hun fik dog ikke varig glæde af sin uddannelse, idet hun blev gift med lærer Anders Bech fra Gedsted.

De blev landsbylærerfolk i Værum, men så søgte Anders B. ind til Århus komm. Skolevæsen. 1915 blev han overlærer i Mariager og i 1926 skoleinspektør i Vejle.

Johanne havde mange interesser, hun førte en god pen og var i mange år lokalredaktør ved et venstreblad. Hun gav sig af med socialt arbejde hvert år fik hun flere hundrede kroner taget fra, - "det skal ^{være} til at gøre godt imod fattig - folk med".

Først og fremmest var hun husmoder, og hun klarede hele den store husholdning selv. Ofte prøvede hun på at holde pige, men det gik ikke, hun kunde ikke finde sig i at se på, at der gik så meget til spilde, og så meget blev slået i stykker, så det varede ikke længe. Hun holdt meget af at dyrke have, i Vejle havde hun i de sidste år ikke mindre end to haver.

Da far døde, var det Johannes mening, at hendes hjem skulde erstatte hjemmet i Gravballe, og det regnede vi søskende også med. Hun var en udmærket moder for sine børn, men desværre døde hun alt for tidligt, hun blev ikke mer end 62. (kræft).

Der var 5 børn, det første døde som spædt.

Johanne Bech. -

Jenny og Lise.

9 a. Karen Johanne Bech 19/8 07 - 28/5 08.

9 b. Jenny Katrine Bech 4/4 09. Lærerinde i Vejle gm. Helge Malte Nielsen, lærer i Mølholm 2 børn

10 a. Inger Lise Malte Nielsen, f. 39

10 b. Ellen Rebekka M. N. f. 44.

9 c. Emma Sofie Bech
* 2/8 1911.

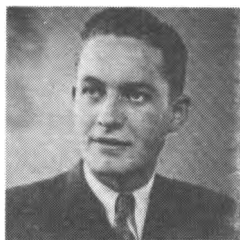
Lærerinde i Vejle.

Emma.

9 d. Aksel Johannes Bech * 5/10 1918 - 28/9 1950.

Lærer i Vejle. Omkom ved motorcykleulykke. Gm. Helga. 2 børn, der døde som spæde.

Aksel

9 e. Viggo Ernst Bech * 9/2 1924. Cand.med. + 1976 (suicid.)
Landslæge på Grønland. Dr. med. Amtslæge i Vejle. Gm. Else Marie. 2 børn:

10 a. Merete

10 b. Anders

Viggo med familie.

8 b. Julie Andrea Larsen 21/7 1882 - 17/8 53.

Forskolelærerindeek-

samen fra Th. Langs skole, Silkeborg. Havde forskellige embeder, Holmstol, Vøjstrup og i Rugsted pr. Vejle. Afsked 1921.

Gm. Jakob Vallentin, der var landmand. De købte den parcel, hvorpå skolen lå, og i flere år drev de landbrug. I 30erne solgte de det hele, og ægteskabet blev opløst. Julie boede i Silkeborg, Haderslev og sidst i Odense med sine to børn. Hun og navnlig sønnen Anker har været meget interesserede i mine slægtsarbejder og har skaffet mig mange oplysninger fra arkivet i Odense.

2 børn:

Julie.

9 a. Elisabeth Agathe Vallentin

31/1 1920 - 12/9 1949.

Student fra "Kornmod", Silkeborg. I Odense var hun kontorist. Som lille pige var hun en fin rytterske, og Julie drømte i ramme alvor om en fremtid for hende i manegen. - Hun var meget syg. Inden sin tidlige død, indgik hun ægteskab med en mekaniker Mogens Madsen.

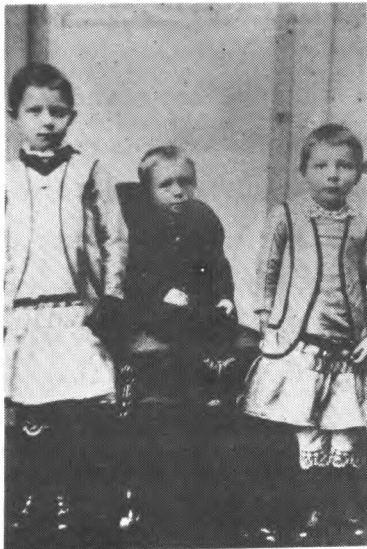
Elisabeth.

9 b. Edvin Anker Vallentin f. 1/8 1924.

Student, har studeret medicin, men måtte afbryde grundet på dårligt helbred. - Han har været mig til umådelig stor gavn, idet han har fundet en mængde om familierne Schaldemose og Lehrmann. Det er en masse tid, han har ofret på arkivstudier. Er nu kontormand og bor i Vojens.

Anker.

Johanne, Gudmund, Julie.

8 c. Gudmund Thorvald Larsen,

7/3 1884 - 3/1 1961.

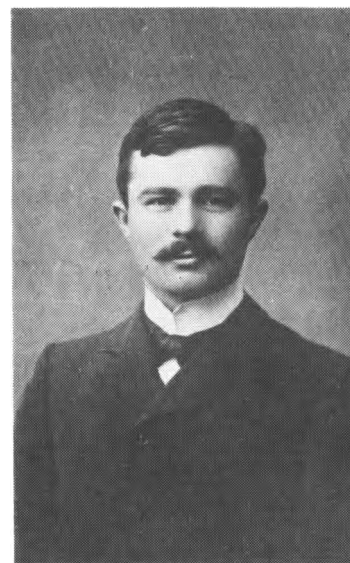
Fik lærereksamen fra Vinthers Seminarium i Silkeborg. Andenlærer i Kværndrup, hvor han en tid var forlovet med en gårdmandsdatter. Derefter fik han embede i Ærøskjøbing, og her blev han resten af sit liv.

9/5 1913 gm. Emily Hornbech, f. Drejøe, hun var enke efter toldassistent Chr. Hornbech, og hun havde i I^o ægteskab en datter Gudrun, der blev gift med Gudmunds yngste broder Karl. Gudmund er den af vi søskende, der har arvet fars anlæg for snedkeri, han kunde lave møbler m. m. Han

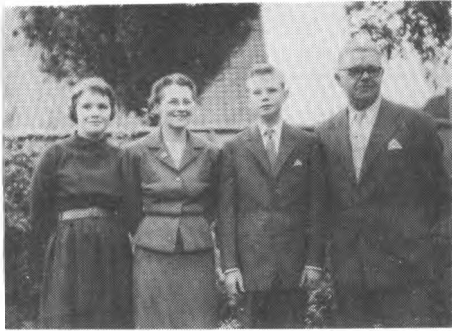
havde talent for tegning, og da der på Ærø var en stor kreds af kunstnere, var det ikke underligt, at han søgte deres selskab. Således kom Sophus Paulsen meget i hans hjem. Gudm. har lavet mange gode akvareller og pennetegninger, men det var ligesom han aldrig rigtig blev tilfreds med, hvad han lavede.

Han havde masser af interesser, en tid var han i byrådet, formand i ligningskommissionen, og under krigen fordelte han rationeringskortene til hele byen. Da han gik af som lærer, blev han bogholder i Sparekassen, men det varede ikke ret længe. Ægteskabet blev opløst i 1943.

De havde to børn.

Gudmund. -

Vibeke med familie.

9 a. Anna Vibeke Larsen, f. 4/1 1914.

Student fra Rønde kursus, lærerindeex.
fra Zahles Seminarium, Kbhvn.

I to år var hun lærerinde på Grønland, i
Ritenbenk. Da hun i 1940 kom tilbage, gik
det ikke så glat med at få embede.

31/1 1943 gm. bager Hans Peter Hansen, Æ-
røskøbing. I mange år var hun så bagerko-
ne, men de senere år har hun undervist i
latin på skolen, et arbejde, hun sætter
stor pris på.

3 børn:

10 a. Hans Erik Kelding Hansen 12/12 44,
bager.

10 b. Birgitte K. H. 30/9 45. Studerer rus-
sisk ved Århus universitet.

10 c. Morten K. H. 4/4 1952 - 4/11 1955.
Blev dræbt under en rutebil.

9 b. Anita Larsen. 12/8 1920.

g. 21/3 1940 med
blikkenslager Chr Fentz, Fåborg. 3 børn.

10 a. Jacob Fentz f. 20/7 1940

10 b. Kirsten 20/5 67 gm. slagter Karl
Svensson. Kirsten født 3/7 1943.

10 c. Mogens Fentz 27/4 1948 .

Anita med familie.

8 d. Ingeborg Margrethe Larsen

1/3 1888 - 6/7 1945.

Forskolelærerinde (Th. Lang), virkede i Galten Vestermark skole. Organist i Galten kirke. 1912 gm. Christian Munk Sørensen, en hjemvendt amerikaner. De blev boende i skolen, hun fortsatte som lærerinde og han passede det huslige.

1930 tog hun sin afsked, og de byggede en villa i Framlev, hvor de fandt deres blivende sted. I 1930 fik de navneforandring til Hermansen.

Mor havde fortalt Inna en hel del om vor slægt, men på det tidspunkt var hun uinteressert. Senere, da jeg begyndte på mit arbejde fik hun interesse for det, og da hun var en halv snes år

ældre end jeg, fik jeg den lykkelige idé, at hun kunde skrive sine erindringer fra vort barndomshjem i Svostrup. Hun gik i gang med opgaven, og hun skriver selv, at det har glædet hende at opfriske disse erindringer. Hun fik netop sin skildring gjort færdig ca. 3 måneder før hun døde. (Kræft).

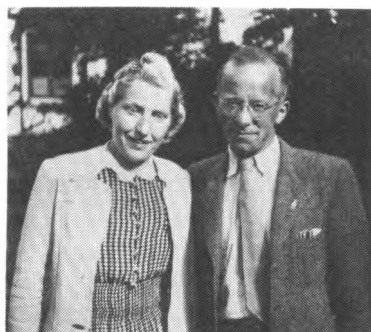
Inna. -

1 søn:

9 a. Karl Herman Munch Hermansen f. 2/8 1912.

Var først landmand, men gav sig så til at læse. Landinspektør, fuldmægtig i matriculsvæsenet.

Gm. Grete Nielsen. 1 søn:

Grete og Herman.

10 a. Olaf M. Hermansen f. 12/7 1950.

Karl.

8 e. Karl Martin Schaldemose Larsen f. 1/3 1897.

Student 1916 fra Th. Langs Skole, fik lærerek-samen 1919 (Jelling). Vikar forskellige steder,navn-lig i Århus. 30/12 1921 gm. ovenfor nævnte Gudrun Horn-bech, der da var telegrafist i Århus. Søgte så på lan-det og blev enelærer i Rubjerg pr. Gjølstrup i Vend-syssel. - Der hørte landbrug til skolen,så der var no-get for et par unge mennesker at tage fat på.

1926 filosofikum,og dereftertoges fat på et stu-dium i historie og engelsk,og det var meningen at ende det med skoleembedsek-samen. - Men vanskelighederne var alt for store, og da der i 1930 blev lejlig-hed til at få et andet embede, blev chancen grebet. Kommunelærer i Ebeltoft og kordegn, kontor og overgraver ved Ebeltoft kirke. - Det var et stort embede, det gav mere end et skoleinspektørembede, derfor blev der heller ikke sat fuld-sejl til,når det gjaldt om at avancere. Havde arvet faderens evner med hensyn til at søge embede. Faglærereks.1935 i engelsk. 1945 medlem af eksamenskommis-sionen for kursus, og var det i 20 år. Medlem af Rotaryklubben. Som 65 årig igen til eksamen :køreprøven. Rejste meget i nordeuropa,særlig Østrig. I 1966 var begge i det hellige land.

1 søn

9 a. Christian Schaldemose Larsen f.7/8 1922.

Lærte først at gå, da han var 4 år, og til forældrenes sorg fik han aldrig lært at tale. Opholder sig på anstalten "Sølund" ved Skanderborg.

7 d. Peder Larsen Lehrmann, 4/7 1853 -

3/5 1930.

Som ung var han skemand og med sin ældre broder Rasmus gik han landet rundt og solgte børster og skeer.

Da broderen og faderen døde, overtog han ejendommen, foruden handelen var der lidt landbrug. Da moderen døde i 1889, giftede Per sig med den 5 år ældre Ane Larsen (9/8 1848 - 1900), og de fik 2/9 1893 sønnen Rasmus. - Ane led af tungsind, og ægteskabet var ikke lutter harmoni. Mor besøgte dem lige før Anes død, og Ane fulgte hende på vej, da hun rejste. Da de skiltes og var gået et stykke, vendte mor sig og så, at Ane gik og græd. "Havde jeg anet, hvad hun gik og tænkte på, så havde jeg vendt om og havde trøstet hende". - Nogen tid efter hørte man om hendes sørgelige død. (Suicidium suspensionem).

Senere giftede Per sig med Johanne Jørgensen (20/10 1861 - 1/2 1938), i familien kaldet tante Hanne. Hun var en helt anden type, der ikke fandt sig i noget som helst, det gjorde ingen virkning, om Per fandt for godt at spille med musklerne. Inden længe var det hende, der havde styret i huset, Per faldt til ro og blev den fæmælte, indolente mand, som jeg har kendt. Overfor den lille dreng var Hanne godheden selv, hun var helt, som om hun kunde have været hans egen mor.

Træhandelen, der var baseret på den fynske husflid, gik efterhånden over til at blive grosse-

Per. -

Ane og Rasmus.

Peer og Hanne. -

og Hanne på loftet og puttede varerne i små lærredsposer, som Per så om eftermiddagen kørte til Stensgård station med. De blev velhavende folk, og da de kunde få deres gode udkomme ved handelen, blev jorden solgt, og de beholdt kun den lille toft, hvorpå Rytterhuset lå. Nede fra vejen førte et markled ind i denne toft, og for enden af leddet var der lavet en stente): et bredt brædt, der var anbragt sådan, at man kunde stå op på det og så skræve over en stang, der dannede en forhindring, så kvæget ikke kunde gå ud. Det er den eneste rigtige stente, jeg har set her i Danmark.

Far og jeg besøgte dem i 1911, og jeg skal love for, at der blev gjort stads af svogeren. Magen til frokostbord havde jeg dengang aldrig set, der var nogenlunde alt, hvad man kunde forlange af kogt og stegt, - salt og ferskt, og jeg skal love for, at Per og Hanne kunde give et godt eksempel med hensyn til at gå løs på de gode sager. Hertil fik man rød eller gul snaps, hvilket også var noget nyt for mig.

rervirksomhed. Masser af mænd sad om aftenene og snittede træskeer, lavede børster, drejede nyttegenstande, legetøj og lign., og alt det købte Per og lagde det op på loftet, der var lager.

Deres arbejdsdag begyndte tidlig om morgenen, når Postanton kom ovre fra Illumø med mælk, så lånte han Pers hest, og denne fik så sin post før alle andre. Det var gerne en anselig dyngge ordrer fra isenkræmmere og træhandlere. Per førte først det hele ind i sin bog, og derpå gik han

Per Hanne Anna Rasmus.

Øl drak vi af en fælles kande, der stod på bordet til stadighed. Det var en træ-
kande, og man vippede låget op med tommelfingeren, mens man drak det pivsure øl.
Til middag kunde vi godt få grød i et stort fad, som vi alle langede til. Det er
den eneste gang i mit liv, jeg har været ude for det. Der blev spist med træ-
skeer, dog fik far og jeg hver en tinske.

Som årene gik, kunde det ikke undgås, at de begge fik facon af den gode
levemåde.

Det var Hanne, der besørgede familiekorrespondancen, og hendes breve endte altid
med: "Kærlig hilsen fra Hjem til Hjem". Og hvis der gik for lang tid, inden hun
fik brev, kunde hun nok blive fornærmet.

I de sidste år fik Peer ikke meget motion, han sad mest i en stol, og i 1930
gik han ind til den evige hvile. Hanne fik apopleksi og mistede talens brug,
hvilket har været et hårdt savn for hende.

1 søn.

8 a. Rasmus Larsen Lehrmann. 2/9 1893 - 8/11 1958.

Trods aldersforskellen på 4 år, kunde vi udmær-
ket lege sammen, når jeg var i Falsled. Han kom i drejerlære og blev udlært.
Hjemme fik han så sit værksted indrettet. Det var håndens arbejde, der lå for
ham, og de gamles største bekymring var, hvordan det skulde gå med den blomstren-
de forretning, når de faldt fra, for Rasmus kunde ikke føre regnskab.

Den sorg blev dog slukket, da kusinen Anna fra Jordløse kom i huset hos
dem. Det blev til bryllup 2/4 1922, og Anna kunde klare regnskaberne. - Men
det blev hans lod at overtage en forretning, der var i forfald. Træskeerne gik
af brug, og børster kunde laves hurtigere på maskine. Deres leverandører orga-
niserede sig, så fortjenesten blev ikke mere så stor. Rasmus fik astma og kun-
de ikke tåle at være i nærheden af træspåner. Så lavede han børster, og da der
var for lidt ved det, solgte han det gamle rytterhus og flyttede til Odense,
hvor datterens mand har et bageri på Skibhusvej.

1 datter.

9 a. Anna Larsen Lehrmann f. 22/9 1922.

7 e. Marie Kirstine Larsen

2/3 1855 - 29/9 1938.

Faster Marie i Jordløse hørte til de stille i landet. Hun var et hjertensgodt menneske, der altid søgte at gøre det så godt for een, som hun kunde.

Hun blev gift med Hans Jakob Risbjerg, (9/8 1843 - 1/11 1921), der var skomager, men senere blev landpostbud. De boede i et male-
risk lille bindingsværkshus, der desværre er
brændt. Det har vistnok knebet med at få ud-
kommet, for faster søgte at tjene lidt ved at
sælge "Vedebrø". De havde intet butikslokale,

Marie.

rugbrødene lå på gulvet, og wienerbrødet opbevarede i en kommodeskuffe. Det var vist ingen blomstrende forretning, men jeg har dog oplevet, at der kom kunder.

Når vi besøgte dem, var det gerne i selskab med Peer og Hanne i Falsled, og så følte faster Marie sig altid sat i skygge af den velhavende svigerinde, som hun havde en voldsom respekt for.

Jeg tror slet ikke, der var nogen som helst grund til, at hun følte således, jeg har aldrig hørt Hanne optræde dominerende overfor Marie, men i hvert fald var Marie altid ængstelig for at komme til at gøre og sige noget, der kunde mishage Hanne.

Hans Jakob var heller ikke af dem, der gjorde sig stærkt gældende, han var et ejegodt menneske, så der er ingen tvivl om, at deres to piger voksede op i et godt hjem.

Hans Jakob Risbjerg.

Anna

Katrine

Marie

Hans Jakob.

Hans Jakobs hus som nu
desværre er nedbrændt.

Katrine og Niels Jørgen.

8 a. Katrine Elinore Johanne Risbjerg
f. 16/3 1896. Gm. landmand Niels
Jørgen Nielsen, f. 1896, boende i Glams-
bjerg. 3 børn:

9 a. Karl Nielsen f 1924,
seminarieadjunkt.

9 b. Kamma Marie Nielsen f. 1926.
gm. disponent.

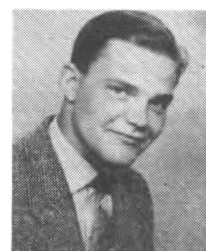
9 c. Hans Peter N. f. 1928. ingeniør.

Karl

Kamma

Hans Peter.

8 b. Anne Emilie Johanne Risbjerg, f. 7/7 1900.
2/4 1922 gm. fætteren Rasmus Lehrmann. 1 dtr.

9 a. Anna Larsen Lehrmann f. 22/9 1922.

2/4 1947 gm. bagermester Poul Gus-
tavsen, Brammingevej 16 Odense. 3 børn.

10 a. Per Lehrmann Gustavsen 7/12 45

10 b. Kirsten " " 17/3 48.

10 c. Erik " " 19/9 55.

Sonne og Rasmus. 1912

Faster Karen.

7 f. Karen Larsen 27/4 1857 - januar 1927.

Faster kom i sin ungdom ud at tjene, og her sørgede hun for at få en god uddannelse i husgerning, navnlig madlavning. Til sidst blev hun husholderske for den noget ældre malermester Rasmussen, og det endte med, at de blev gift.

De har jævnlig været på besøg hos os i Svostrup, og jeg kan huske, at i 1905 var onkel og kusine Karen på besøg. Jeg tror ikke, at mor og Karen kunde sammen, men på den anden side har jeg heller ikke hørt nogen af dem udtale sig ufordelagtigt om hinanden. - I 1920 var jeg i Kbhvn., og da aflagde jeg faster et besøg. Hun var glad for at se mig, og jeg mærkede, at jeg var velkommen, og derfor så jeg gerne derud, når jeg var

i hovedstaden.

Onkel var husejer (Birkegade 20), og de beboede selv begge stuelejligheder, d.v.s. der var malerværksted i den ene. Kusine Karen var udlært malersvend, så der var gang i tingene. Onkel var meget interessant at høre på, når han fortalte om sine unge dage, han kunde med lethed huske den tid, da København var omgivet af voldene.

Faster holdt meget af min fader, og hun vidste ikke alt det gode, hun vilde gøre for hans dreng.

Hun døde ganske pludselig i 1926.
Onkel Rasmussen levede til 1930.

1 datter.

Onkel Rasmussen. -

8 a. Karen Rasmussen 1895 - 1928.

Inna og kusine Karen.

Som 11 årig besøgte Karen og hendes fader os i Svostrup. Jeg var 9 år, og den viltre Københavnerpige var ved at tage vejret fra mig. Men vi enedes godt og legede dejligt sammen. Nede ved kirken legede vi bryllup, Karen var selvfølgelig hvid brud, og jeg var både brudgom, præst og degn, men vi syntes, det var dejligt. - Da jeg senere traf Karen i København var hun voksen, og i den 25 årige, stilfærdige unge pige kunde jeg slet ikke genkende det livstykke, der var lige ved at tage vejret fra mig, da vi var børn. -

Karen var meget musikalsk og spillede både violin og klaver. Hun havde kvitteret malerfaget og var kommet på et ingeniørkontor i stedet (Titan). Det var sikkert her, hun traf den ingeniør, som hun kom til at spille så meget sammen med, at hun kom til at tro, at det drejede sig om noget mere end et blot musikalsk samspil, - men ingeniøren døde, og Karen gik resten af livet i sort. Han havde betænkt hende i sit testamente, navnlig en ret stor nodesamling, og vistnok også klaveret.

I 1920 boede min kæreste, Gudrun Hornbech, på et så lille værelse, at hun ikke kunde have et klaver der, og da hun således manglede et instrument til at øve sig på, kom jeg i tanker om faster, og det viste sig at være en god ide. Gudrun og Karen kom til at spille sammen, og de tilbragte mange fornøjelige timer i hinandens selskab, og når Gudrun kom derud for blot at holde sit spil vedlige, vidste faster ikke alt det gode, hun vilde gøre for hende.

c. 1927 fik Karen sukkersyge, og hun døde i 1928. Hendes fader fortalte mig, at man havde givet hende en for stor dosis insulin.

Underligt nok blev det den gamle mand, der kom til at overleve de to andre, og i 1950 var hele den familie udslettet.

6 b. Christiane Mortensdatter

12/2 1817 - 21/10 1887.

Ligesom den ældre søster kom hun til Svanninge efter sammenbruddet i Mosegårde, og hun fik ophold hos farbroderen Unge Rasmus på Bonnemosegård, hvor man i forvejen havde hendes halvbroder Niels i pleje.

15/11 1839 blev hun gift med Niels Hansen Illum, om hvem kirkebogen fortæller, at han var - Hus og Hjulmand - .

Efter Petronellas udsagn sad de småt i det. I 1848, da Morthen Bruun gjorde skifte med sine børn, blev der 60 rdlr. til hver af dem, og da rejste Niels Illum til Mosegårde og hentede både sin kones penge og svigerinden Johannes, denne var lige blevet enke. På skiftedokumentet har han selv kvitteret.

Falsled 12. Okt. 1834.

Niels Hansen Illum

5 børn.

7 a. Kirstine Hansen,

25/9 1840 - 1884.

gm. maler Christensen, Fåborg.

5 børn.

Kirstine Hansen.

8 a. Marie Christensen

gm. Gorm Hansen, maler i Millinge
senere i Kbhvn. 2 døtre:

9 a. Sofie Hansen

9 b. Marie Augusta H.

Marie og Gorm Hansen.

Niels Christensen.

8 b. Niels Christensen.

Maler. Gik til søs, fik en luge i hovedet, hvorefter han gik i land.
Senere kustode på Charlottenborg. Gift, havde en plejedatter.

8 c. Hans Christian Christensen

1887 - 1941.

Restauratør i Skanderborg, havde først bane-
gårdsrestaurationen, senere Dyrehaven. Var en
meget populær mand i byen, alle

kendte ham under navnet Krille.
Det var ham, far og jeg besøgte i
1911. - Gm. Edle Bøgstrup, som le-
vede til 1967, ^{og} som jeg har haft kon-
takt med. Hun har givet mig bille-
der og oplysninger.

Edle.

3 børn.

Christian (Krille)

9 a. Ulla Christensen f. 1910 gm. cigarhandler
Rødding, der havde forretning i Skanderborg.
Døde i 56. 2 børn:
10 a. Birgit
10 b. Poul Erik.

9 b. Poul Illum Christensen f. 1914.
Har sejlet som maskinist. Nu vognmester
i Nyborg. Ugift.

9 c. Helle Christensen f. 1923. Gm. realskolebest
Mogens Pedersen, Odder. 2 børn.
10 a. Jens Ole Pedersen.
10 b. Lars Jørgen P.

8 d. Anna Christiane Christensen

gm. Chr. Nors Hansen, lokomotivfører
i Esbjerg. 4 børn:

9 a. Christian Nors Hansen, vand-
værkabestyrer i Esbjerg. Er interes-
seret i slægtshistorien. Gm. Ester
Eskildsen. 1 barn

10 a. Elin Hansen.

9 b. Elisabeth, gift, er i U.S.A.

9 c. Gerda, bor i Kbhvn gm. resau-
rator Runge. 1 barn:

10 a. Fritti Runge. + ung.

9 d. Marie Hansen g. Marcussen.

10 a. Gunnar Marcussen

Christian jun. | Marie

Elisabeth

Gerda

Chr. Nors Han.

Christiane Nors H.

8 e. Peder Christensen. Handelskommis.
Drukneede, da han var 22 år.

Peder Christensen.

Francisco, hvor han holdt en slags hjem for danskere. - Denne villa skulde være gået til grunde ved det store jordskælv.

Han har været eftersøgt, men uden resultat.

7 b. Hans Illum
Hansen f. 42.

Emigrerede til U.S.A.
Boede i Californien. Et rygte vil vide, at han blev en meget velstående mand, der ejede en villa i San

Hans Illum Hansen. -

7 c. Ane Marie Hansen, f. 26/9 44 i Mil-

linge, konf. 59, (mg - mg). 21/7 65 gm. hjulmand, ungkarl Peder Ludvig Ditlevsen, (26 år), f. i Horne. Boede i Bjerne pr. Horne. 2 børn:

Jørgine (længst t. v.)

8 a. Jørgine Marie Pedersen f. 22/1 1866, konf. 80
Gm. bager Peter Jensen, Fåborg. Flyttede til Kbhvn. 3 børn.

9 a. Olga gm. en typograf, ægt. opløst.
børn: Else gm. lærer, Aase, Fleming.

9 b. Marie gm. skræder.

9 c. Peder Ludvig Jensen.

8 b. Christiane Pedersen, f. 2/6 68. Døde ung vistnok T.B.

7 d. Rasmus Peter Hansen, 19/11 46 -

16/11 1883.

Maler i Millinge. Omkom ved et ulykkestilfælde. Han og svenden havde været ovre på Illumø for at male d. 16.oktbr. 1883, og på hjemturen opstod der et uvejr. Båden kuldsejlede, og de druknede begge to. Han var gift med Anne Marie, som lige inden mandens død havde født sit yngste barn, en dreng, lod denne døbe med faderens navn.

Rasmus P. Hansen, den Æ.

5 børn.

Anne Marie.

Rasmus den Ældres hus. -

8 a. Niels Illum Hansen f.22/ 6 1872. Købmand i Odense. Efter 30/12 1905 hedder han Niels Illum, bortkastet Hansen. 1 søn:

9 a. Jens Illum.

8 b. Jørgen Kristoffer Hansen f. 1875, +, maler i Millinge. 2 børn:

9 a. Nanna Hansen

9 b. Daniel Illum,maler i Daugård, Jyll. (tlf. 71).

Købmanden i Odense.

Anne Marie Hansen

Johan og Anne Marie. -

8 c. Anne Marie Hansen 1878 - 1921.

Gm. Johan Petersen. De rejste til Maine, U.S.A. i 1898.

De har stået i forbindelse med familien her i Danmark. 2 børn:

9 a. Astrid Petersen.

9 b. Erna Petersen.

8 d. Hans Illum Hansen. Maler.

I 1901 fulgte han efter søsteren
og svogeren og emigrerede til U.S.A.
og boede i Maine.

Døde i 1949.

Ugift.

Hans Illum Hansen.

8 e. Rasmus Peter Hansen, den Yngre.

f. 4/9 1883.

Begyndte som maler, men slog over i barberfaget, og da jeg traf ham i 1950, var han barber i Millinge. Gm. Elna Betty Pedersen fra Munkebo. Ham kom jeg hurtigt på talefod med, han havde kendt far, og han vidste ikke alt det, han vilde gøre for Mordis dreng. Han var meget interesseret i mine slægtsstudier. Da jeg fortalte ham om en silhuet, jeg havde set på en restauratørs væg, klarede han i en håndvending sagen, han havde nemlig selv silhuetten på sin væg. Han og konen var uhyre rare mennesker.- Foruden barberforretn. havde de Cafeteria

Barberen i Millinge. -

1 datter.

Barberfamilien i Millinge.

Birgit Larsen

Barberens datter Ellen.

9 a. Ellen Elisabeth Hansen

gm. maler Laurids Larsen, Horne

2 børn:

10 a. Birgit Illum Larsen, gm. lærer Jørgen Aagaard, Svendborg

10 b. Bent Illum Larsen, lærer i Esbjerg.

Bent Larsen.

7 e. Peter Hansen, f. 30/9 1849.

Rejste til U.S.A.

6 c. Anne Marie Mortensdatter f. 9/12 1818,
+ samme år.

6 d. Karen Mortensdatter, f. 22/12 1819, dør inden 1872.

Kom til at tjene på Hønneruplund, og her kom hun galt af sted. 28/4 1844 tvillinger, Morten døde to dage efter fødselen, men Hans levede. Udlagt barnefader Peter Hansen, tjenende i Barløse præstegård. Senere bliver Karen gift med husmand Jens Henrik Hansen, Hårslev Sogn.

Rasmus d. Æld. - Peter.

5 børn:

7 a. Hans Petersen, Karens søn u.ægt. Han bliver ikke til ære for slægten. 27 år gl. er han under fattigforsørgelse, og efter skiftet 1872 efter bedstefaderen, bliver hans arvepart 4 rdlr. udbetalt til Gelsted kommune. Ved tæll. i 1845 findes han hos Morthen Bruun som plejesøn.

7 b. Morten Hansen Jensen, f. 1847. I 1872 tjener han i Aalsboe.

7 c. Christoffer Jensen f. 1850. I 1872 tjente han i Ørslev.

7 d. Ane Marie Jensen f. 1853. I 1872 tjener hun hos H. Petersens enke i Ørslev.

7 e. Lise Jensen f. 1858, 1872 opholder hun sig hjemme hos faderen.

6 e. Peder Mortensen 28/1 - 1/2 1876.

Da Peder kom til verden, sad hans fader som selveiergærdmand i Mosegårde by, men det blev kun en lille ejendom, sønnen kom til at overtage, - ude på Mosegårde Mark. Han kaldes husmand og hjemmeslagter. Navnet Bruun forsvinder med nam. Da jeg i 1948 var derude for at opspore efterkommere ved navn Bruun, kom jeg på forskellige vildspor, for der er nemlig ingen. Peder slagter var gift med Karen Hansdatter fra Stavreby mark ved Midelfart. De sad i små kår hele livet, og da det sikkert ikke har været fornøjeligt at sidde i det lille hus, er det ikke mærkeligt, at han mere end det da var almindeligt - søgte til flasken.

Men han kunde skrive sit navn, og han efterlod sig en talrig skare efterkommere. Det blev mest husmandsfolk og håndværkere, somme tider kunde en af dem gifte sig en gård til. De blev på Fyn, ikke meget med U.S.A.

Peder Mortensen

9 børn.

Fandt denne kopi af det gamle maleri hos Marius murer i Ejby.

7 a. Bine Mortensen f. 26/2 1848.

Gm. husmand Jørgen Jensen
Nielsen.

De fik fødehemmet og boede hele deres
liv i det gamle hus.

Efter den måde, Bine har været omtalt, ^{på} har
hun vistnok været af en sjælden karak -
ter, men har altså ikke rigtig kunnet
komme til udfoldelse i det lille hjem.

6 børn.

Bine.

Eriksen Marius smeden Olsen Peter

Karen Bine J. J. Nielsen. Marie.

Karen og Ejner.

8 a. Karen Nielsen, 10/12 1876 - 25/12 1959. Gm. Hans Jørgen Eriksen, boelsmand på Asperup mark. Hende har jeg besøgt i 48. 4 børn.

9 a. Niels Eriksen f. 2/12 1905, landmand, Årslev mark. Ugift.

9 b. Kirstine E. 1907 - 65. gm. Marius Hansen Hønnerup.

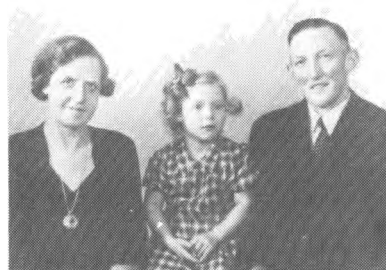
(Inden ægt. en datter Lis, der er g. og bor i Kolding.)

9 c. Mine f. 13/1 15, gm. gartner Herluf Hansen. 0 børn. Bor i Kolding.

9 d. Ejner f. 5/8 18, har fødehjemmet. Ugift.

Mine Niels Kirstine Ejner.

Kirstine Lis Marius H.

8 b. Peter Nielsen

1879 - 1956.

Husmand i Ørslev Kohave. Gm. Marie.

8 børn.

Marie og Peter Nielsen.

9 a. Johanne Nielsen f. 1904. Gm. husmand
Carl Hansen, Ludvigsgårde.

9 b. Richard Nielsen 06 +, gm. Anna
2 børn.(Intet bill.)

Johanne og Carl H.

9 c. Niels Nielsen. f. 08.
Gm. Martha.

9 d. Margrethe f. 1910.
død ung.

9 e. Aage Nielsen f. 1912 +
Var landmand.
Gm. Kirstine.

Niels og Martha.

Aage Nielsen.

Sigrid.

Sigrid. Mureren.

9 f. Sigrid Nielsen f. 1916.

Gm. murer, Richard i Kbhvn.

9 g. Arne Nielsen f. 1920.

Uddeler i Kerteminde. Gm. Ellinor.

9 h. Ejner Nielsen f. 1924. Gm. Karen, en gårdmands-
datter i Allesø, de har hendes fødegård.

Jeg har besøgt dem, det var uhyre hjælpsomme
mennesker, fik oplysninger og billeder.

Han er medlem af skolekommission og sogneråd.

3 børn.

(Laura & Marius) Arne, Ellinor.

10 a. Hans Henning N.

10 b. Grete Nielsen

10 c.

Ejner.

Karen Grete Ejner Hans Henning

8 c. Niels Nielsen, tvilling
med 8 b.

Blev kun 22 år, omkom ved våde-
skud. Når han arbejdede i kar-
toffelmarken, havde han lagt
mærke til, at dyrene kom ud
fra skoven. Han tog så bøssen
med, men da han skulde til at
skyde et dyr, snublede han og
fik bøssepipen op i armhulen,
og uheldigvis gik skuddet af i
det øjeblik.

Smeden med kone som brudepar. -

Smeden i Bederslev og Sine.

8 d. Anders Jørgen Nielsen f. 6/7 1883.

Smed i Bederslev pr. Kappendrup.
Gm. Sine fra Fluebjerg pr. Ejby.

7 børn.

Smedens i Bederslev

e d c
a g b f

- 9 a. Ellen Nielsen gm. skomager Hansen.
- 9 b. Ane Johanne Nielsen. II° gm. sin fætter Emil Nielsen, Olsens søn.
- 9 c. Harald Nielsen, maler i Roerslev, gm. Anne
- 9 d. Karen Bine Jørgine gm. maler Benny Johansen, Hundested.
- 9 e. Henry Frederik Nielsen, smed i Bederslev, gm. Emma.
- 9 f. Marie Nielsen gm. fisker Hans Mogensen, hundested.
- 9 g. Gunnar Nielsen, gartner i Allested, gm. Ruth.

8 e. Marius Nielsen, 4/12 1886 - 1966.

Laura og Marius.

Udlært som murer,
senere havde han en frugtplantage i Gremmelykke
pr Ejby. På sine gamle dage byggede han en vil-
la i Ejby, og her levede han sin sidste tid.
Gm. Laura. Det var et par dejlige mennesker, som
jeg ofte har besøgt. Meget gæstfri. Marius var
meget slægtsinteresseret, og han tog med mig
på mine excursions i omegnen, og da han jo
kendte alle mennesker, var han mig til stor
hjælp. Og når han var med, var man altid sik-
ker på en god modtagelse. 4 sønner

Richard Svend

Sigurd

Bendt

Laura

Marius.

Mariuses børn:

- 9 a. Svend Brøchner Nielsen, f. 13/11 1909, fabriksarbejder,
gm. Petra Madsen. 1 barn.
10 a. Charles Br. Nielsen. f 33
- 9 b. Sigurd Brøchner Nielsen, f. 27/10 11, fabriksarb. gm. Dagny. 2b.
10 a. Villy B. N. f. 35.
10 b. Gerda " " f 39
- 9 c. Bendt B. N. f. 12/5 13, murer, gm. Anna Pedersen. 1 barn.
10 a. Anna B. N. f 35
- 9 d. Richardt B. N. f. 28/7 16, urmager i Odense. Gm. Elna Hansen.
2 børn.
10 a. Yvonne B. N. f. 37 gift.
10 b. Birgit " " f. 40 "

fru O. Sine, Eriksen Marius
Olsen, smeden, Karen, Laura.

Fire af Bines børn.

8 f. Rasmus Olsen Nielsen f. 18/8 1889.

gm. Hansine Jørgensen.

Da han var en lille dreng, kunde han ikke sige - r - , og det er jo ret uheldigt, når man hedder Rasmus. Da han kom i skole, blev der straks vanskeligheder, men det var så heldigt, at der var en forstående lærer, som erklærede: "Så kalder vi dig Olsen", for det kunde drengen godt sige. og i hele resten af sit liv har han gået under navnet Olsen.

Han overtog det gamle hus, som han lod bryde ned ca. 1930, og lidt nærmere ved vejen opførte han den lille smukke røde gård, der

ligger der endnu. Og der blev købt jord til, så der var driftighed i ham. Han havde mange tillidshverv, sad fx. i mange år i sognerådet. Det var den første af slægten, jeg traf, da jeg i 1948 kom til Mosegårde, og der var jeg heldig. Han havde pietetsfuldt opbevaret de gamle dokumenter fra Morthen Bruuns tid, og det endda skønt han ikke kunde læse det gotiske, så han anede

ikke, hvad de gik ud på. Dem overlod han til mig, og de danner grundlaget for alt, hvad jeg ved om Morthen Bruuns tvangsauktion. Han gik ud med mig og viste mig den gamle Elm, og han sagde: "Den skal stå der i hvert fald i min tid". - Der lånte jeg også maleriet af det gamle hus, så det kunde blive affotograferet.

Nu har sønnen Emil gården, og vi er nogle stykker fx. Marius murer der har lovet

Olsen har datteren Astrid til bords.

Olsen.

Emil al landsens ulykker, dersom han piller ved den store elm, og Emil, der er det rareste menneske under solen, morer sig over det, for han drømmer ikke om at røre ved det gamle træ.

Olsen og Hansine Jørgine havde 3 børn.

Anne og Emil

9 a. Emil Skov Nielsen

f. 1/12 1913. Gm.
kusinen Anne Johanne
f. 14/8 1917, - hun har
været gift før og har børn.

Emil.

Jørgen Peter.

9 b. Jørgen Peter Nielsen, f. 29/9 1915.

Maskinarbejder, gm. Olga.
De har to børn.

10 a. Lejlf Nielsen

10 b. Kaj Nielsen.

9 c. Astrid Marie Nielsen,

f. 9/12 1920
ugift telefonistinde på
Ejby central.

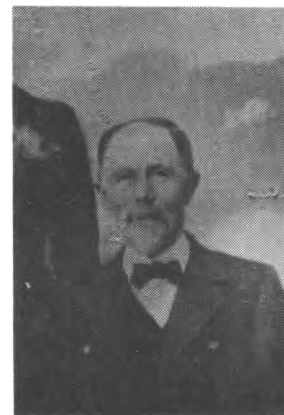

Astrid.

7 b. Morten Pedersen f. 22/1 1851.

husmand i Mosegårde. Gm. Anna Madsine
Marie f. Jørgensen, f. 1853.

9 børn.

Morten Pedersen.

8 a. Kirstine Pedersen,
født før de andre!
Gm. bager i Struer.
Begge døde.

Kirstine P.

Karen Pedersen

8 b. Karen Pedersen f 1/10 75.
Gm. banearbejder Marius Hansen,
Vojens. Begge døde. Har efter -
ladt mange børn.

8 c. Jørgen Peter Pedersen f 16/10 1877.

Bor i U.S.A., er gift og har børn.

Jørgen Peter & hstr.

8 d. Marius Pedersen f. 7/10 1879.

Murer. Rejste til U.S.A.
Gift to gange. Har børn.

Marius med kone.

8 e. Jensine Laurine Marie f. 6/10 80.

Gm. Peter Olsen, Skyde-
bjerg v. Aarup.

2 børn.

Anders Peter P.
(Andrew).

8 f. Anders Peter Petersen

17/6 86

har hønsefarm i U.S.A.. Gm en søs-
ter til Mariuses kone.

De har børn.

Flyver i U.S.A. army.

Jensine, Hans Lyder, Mary, Morten.

- 8 g. Hans Lyder Pedersen,
 har hønsefarm i U.S.A. Gift og har børn.
- 8 h. Mary Pedersen f. 19/11 91. - Gm. handelsgartner Niels Rasmussen,
 Husby pr. Ejby.
 6 børn.
- 8 i. Morten A. Pedersen f. 1899. Husmand i Mosegårde, senere boende i
 Ejby. Gm. Olga Nielsen. Har besøgt dem. Vældig
 flinke folk. 8 børn.

Aase	Anna	Richard	Sine	Helge
gm.gårdej.	gm. dykker	inspek-	boghdlr.	maskinstation
		tør		
Ruth	Tove	Olga	Morten	Lis
gm.landmand	gm.sporvogns-			gm. autoelektr.
	fører i Oslo.			i Norge.

7 c. Hansine Pedersen.

3/4 1854 - 11/5 1922.

Gm. Jens Peter Nielsen (16/1 52 - 10/12 1930.

Husmand på Ejby mark.

4 børn.

Bonde , Niels Peter

Maren Rasmus Christiansen.

Anna Bonde, J. P. N., Hansine , Karen Marie.

- 8 a. Karen Marie Nielsen f. 24/12 1879
gm. husmand på Ejby mark Rasmus Christiansen.
De fik senere barndomshjemmet.
9 børn.
- 8 b. Niels Peter Nielsen, 19/31 1882 - 4/11 1952.
Gm. Katrine. Gårdejer i Ellekjær v. Harndrup.
3 børn.
- 8 c. Anna Nielsen f. 3/10 1886. Gm. brugsuddeler Bonde, Mølvang, pr. Vejle.
7 børn, 1 død, 6 sønner lever.

8 d. Maren Johanne Nielsen. f. 1888.

Ugift. Var i 30 år husbestyrerinde for en dommer i
Charlottenlund. Har haft kontakt med hende.

(Horsensvej 12, Vejle).

Maren.

7 d. Hans Pedersen,

7/8 1857 - 1935.

Rebslager, boende ved Balslev kirke.

Gm. Kirsten Marie Rasmussen, f. 1864.

Han har været meget populær - i hvert fald i familien - for ansigterne lyser, når man nævner Rewslawri.

Der må have været noget særligt over dette hjem, om det var, fordi det var en håndværker, eller snarere tror jeg, fordi der har været mere kultur over det, - een ting er sikkert - de fem døtre bliver giftet ind i et helt andet samfundslag, end de gør i de andre grene af slægten i Mosegårde.

Rebslageren - -

Rebslagerens hus ved Balslev kirke.

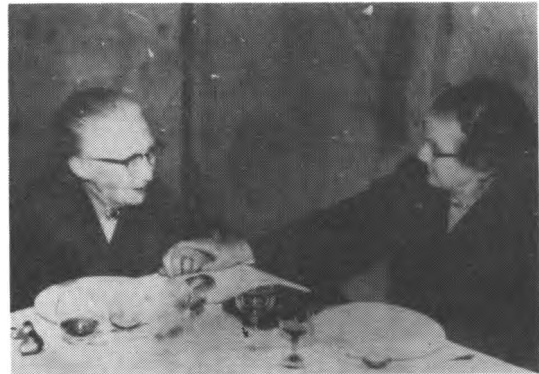

8 a. Karen Pedersen f. 8/3 1885.
Gm. gårdejer Knud Hansen,
de bor ved Nyborg. 2 børn

- 9 a. Aage
9 b. Johannes.

Karen.

8 b. Petra Pedersen f. 1887.
Gm. Harald Christensen, Fredensborg
gdr. ved Tommerup. 2 børn.
9 a. Jens Christensen.
9 b. Kirstine Christensen.

Petra.

Marie.
(84).

8 c. Valborg Pedersen
26/9 91-1965.

Gm. gårdejer Niels Aalund,
Ø. Hæsinge. 3 børn:

- 9 a. Hans Peter Aalund
9 b. Svend "
9 c. Karl Aalund, lærer,
erhvervsleder for
Vestfyn.

Valborg.

Valborg.

8 d. Marie Pedersen. F. 1899. Gm. karetmager Carlo Madsen i Balslev. Ingen børn. Hun er lærerinde. Det går ikke så godt med forr. så Marie underviser på skolen for at hjælpe på økonomien. Marius murer og jeg besøgte hende, og det var det eneste sted, hvor vi blev mødt med kold skulder.

8 e. Inge Pedersen, f. 1901. Gm. husmand Niels Nielsen, Ejby. Hun blev enke i 1965, og da den eneste datter var gift med en vognmand i Ejby, flyttede hun hertil. Hun har haft arbejde på en systue. Har kontaktet hende, hun er et dejligt menneske, der har gjort sig al mulig umage for at hjælpe mig med mit arbejde.

Inge.

Inge.

1 datter.

9 a. Marie Nielsen,

gm. vogn-

mand Amlund, Ejby.

2 børn:

10 a. Svend Amlund

10 b. Jane Amlund.

7 e. Anders Peter Petersen f. 4/1 1860.

Om ham vides intet, han må være død som lille.

7 f. Mariane Pedersen, 19/1 1862 - 4/10 1899. Gm. hus-
mand Chr. Johansen, Balslev mk.
3 børn.

8 a. Johannes Johansen 4/8 88. Stålsliber på fabrik i
Odense. Gm. Marie. 2 børn.

9 a. Svend Johansen f. 15, ma-
skinarb. i Nr. Aaby. Gm. Hilma
2 børn.

10 a. Jenny Johansen.

10 b. Poul E. Johansen.

Johannes Johansen.

Gl. Mariane.

9 b.

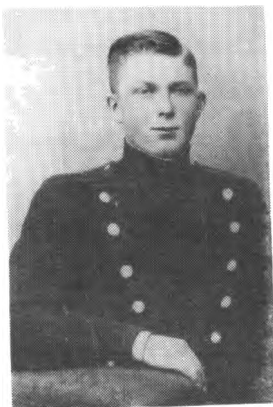
8 b. Karl Theodor Johansen

24/7 92 - 1942.

gm. Astrid. 2 børn.

9 a. Herdis Joh. (gift)

9 b. Agnes Joh.

Karl Theodor.

8 c. Mariane Johansen, (unge Mariane), f. 1900.
Gm. Marquard Christensen,
Balslev mark. Ingen Børn.

Unge Mariane.

Marquard og Mariane

Mariane og Marquard.

Elise.

7 g. Elise Pedersen (tvilling med 7 h.).

24/2 1866 - 1955.

gm. ledvogter Lars Hansen, Aalykke pr. Hjulby.

Elise voksede op i hjemmet i Mosegårde, hun og Bines datter Karen var nærmest som søskende, så de ti års aldersforskel har ikke gjort noget. En dag var Elise gået ned i mosen med sin 3 år yngre søster en vinterdag, og de gik og så på kragerne, hvordan de satte deres fodspor i sneen, der lå på isen. De troede så, at de kunde gøre det samme, men det endte med, at lillesøster druknede. Siden den dag havde Elise sådan en skræk for mosen, at hun ikke kom i nærheden af den.

Som ung tjente hun hos nogle barnløse gårdmandsfolk, og de kom til at holde så meget af hende, at de tilbød hende, at hun måtte arve gården, hvis hun vilde lade være med at gifte sig med Lars.

Men hun havde truffet sit valg, og der kom ikke noget ud af det. - De boede

Ledvogterhuset ved Aalykke. -

Marianes

konfir-

mation

i 1921.

Johannes
Marius ledvogter Hans Peter
Mariane Maren(Vejle).
Elise Ingrid Laurits
Karl
Ejner

først i Nr. Aaby, hvor de første 6 børn fødtes, så kom de til Aalykke, og der fødtes de sidste 4. Her blev i 1913 den ældste datter Karen Marie kørt over af toget. - De sad fattigt i det, men Lars var en hård negl. Han gik ud og arbejdede for bønderne, men det blev kun til 25 øre om dagen, og så måtte Elise klare togene. Hun gik altid med en strikkestrømpe i hænderne. Livet var et hårdt slid for de to, men de havde megen glæde af deres børn, de havde ingen sorger af nogen af dem. De kom tidlig ud at tjene, Hans Peter var kun 9 år, da han fløj fra reden.

Elise var mildheden selv, men Lars var hård. Da datteren Mariane blev forlovet med en banearbejder, var denne alt andet end velkommen hos svigerfaderen. Hun skulde gøre et ganske andet - godt parti.

10 børn.

8 a. Karen Marie Hansen 1886 - 1913. Blev kørt ned af toget.

8 b. Hans Peter Hansen f.25/8 1894, lever endnu (i1966), Arbejder ved telegrafvæsenet. Æblegade 1, Nyborg. Gm. Ingrid, som er død. 0 børn.

Hans Peter, Christian, Johannes.
De tre ældste sønner.

8 c. Christian Hansen f. 11/12 1895,
gartner i Strib.

Gm. Hedvig Berthelsen.

Han har et dejligt stort handelsgartneri. Jeg har flere gange været i Strib for at søge kontakt, men det har aldrig kunnet lade sig gøre.

2 børn.

9 a. Karen Jytte Hansen f. 34,
bankass. i Odense.

9 b. Karl Chr. Hansen f. 38, han er i faderens gartneri, og ham har jeg talt med.

8 d. Johannes Hansen f. 10/2. Gårdejer i Jennum, Skibet pr. Vejle.

Gm. Anna, og de havde Annas fødegård. 2 døtre:

9 a. Elise Hansen f. 32, gm. Niels, de har gården i Jennum.

9 b. Else Hansen, f. 36, gm. gdr. Hans Marcussen, Grejsgård. 3 sønner og 1 datter.

8 e. Julius Hansen f. 2/8 1900.

Gartner i Miami, Florida.

Gm. Betty, der er skotte. 1 datter

9 a. Diana Hansen

8 f. Marius Hansen f. 16/12 1902.

Fabriksarbejder i New York.

Gm. Marie,

2 børn

9 a. Rosemary Hansen , er gift.

2 døtre.

9 b. Larry Hansen. Er gift.

fru Ejner, Laurits, Ejner
 Elise Johannes
 Hans Peter, Anna Norman, Mariane, Rasmus, Hedvig
 Ingrid, Karl ELISE LARS Thora Christian

G U L D B R Y L L U P i Aa-lykke. - (c.1930)

8 g. Laurids Hansen f. 26/3 1904, gm. Gerda. 0 børn.

Har den lille landejendom i Ålykke, som
Lars købte, da han blev pensionist.

8 h. Mariane Hansen f. 24/3 1907. Gm. Rasmus Andersen, pens.overportør.

Det er Mariane, der har fortalt mig om sin moder m.m.
1 søn.

9 a. Norman Andersen, gm. Inger. 2 børn.

10 a. Sten, 10 b. Jens.

8 i. Karl Hansen f. 12/6 1909. Har et motel i Miami. Gm. Thora, der er ameri-
kanerinde. 2 børn.

9 a. Elise, gift og har to børn.

9 b. Barbara, gift.

8 j. Ejner Hansen f. 27/10 1912. Altmuligmand ved kasernen i Fredericia,
nærmest m. hens. til gartneriet.
Gm. Erna. Ingen børn.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

7 h. Anders Peter Petersen 24/ 2 1866 - 13/5 1866.

Tvilling med foregående (Elise)

7 i. Ane Marie Pedersen f. 12/6 1869, det var den lille pige, der var med
sin søster nede i mosen, og som druknede.

6 f. Mariane Mortensdatter. f. 17/10 1823, og hun døde, inden hun var
49 år. (Ifølge skiftet efter *Kjenn Morten*
Hun var gift 2 gange.

I^o med husmand Jeppe Christiansen, Mosegårde. I dette
ægteskab var der to børn:

7 a. Maren Jeppesen f. c. 1851, tjenende hos
Jørgen Jørgensen i Byllerup.
(Ifølge ~~et~~ skifte af 1872)

7 b. Peder Christian Jeppesen f.ca. 1853.
I 1872 tjente han
i Slesvig.

II° gang bliver Mariane gift med Hans Jørgen Olsen,
Mosegårde.

(Mere vides ikke om Mariane).

6 g. Maren Mortensdatter 1826 - 1861.

Vacc. 21/11 1829. - 19 $\frac{1}{4}$ år gl. kom hun fra Rørup til Fjelsted Sogn i maj 1845. Fjelsted Sogns Til - og Afgangsliste udviser, at hun 4/5 1856 (nu 30 år gl.) er ankommet fra Rørup til Ole Jensens enke.

Bliver gift med Peder Nielsen i Pedersborgstedet i Harndrup Sogn. Han er søn af husmand Niels Andersen og hustru Dorthe Marie Pedersdatter af Pedersborgstedet. Brylluppet må have stået først i 1858.

1859 får hun et barn, og så to år efter dør Maren 7/3 1861 (34 år gl.) Manden, Peder Nielsen, husmand og væver på Harendrup mark, lever endnu i 15 år, idet han dør 20/3 1876 (50 år gl.).

1 søn.

7 a. Niels Pedersen f. 21/1 1859.

20/3 1873 konfirmeres han. Dom over kundskaber : tg. - Opførsel : sædelig.

Da faderen døde 20/3 1876, forlod Niels, der var 17 år, sognet. Jeg har ladet ham eftersøge, hos sognepræsten, sognefogeden og hos en gammel mand, som sognefogeden henviste mig til, men alt har været forgæves.

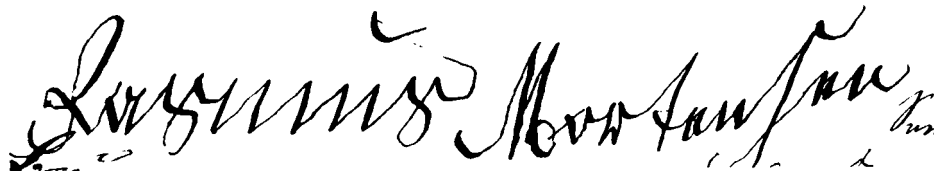
6 h. Rasmus Mortensen, 1828 - 1872.

Rasmus bliver nævnt i Morthen Bruuns aftægtsbrev, han skal have en Sæng, og denne bliver ham udleveret 30/6 1862, da han var 34 år. Han må have været lidt tilbage, vel hvad man kalder sinke.

I det skøde, hvori Peder Mortensen får huset efter sin fader, hedder det: Foruden de 100 Rdl. Rasmus M. skal have, skal han endvidere have fri Huslye i huset sin livstid, uden noget vederlag (15/9 47).

18/9 49 kvitterer Rasmus selv for sin arv, 100 rdlr., hans fader medunderskriver som kurator. Rasmus' signatur er så ualmindelig, at jeg ikke har kunnet bare mig for at tage den med.

Han dør 1872 og skiftet efter ham er bevaret. Boet var på 76 rdlr.

A handwritten signature in black ink, written in a cursive style. The signature reads "Rasmus Mortensen". There are some small marks and a flourish at the end of the name.

6 i. Lise Mortensdatter f. ca. 1830. Hun var Morthen Bruuns yngste barn, og hun døde som ganske ung.

Tilbageblik.

Da jeg i 1944 begyndte at arbejde på slægts historien, var Bøumslægten absolut den, jeg vidste mindst om. End ikke min farmots fornavn kendte jeg. I mit hjem var det nok blevet fortalt noget om denne slægt, men mine ældre søskende har ikke kunnet huske noget virkelig.

Min broder Gudmund har fortalt mig om far. Ischtmann, at i fortidens dage var familien velstående, men ved skats bankrotten mistede de alt og måtte give sig ind under godset Skensgård for fæstere.

Under tvivl et del blev fortalt rigtigt i vor hjem, men Gudm. har rodet det sammen med noget andet. Familien Ischtmann har få langt tilbage, vi kan følge den, været fæstere under Skensgård, men det er i familien Bøum, man går faldt under skats bankrotten, eller for at sige det præcist: Morten Bøum.

Jeg har ofte tænkt: "Hvor meget vidste egent-

lig mine far om sin slægt?" - I 1911 var han og jeg
en tur på Fyn og besøgte navnlig familien i Falsted!
En dag vilde han ind for at besøge andre familier med
lemmet, navnlig dem, det lå lidt ude i horisonten, og
han foreslog, at jeg tog med. I fjortenårsalderen er man
ikke så interesseret i slægtsforskning, så jeg var såbe-
lig nok til at afslå dette enesående tilbud, det eneste
af dem at, jeg nogensinde har modtaget. Far tog af sted
alene, og jeg gik ned til stranden for at "stryge hippet".

På tilbagemoggen fra Fyn havde vi et ophold på Skejdet-
borg station. Uden for på gaden faldt far i snak med
en mand, han kendte, en indtætsansigt fyr med fuldskæg.

Isidd efter kom far ind i restaurationen og gik hen
til varden, det stod bag disken. "Jeg tror nok, at vi
er i familie med hinanden." - "Nå, De har måske
kaldt med den gamle N. N?" - "Ja aldeles."

De talte sammen om fagene, og familiskabet blev fast-
slået. - Restauranten havde nu fået en pause, og han
tog os med sig hjem. - På væggen havde han

et silhuet billede, det foresillede en mand. Det var hans bedstefader. Det blev mig smækket om en hel del mennesket, jeg ikke kendte noget til. Men pludselig hørte jeg far sige: "Ja, vor familie har engang heddet Bøium." - Jeg blev ganske imponeret over hans viden, men jeg tror dog nok, at hvis jeg dengang havde vidst, at hans egen bedstefader, (som han var opkaldt efter), hed Morten Bøium, så var jeg nok ikke blevet så dyppet.

Restauratøren har jeg nu talt på, silhuetten sidet i denne bog, blot den gamle mand kan jeg ikke kende. - Det eneste, jeg ellers kan huske om det besty, er, at far blev biden en cigaret, som han fik kørte i den forkerte ende, og under familiemåltidet måtte han uafsladelig sidde og slukke på dets blade for at få det til at kobe så meget til, at ventilationen kunne holdes i gang.

Da jeg begyndte på dette arbejde, måtte det hele bygges op på farmors navn. Og jeg kom straks

på gale veje, idet jeg gennem folketid. 1787 fik fat
i Peder Christensen Børum, Pügesø i stedet for min rig-
tige kjooldefadet, det var død året i forvejen. -
Hele indredningen har været et færdspendende og
inketsfand püskespil, og det gik ikke og gavm leltete, at
kittetbøgerne: Svaringe først bejydet i 1768, og Bals-
lev Sogns kittetbøjet et meget mangelfulde.

I 1948 var jeg i Rosegårde og fandt her gemt hos Ras-
müs Olsen og Nørgård de gamle dokumentet, nogle
langt over 100 år gamle; dem havde man med megen pü-
bel gemt, selv om man ikke kunde læse dem. Dem
fik jeg overladt, og de har gjort meget til at kaste lys
over Roden Bøums historie.

Antet Valentin har fundet meget frem om Nielsen:
erne i Rosegårde, og sidet og ikke mindet har min
fjertue kusine, laterinde Helke Hansen, Svaringe,
gjort et meget stort arbejde for at få kasted lys
over de lidlige Bøumet.

2. del af 21, 1955.

K. Schaldemose Larsen.

De jout af 17/5 1967.
Endelig af 2/2 1968.

Min kjære kusine Mette. ~

mennesket som jeg allerede ikke var kommet i kontakt med. Han havde en
stort familie, og hvordan holdt op, begyndte venskab med beboerne
i de nærmeste kister søgne. Man var i gode hånd, når man var med
Mette inde på ekskursen. Så kunne man gå lige ind til folke gavn
velkommer. De kendte alle Mette og holdt af hende, - Og hun
var ikke kedelig ad være inde med. Gangen, i Fåborg, kom vi ind
til en mand, som ikke kendte hende, og han var meget villig til at
hilske os ind på at få slægts oplysninger. Jeg skrevde mig ad sig,
at vi ikke vilde selge noget, men lige idet hun vilde til at smutte
døren i, sagde hende: "... Vi er ikke fjerde vidnet." Det kunne han
ikke stå for, - med et smil hilste han os ind, og vi fik oplysninger

Jes kan ikke slutte denne bog
indek at falde et minde over Mette,
bestående af Svane skole, det
er af søgneren Hansen. - Hvor meget
vi var i familie, fik jeg aldrig oplyst
det, men det var nok noget ude.

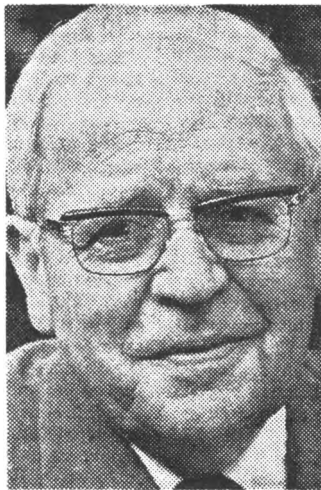
Hun har været mig til stor del
hjælp med hensyn til familier
forhold. Hun har gennem søgt af
kivene (hun var "aktiveret")
gennem sin eneste ægte person =
kendskab, kunne hun sætte
mig i forbindelse med en hel del

En fornøjelig grand old man

At være forstmand betyder i moderne forstand det samme som at beskæftige sig med skovbrugets økonomi som noget væsentligt, for tiden for øvrigt en lille trist væsentlighed. Vejen til produktionen er naturligvis såning og plantning, pleje og hugst, rationel arbejdsgang osv., men den har også baggrund i skovplanternes afstamning, specielle arveegenskaber i vækst, lyskrav, frostresistens og *adskilligt andet*. Træerne vokser ganske vist som bekendt ikke ind i himlen, men de gror, som de vil. Derfor må skovbrugsvidenskaben kombinere og tage al sin snedighed til hjælp for at forme træerne efter sit eget hoved.

Dr. C. Syrach Larsen i Charlottentlund har formet temmelig mange af dem efter sit, og det er et meget godt hoved, eftersom han er dr. agro., dr. phil. og endda også dr. jur. Han har i mere end en menneskealder sat sit præg på skovbruget, ikke blot herhjemme, men også ude i verden.

Skulle man ved hans 70 års dag — det er i dag — plante et mindetræ for ham, måtte det nærmest blive en lærk, men arten ville nok være lidt mere usikker. Hans indledende videnskabelige arbejde og doktordisputats i træfaget havde lærketræer som baggrund, og det var kombinationen af flere arter, specielt hybrider af europæisk og japansk lærk, der blev det væsentlige. Syrach Larsen begyndte i praksis at udnytte det arvelighedsarbejde, som den navnkundige skovbrugsprofessor Oppermann havde udført. Syrach Larsen lavede pollenbestøvninger for at skaffe de rette træer til frø, men gik senere over til den hurtigere metode med podning og lavede sine frøavlskulturer på den måde. I virkeligheden åbnede han hele verdens øjne for arvelighedsforholdenes værdi inden for skovbruget. Det har betydet meget, og

Dr. C. Syrach Larsen
- 70 år i dag

har han end efter sagkundskabens opfattelse gjort fejtagelser, når han f. eks. har villet skyde genvej, så står hans indsats dog urokket.

At hans ry mest stråler hos den ældre generation, har den naturlige forklaring, at den nyeste tid kan være gået ad andre veje. Det forklejner ikke hans indsats.

Dr. Syrach Larsen er berejst, om nogen er. I næsten alle egne af verden har han været for at dyrke sin forskning og videregive resultater. Han fylder ganske godt i Kraks blå bog, og han har fremtrædende tillidsposter ude og hjemme, er æresmedlem af faglige organisationer ude og hjemme adskillige i Skandinavien, han er æresdoktor ved universiteterne i København og Aberdeen, han har modtaget Augustinus-prisen og Award for Achievement in Research i Amerika.

At være skovmand er ikke det samme som at være træmand. Syrach Larsen, der blandt jævn-

drende fæller betegnende nok kaldes Spjæt med relation til tegneseriefiguren, er vital, rund, glad og oplagt. Nogen blændende skribent eller pædagog er han ikke.

Men han er en begejstret dyrker af sit arbejde, han kan lide at vise det frem, og på det område er han blændende. Glade mennesker har mange venner, og personlig charme er en fordel. Dr. Syrach Larsen er som søn af en forstbotanisk gartner født til sin gerning, det er der nogle, der er, men de personlige egenskaber er hans egne. Han er, hvad man kunne kalde en blændende bevillingsmodtager. Ingen videnskabsmand på hans felt har modtaget så megen økonomisk støtte til sin forskning som han.

Hans apparition har gjort ham populær også i andre lande. I sine yngre år var han i Skotland for at foretage frøindsamlinger. I et bestemt distrikt skulle der en dag være kongeagt, og så kunne han naturligvis ikke arbejde. Derfor gik han med i klapperkæden for dog at kikke lidt på træerne. Den engelske majestæt havde hørt herom og lod ham tilkalde i frokostpausen for at tale med ham om hans arbejde.

Under samtalen sagde kongen til ham: put on your hat (sæt kun hatten på igen). Denne hændelse gjorde det ikke ligefrem vanskeligere for Syrach Larsen at få adgang til skovdistrikterne i datidens England.

Syrach Larsen har grundlagt arboretet i Hørsholm, et navn, der lyder betydelig mere højtidelig, end han selv er. Hans væsen har gjort det muligt for ham, om noget slog fejl, straks at gå i gang med nye opgaver med samme humør og uførtrothed. På sin vis er han dansk skovbrugs grand old man. Han ligner blot slet ikke sådan en. *Silvanus.*

Kokoppe-Indpodnings-Attest.

Herr Læge Naamlingen V. Morsen Læge
 født i _____ og boende i Falsled

$\frac{1}{2}$ Aar gammel, er af mig underskrevet, Aar 1852 den 10
 August indpodet med Kokopper.

Med nøiagtigt Eftersyn imellem den 7de og 9de Dag efter Indpodningen har jeg fundet alle de Tegne, som vise dem at være de ægte Kokopper: de vare nemlig hele og ubestadige, opfyldte med en klar Vædske, i Midten nedtrykkede, og omgivne med en rød Kreds; hvilket herved, paa Ære og Samvittighed, bevidnes af

Aalborg d. 11 August 1852
 Ottomund
 J. L. Læge

Læge Naamlingen V. Morsen Læge
 født i _____
 og boende i Falsled